

7. TOČKA

Številka: 007-3/2016-3
Datum: 11.8.2016

OBČINSKI SVET
OBČINE ROGAŠOVCI

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA 11. REDNI SEJI OBČINSKEGA SVETA
OBČINE ROGAŠOVCI**

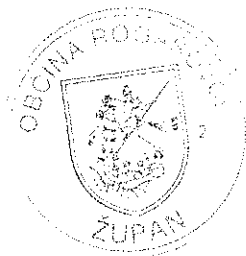
NASLOV GRADIVA: Odlok o načinu opravljanja LGJS odvajanja in čiščenja komunalne
odpadne vode v Občini Rogoševci –druga obravnava

GRADIVO PRIPRAVIL: OBČINSKA UPRAVA OBČINE ROGAŠOVCI

GRADIVO PREDLAGA: EDVARD MIHALIČ, župan

POROČEVALEC: MARIJA SAJE, Tajnica občine

PREDLOG SKLEPA: Občinski svet občine Rogoševci sprejme Odlok o načinu opravljanja
LGJS odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini
Rogoševci v drugi obravnavi.

Edvard MIHALIČ
Župan občine Rogoševci

O B R A Z L O Ž I T E V:

I. P R A V N E P O D L A G E Z A S P R E J E M O D L O K A

Pravno podlago za sprejem **Odloka o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Rogašovci** (v nadaljnjem besedilu: predlog odloka) predstavljajo sledeči predpisi:

- **Zakon o gospodarskih javnih službah** (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 - ZZLPPO, 127/06 - ZJZP, 38/10 - ZUKN in 57/11 - ORZGJS40, v nadaljevanju: ZGJS), ki v drugem odstavku 3. člena določa, da način opravljanja gospodarskih javnih služb predpiše lokalna skupnost z odlokom tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. V skladu s 7. členom ZGJS se s predpisom iz drugega odstavka 3. člena ZGJS za posamezno gospodarsko javno službo določi: organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije ali javnih kapitalskih vložkov), vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev, pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, pravice in obveznosti uporabnikov, viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja, vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa, in drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe,
- **Zakon o varstvu okolja** (Uradni list RS, št. 39/06 - uradno prečiščeno besedilo, 49/06 - ZMetD, 66/06 - odl. US, 33/07 - ZPNačrt, 57/08 - ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09- ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15 in 102/15 - v nadaljevanju: ZVO-1), ki v 149. členu določa, da je odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja in da občina zagotovi izvajanje javne službe skladno s predpisi iz tretjega odstavka 149. člena in v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe,
- **Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode** (Uradni list RS, št. 89/15), ki določa vrste nalog, ki se izvajajo v okviru opravljanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode, obveznosti občin in izvajalcev javne službe in standarde komunalne opremljenosti, ki morajo biti izpolnjeni za odvajanje komunalne odpadne vode,
- **Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja** (Uradni list RS, št. 87/12 in 109/12), ki določa metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, med drugimi tudi za opravljanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode,
- **Statut občine Rogašovci** (Uradni list RS, št. 66/99, 76/02, 29/03, 88/05, 79/06, 69/10), ki v 17. členu med drugim določa pristojnost Občinskega sveta občine Rogašovci, da sprejema odloke in 90. člena statuta, ki določa, da občina ustanovi javne službe za izvajanje dejavnosti odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode ter da občinski svet z odlokom o gospodarskih javnih službah in z odloki o izvajanju posameznih gospodarskih javnih služb določi načine in oblike njihovega izvajanja.

II. O C E N A S T A N J A I N R A Z L O G I Z A S P R E J E M O D L O K A

Občinski svet občine Rogašovci je na podlagi 3., 4., 6. in 7. člena ZGJS sprejel Odlok o lokalnih gospodarskih javnih službah v Občini Rogašovci (Uradni list RS, št. 10/09, 34/11,

39/15). Naveden odlok v 5. členu določa, da se na območju občine kot obvezna lokalna gospodarska javna služba opravlja dejavnost odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode.

Občina Rogašovci ima že sprejet Operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda v Občini Rogašovci iz leta 2013, ki opredeljuje območja pokrita z javno kanalizacijo, ki so delno že izgrajena ne pa še v celoti (romska naselja) in območja, kjer je potrebno zgraditi male komunalne čistilne naprave (MKČN). Potrebujemo pa še Odlok o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Rogašovci, saj je le-ta nujno potreben za vzpostavitev regulacije in nemotenega izvajanja javne službe.

Predlog novega odloka je tako pripravljen na podlagi v letu 2015 sprejete oz. uveljavljene Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki podrobneje in nekoliko drugače kot prej veljavna uredba, določa vrste nalog, ki se izvajajo v okviru opravljanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, obveznosti občin in izvajalcev javne službe ter standarde komunalne opremljenosti, ki morajo biti izpolnjeni za izvajanje javne službe.

V letu 2012 je bila sprejeta še Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12 in 109/12), katera je pričela veljati 1.1.2013 in ki določa metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, med drugimi tudi za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja določa metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, in sicer za oskrbo s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov. Na podlagi 5. člena navedene uredbe ceno storitve posamezne javne službe na območju občine predlaga izvajalec z elaboratom o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe in jo predloži pristojnemu občinskemu organu v potrditev.

Poglavitne rešitve, ki jih prinaša osnutek odloka, so usklajene ZGJS, ZVO-1, Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode in Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja ter so opisane v nadaljevanju. Javno službo odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode se na celotnem območju občine opravlja preko režijskega obrata. V interesu Občine Rogašovci pa je, da se izvajanje te službe prenese v upravljanje koncesionarju, saj obseg del in nalog zahteva specializirano službo, ki zagotavlja znanje in opremo s področja odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda.

Obrazložitev odloka po poglavjih:

1. **splošne (uvodne) določbe:** v uvodnih določbah predlog odloka opredeljuje predmet urejanja (javna služba), določa uporabnike javne službe in vsebino odloka. Glede uporabe pojmov, predlog odloka napotuje na uporabo republiških predpisov s področja varstva okolja,
2. **organizacijska in prostorska zasnova opravljanja javne službe:** javna služba (torej obvezna občinska gospodarska javna služba) odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, se opravlja na celotnem območju občine v obliki režijskega obrata.

Na podlagi 62. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 - ZUJF in 14/15 - ZUUJFO), 3. in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 - ZZLPPO, 127/06 - ZJZP, 38/10 - ZUKN in 57/11 - ORZGJS40), 149. člena Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/ /ZVO-1/ (Uradni list RS, št. 39/06 - uradno prečiščeno besedilo, 49/06 - ZMetD, 66/06 - odl. US, 33/07 - ZPNačrt, 57/08 - ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 - ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13 in 56/15), 3. člena Zakona o prekrških /ZP-1/ (Uradni list RS, št. 29/11 - uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 - odl. US in 92/14 - odl. US), Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 89/2015), Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12 in 109/12), 17. ter 90. člena Statuta Občine Rogašovci (Uradni list RS, št. 66/99, 76/02, 29/03, 88/05, 79/06, 69/10) in 4. člena Odloka o lokalnih gospodarskih javnih službah v Občini Rogašovci (Uradni list RS, št. 10/09, 34/11, 39/15) je Občinski svet občine Rogašovci ... na ... svoji seji dne ... sprejel

Obrazložitev:

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ v 62. členu določa, da način in pogoje opravljanja lokalnih javnih služb predpiše občina, če zakon ne določa drugače. V tej zvezi moramo opomniti, da Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ v 149. členu določa, da je obvezna občinska gospodarska javna služba odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode. Izvajanje navedene javne službe pa zagotovi občina skladno s predpisi, ki jih sprejme Vlada RS in predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe, torej veljavnim Zakonom o gospodarskih javnih službah /ZGJS/. 3. člen navedenega Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ predvideva izdajo posebnega predpisa (odlok lokalne skupnosti) o načinu opravljanja javne službe, s katerim se uredijo pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, viri financiranja in način njihovega oblikovanja (v tem okviru tudi cenovni režim), pravice in obveznosti uporabnikov in položaj infrastrukture, namenjene izvajanju javne službe.

Odlok

o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Rogašovci

Splošne določbe

1. člen

(vsebina odloka)

(1) Ta odlok določa način opravljanja obvezne lokalne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (v nadaljevanju: javna služba) na območju Občine Rogašovci (v nadaljevanju: mestna občina).

(2) S tem odlokom se določa način opravljanja javne službe. Odlok obsega:

1. splošne določbe,
2. organizacijsko in prostorsko zasnovo opravljanja javne službe,
3. vrsto in obseg storitev in naloge javne službe, ter njihovo prostorsko razporeditev,
4. pogoje za zagotavljanje in uporabo storitev javne službe,
5. pravice in obveznosti uporabnikov storitev javne službe, ter prepovedi,
6. vire financiranja javne službe in način njihovega oblikovanja,
7. vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje javne službe,
8. cene storitev javne službe,
9. nadzor nad izvajanjem javne službe,
10. predpise sprejete na podlagi tega odloka,
11. kazenske določbe,
12. prehodne in končne določbe.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da način opravljanja lokalne (občinske) gospodarske javne službe predpiše lokalna skupnost (občina) tako, da je zagotovljeno njeno izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se s predpisom iz drugega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (odlokom o načinu opravljanja javne službe) za posamezno gospodarsko javno službo določi:

- organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, gospodarskem javnem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije ali javnih kapitalskih vložkov),
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev,

- pogoji za opravljanje in uporabo javnih dobrin,
- pravice in obveznosti uporabnikov,
- viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja,
- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za opravljanje gospodarske javne službe, ki so lastnina republiške ali lokalne skupnosti ter del njihove javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa,
- drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

2. člen (javna služba)

(1) Javna služba obsega naslednje naloge:

- odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo ter dodatna obdelava komunalne odpadne vode;
- redno vzdrževanje javne kanalizacije;
- prevzem in odvoz komunalne odpadne vode, ki se zbira v nepretočnih greznicah v komunalno čistilno napravo in njeno čiščenje;
- prevzem in odvoz blata iz malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo manjšo od 50 PE in iz malih komunalnih čistilnih naprav na območju izven območja aglomeracij z zmogljivostjo enako ali večjo od 50PE;
- obdelava blata;
- pregledovanje malih čistilnih naprav z zmogljivostjo manjših od 50 PE;
- obveščanje uporabnikov javne službe;
- izdelava programa izvajanja javne službe;
- vodenje evidence o izvajanju javne službe;
- poročanje o izvajanju javne službe;
- priključevanje novih uporabnikov javne službe;
- zagotavljanje izvedbe prvih meritev in obratovalnega monitoringa za male komunalne čistilne naprave z zmogljivostjo enako ali večjo od 50 PE, ki niso objekti javne kanalizacije, na območju poselitve, ki ni opremljeno z javno kanalizacijo, v katere se lahko odvaja komunalna odpadna voda iz nestanovanjskih stavb;

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 15. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa, da javna služba obsega vse v 1. odstavku našteje naloge:

- odvajanje komunalne odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo ter dodatna obdelava komunalne odpadne vode;
- redno vzdrževanje javne kanalizacije
- prevzem in odvoz komunalne odpadne vode, ki se zbira v nepretočnih greznicah, v komunalno ČN ter njeno čiščenje
- prevzem in odvoz blata iz malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, in malih čistilnih naprav iz petega odstavka 21. člena Uredbe na območje KCN, ki je opremljena za obdelavo blata,
- obdelava blata....

3. člen (uporaba izrazov)

V odloku uporabljeni izrazi v slovnični obliki za moški spol se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil veljavnega Zakona o enakih možnostih žensk in moških /ZEMŽM/ in Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja /ZUNEO, ki zahtevajo dosledno uporabo izrazov, ki se nanašajo na osebe v ženski in moški jezikovni spolni obliki.

4. člen (uporabniki)

(1) Uporabniki javne službe so lastniki objekta ali dela objekta in upravljavci javnih površin, za katere se zagotavlja izvajanje javne službe.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko obveznosti uporabnika javne službe izvaja:

- eden od lastnikov, če gre za solastništvo in je med njimi o tem dosežen pisni dogovor;
- eden od lastnikov dela stavbe, če gre za večstanovanjsko stavbo brez upravnika in je med lastniki o tem dosežen pisni dogovor, in
- upravnik stavbe v imenu in za račun uporabnika, če gre za večstanovanjsko stavbo z upravnikom.

- (3) Porazdelitev stroškov med lastnike objekta ali delov stavbe se zagotavlja:
- v skladu s predpisom, ki urejajo stanovanja, če gre za večstanovanjsko stavbo z upravnikom, in
- v skladu s pisnim dogovorom, če gre za objekt iz drugega odstavka tega člena.

Obrazložitev:

Ta člen je oblikovan na podlagi 14. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa, da so uporabniki javne službe lastniki stavbe, dela stavbe ali gradbenega inženirskega objekta in upravljavci javnih površin, za katere se zagotavlja izvajanje javne službe.

5. člen
(izrazi)

Izrazi uporabljeni v tem odloku imajo enak pomen kot je določeno v zakonu s področja varstva okolja in v podzakonskih predpisih, ki so izdani na njegovi podlagi.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da imajo izrazi, uporabljeni v odloku enak pomen, kot je določen v zakonu s področja varstva okolja in v podzakonskih predpisih, izdanih na njegovi podlagi.

6. člen
(uporaba predpisov)

Za vprašanja v zvezi z opravljanjem javne službe iz prvega člena tega odloka, ki niso posebej urejena s tem odlokom se uporabljajo republiški predpisi s področja varstva okolja.

Obrazložitev:

Z besedilom je določena subsidiarna uporaba določb republiških predpisov s področja varstva okolja za vprašanja v zvezi z opravljanjem javne službe, ki niso posebej urejena v odloku.

2 Organizacijska in prostorska zasnova opravljanja javne službe

7. člen
(oblika zagotavljanja javne službe)

Javna služba se opravlja v obliki režijskega obrata na območju celotne občine Rogašovci, lahko pa se za izvajanje te javne službe podeli koncesija.

Obrazložitev:

Osnovna podlaga izhaja iz določila 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da lokalna skupnost (občina) zagotavlja gospodarske javne službe v naslednjih oblikah: • v režijskem obratu, • v javnem gospodarskem zavodu, • v javnem podjetju, • z dajanjem koncesij.

Besedilo 7. člena je oblikovano na podlagi določila 10. člena Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Rogašovci (UL RS št. 10/09, 34/11, 39/15), ki opredeljuje, da se obvezna LGJS odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske vode izvaja preko režijskega obrata. Kljub temu, da se zadevna javna služba po Odloku o gospodarskih javnih službah v Občini Rogašovci opravlja preko režijskega obrata, to ni ovira, da se podeli koncesija za izvajanje te javne službe.

3 Vrste in obseg storitev javne službe ter njihova prostorska razporeditev

8. člen
(zagotavljanje javne službe)

(1) Občina zagotavlja javno službo na območju celotne občine na podlagi tega odloka v skladu z uredbo, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode.

(2) Mejo območja posameznega izvajalca javne službe določi občina na digitalnem podatkovnem sloju za raven merila 1 : 5.000.

Obrazložitev:

Besedilo 8. člena je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 13. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa, da občina na podlagi občinskega predpisa javno službo zagotavlja na območju celotne občine v skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, meje območja posameznega izvajalca javne službe pa občina določi na digitalnem podatkovnem sloju v merilu 1:5000.

9. člen
(obveznost uporabe storitev javne službe na območju javne kanalizacije)

(1) Komunalna odpadna voda, ki nastaja v stavbi, se mora odvajati neposredno v javno kanalizacijo.

(2) Odvajanje komunalne odpadne vode v greznice in male čistilne naprave ni dovoljeno, kjer je zgrajena javna kanalizacija.

(3) V javno kanalizacijo se mora neposredno odvajati tudi komunalna odpadna voda, ki nastaja pod nivojem javne kanalizacije. Za ta način odvajanja si mora stranka sama zagotoviti odvajanje prek ustreznega sistema.

(4) Padavinske odpadne vode je potrebno prioriteto ponikati oziroma zbirati v zbiralnik. Ponikalnice morajo biti locirane izven vpliva javnih povoznih in javnih manipulativnih površin.

Obrazložitev: Ta člen opredeljuje obveznost uporabe javne službe (priključitve stavbe, v kateri nastaja komunalna odpadna voda, na javno kanalizacijo), kjer je zagotovljena javna služba odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda. Za stavbo je odgovoren uporabnik stavbe, kot je to opredeljeno v 4. členu tega predloga odloka.

10. člen

(obvezne storitve na območju poselitve ali njegovem delu, ki je opremljen z javno kanalizacijo)

Kot obvezno storitev javne službe mora izvajalec javne službe na območju ali njegovem delu, ki je opremljeno z javno kanalizacijo, zagotavljati:

- odvajanje komunalne odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijsko omrežje,
- čiščenje komunalne odpadne vode iz prejšnje alineje in njena dodatna obdelava komunalne v skladu z uredbo,
- obdelava blata na območju komunalne čistilne naprave, ki je opremljena za prevzem blata.

Obrazložitev:

Besedilo tega člena je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 16. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa, da mora izvajalec javne službe kot obvezno storitev javne službe na območju ali njegovem delu, ki je opremljeno z javno kanalizacijo, zagotavljati:

- odvajanje komunalne odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijsko omrežje
- čiščenje komunalne odpadne vode iz prejšnje alineje in njena dodatna obdelava komunalne v skladu z uredbo
- obdelava blata na območju komunalne čistilne naprave, ki je opremljena za prevzem blata.

Ta člen se navezuje na 7., 8., 9. in 10. člen Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki govori o mejnih vrednostih za terciarno čiščenje (parametrov onesnaženosti odpadne vode na iztoku ČN s terciarnim čiščenjem in so določene v prilogi uredbe (7. člen), mejne vrednosti za primarno čiščenje (8. člen), mejne vrednosti za dodatno obdelavo (9. člen) in čiščenje komunalne odpadne vode (10. člen).

11. člen

(obvezne storitve na območjih, ki niso priključeni na javno kanalizacijo)

(1) Obvezne storitve javne službe za objekte, ki niso priključeni na javno kanalizacijo, so:

- prevzem celotne količine komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic pri uporabniku javne službe in njeno čiščenje ter njena dodatna obdelava v skladu z uredbo na komunalni ali skupni čistilni napravi, ki je opremljena za prevzem komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic;
- prevzem blata iz malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo 50 PE, in malih čistilnih naprav z zmogljivostjo enako ali večjo od 50 PE, ki niso objekti javne kanalizacije, v katere se lahko odvaja komunalna odpadna voda iz nestanovanjskih stavb, če zagotovi prevzem blata pri uporabniku javne službe v skladu z navodili za obratovanje male komunalne čistilne naprave, ter njegovo obdelavo na komunalni čistilni napravi v časovnih prestedkih, določenih glede na zmogljivost najmanj enkrat na tri leta;
- Stroške prevzema blata iz obstoječih greznic zaračuna izvajalec javne službe uporabniku na podlagi cenika izvajalca javne službe
- pregled malih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE.

(2) V primeru, ko izvajalec javne službe na dani lokaciji ne more opravljati:

- Izvajanje storitve praznjenja nepretočne greznice ter prevzem in odvoz komunalne odpadne vode, kjer se komunalna odpadna voda zbira in prevzem s cestnim motornim vozilom tehnično ni izvedljiv, mora praznjenje nepretočne greznice in odvoz komunalne odpadne vode iz te nepretočne greznice ter njeno predajo izvajalcu javne službe na območju kjer se komunalna odpadna voda zbira v nepretočni greznici, zagotoviti lastnik objekta, izvajalec javne službe pa pisno potrdi datum in količino prevzete komunalne odpadne vode.
- izvajanje storitve prevzema in odvoza blata iz male čistilne naprave z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE kjer prevzem blata s cestnim motornim vozilom tehnično ni izvedljiv, mora prevzem blata in njegovo predajo iz te male čistilne naprave izvajalcu javne službe, ki izvaja storitev obdelave blata na območju, kjer se komunalna odpadna voda čisti v tej mali čistilni napravi, zagotoviti upravljavec te male komunalne čistilne naprave, izvajalec javne službe pa pisno potrdi datum in količino prevzetega blata.

(3) Za objekt kmetijskega gospodarstva se kot obvezna storitev javne službe izvaja le pregled malih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE. Določba prejšnjega odstavka (ko gre za uporabo komunalne odpadne vode iz nepretočne greznice oziroma blata, v skladu s predpisom, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu) se lahko uporablja samo v primeru, če lastnik nepretočne greznice ali male komunalne čistilne naprave z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, izvajalcu javne službe ob vsakokratni izvedbi storitve iz drugega odstavka tega člena predloži pisno izjavo, da je uporaba blata za gnojilo v kmetijstvu, v skladu s predpisom, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu.

(4) Izvajalec javne službe vsako malo čistilno napravo z zmogljivostjo manjšo od 50 PE, na svojem območju pregleda enkrat na tri leta, pri čemer prvi pregled izvede prvo naslednje koledarsko leto po izvedbi prvih meritev, o pregledu izda poročilo na obrazcu in po navodilu iz priloge 2 Uredbe, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek izvajalec javne službe ne pregleda male komunalne čistilne naprave z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, če mu upravljavec te male čistilne naprave v roku za izvedbo pregleda predloži rezultate meritev emisije snovi na iztoku te male komunalne čistilne naprave, ki jih je izvedla pristojna oseba izvajalcev obratovalnega monitoringa, za tiste parametre onesnaženosti, za katere so za to malo komunalno čistilno napravo predpisane mejne vrednosti.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa, da mora izvajalec javne službe kot obvezno storitev javne službe na območju iz 17. člena navedene uredbe, ki ni opremljeno z javno kanalizacijo, in za stavbe ali za funkcionalno zaokroženo skupino stavb izven teh območij zagotavljati:

- *prevzem celotne količine komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic pri uporabniku javne službe in njeno čiščenje na komunalni ali skupni čistilni napravi;*
- *prevzem blata iz malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, in malih komunalnih čistilnih naprav iz sedmega odstavka 7. člena navedene uredbe pri uporabniku javne službe v skladu z navodili za obratovanje male komunalne čistilne naprave, vendar najmanj enkrat na tri leta, ter njegovo obdelavo na komunalni ali skupni čistilni napravi,*
- *prve meritve in obratovalni monitoring ali izdelavo ocen obratovanja za male komunalne čistilne naprave z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, v skladu s predpisi, ki urejajo emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav in prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih voda, in*
- *prve meritve in obratovalni monitoring za male čistilne naprave iz sedmega odstavka 7. člene navedene uredbe v skladu s predpisi, ki urejajo emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav in prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih vod.*

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa ravnanje v primeru, ko izvajalec javne službe na dani lokaciji ne more izvajati obveznih storitev ter postane to dolžnost lastnika, da sam izvede črpanje in vsebino odpelje na prevzem izvajalcu. Izvajalec pa o tem izda ustrezno potrdilo o prevzemu odpadne vode oziroma blata.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretje alineje prvega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa, da se za objekt kmetijskega gospodarstva kot obvezna storitev javne službe izvaja le pregled malih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE primerih, ko gre za uporabo komunalne odpadne vode oziroma blata za gnojilo v kmetijstvu, v skladu s predpisom, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu in se o tem izkaže s pisno izjavo, da so izpolnjeni vsi pogoji iz predpisa, ki ureja uporabo blata v kmetijske namene.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa, da se vsako malo čistilno napravo z zmogljivostjo manjšo od 50 PE, na svojem območju pregleda enkrat na tri leta, pri čemer prvi pregled izvede prvo naslednje koledarsko leto po izvedbi prvih meritev, o pregledu izda poročilo na obrazcu in po navodilu iz priloge 2 Uredbe, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode. V tem okviru pa pregleda: ali MKČN obratuje; nastajanje in zbiranje komunalne odpadne vode, ki se odvaja v MKČN; zmogljivost MKČN; način odvajanja komunalne odpadne vode iz MKČN v zvezi s prepovedmi, pogoji in omejitvami in pa določa hrambo podatkov.

3.1 Prezem in obdelava gošč iz kompostnih stranišč

12. člen (kompostno stranišče)

Na območju, ki ni opremljeno z javno kanalizacijo, lahko lastnik objekta uporablja kompostno stranišče, če gre za stanovanjsko stavbo na kmetijskem gospodarstvu ali stanovanjsko stavbo, kjer oskrba s pitno vodo ni zagotovljena iz javnega vodovoda.

Če se za posamezno stavbo iz prejšnjega odstavka uporablja kompostno stranišče, iz katerega se odvajajo izcedne vode, mora lastnik kompostnega stranišča za to izcedno vodo zagotoviti čiščenje v mali komunalni čistilni napravi oziroma zbiranje v nepretočni greznici ali zbiranje v nepropustnem zbiralniku, njegovo praznjenje in odvoz ter predajo izcedne vode izvajalcu javne službe, ki je upravljavec komunalne čistilne naprave na območju, kjer se uporablja kompostno stranišče. Izvajalec javne službe pa pisno potrdi datum in količino prevzete izcedne vode.

Obrazložitev:

Kompostno stranišče je sistem, ki je neodvisen in samostojen, saj za svoje delovanje ne potrebuje vode (medij) in odtoka v kanalizacijo. Za preprečitev vonjav se doda posipni material (npr. žagovina), ki vsebuje veliko ogljika, da vpije tekočino.

4. Pogoji za zagotavljanje in uporabo storitve javne službe

4.1 Priključitev na javno kanalizacijo

13. člen

Priključitev novih uporabnikov javne službe na javno kanalizacijsko omrežje izvede izvajalec javne službe.

14. člen (kanalizacijski priključek)

(1) Kanalizacijski priključek je cevovod s pripadajočo opremo, ki je namenjena odvajanju odpadne vode iz objekta v javno kanalizacijo, ki poteka od mesta priključitve na javno kanalizacijsko omrežje do zadnjega jaška pred objektom, ki je priključen na javno kanalizacijsko omrežje (interna kanalizacija). Kanalizacijski priključek pripada objektu, v katerem nastaja komunalna odpadna voda, ki se odvaja v javno kanalizacijsko omrežje.

(2) Načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje kanalizacijskega priključka zagotovi lastnik objekta, ki mu kanalizacijski priključek pripada, in je v njegovi lasti in upravljanju.

(3) Lastnik objekta iz drugega odstavka tega člena je dolžan zgraditi kanalizacijski priključek v skladu z soglasjem za priključitev na kanalizacijsko omrežje, ki ga izda izvajalec javne službe.

Obrazložitev:

Besedilo tega člena izhaja iz 17. točke 4. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju odpadnih voda (izrazi).

15. člen (prijava gradnje kanalizacijskega priključka)

(1) Uporabnik mora najmanj 30 dni pred začetkom gradnje kanalizacijskega priključka prijaviti izvajalcu javne službe začetek gradnje kanalizacijskega priključka ter si na podlagi pisne vloge pridobiti tehnične smernice za gradnjo kanalizacijskega priključka na podlagi določb tehničnega pravilnika.

(2) K pisni vlogi iz prvega odstavka tega člena mora uporabnik priložiti:

1. pravnomočno gradbeno dovoljenje za objekt, ki se priključuje na javno kanalizacijo, ali dokazilo, da je bil objekt zgrajen pred letom 1967,
2. potrjen izris iz katastrskega načrta za objekt, ki se priključuje na javno kanalizacijo,
3. grafični prikaz, iz katerega je razvidna lega in tlorisna velikost objekta (situacija) ter predvideni priključki na javno infrastrukturo,
4. dokazilo o ustanovljeni služnosti na zemljiščih, preko katerih naj bi potekal kanalizacijski priključek, v primeru, če investitor poveri gradnjo priključka na kanalizacijo izvajalcu javne službe.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določen postopek za pridobitev tehničnih smernic za gradnjo kanalizacijskega priključka. Tehnične smernice izda izvajalec javne službe na podlagi vloge uporabnika, ki mora gradnjo prijaviti najmanj 30 dni pred začetkom del.

16. člen

(priključitev spojnega kanala kanalizacijskega priključka na javno kanalizacijo)

(1) Neposredno priključitev spojnega kanala kanalizacijskega priključka na javno kanalizacijo izvede na stroške uporabnika izvajalec javne službe.

(2) Priključitev spojnega kanala na javno kanalizacijo ni dovoljena, če:

- je javna kanalizacija v takem stanju, da ne zagotavlja kvalitetnega odvajanja odpadnih vod,
- odpadne vode vsebujejo snovi, ki jih ni mogoče mehansko in biološko očistiti, oziroma so te odpadne vode po kvaliteti v nasprotju z veljavnimi predpisi,
- izvajalec javne službe ni izdal potrdila o skladnosti izgradnje kanalizacijskega priključka v skladu s smernicami iz 14. člena tega odloka.

(3) Pred priključitvijo objekta na javno kanalizacijo oziroma pred povečanjem obstoječe priključne moči mora bodoči uporabnik plačati komunalni prispevek občini v skladu z veljavnim občinskim predpisom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 9. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, se objekti in naprave, namenjeni za izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb, ki so določeni kot javno dobro, lahko uporabljajo samo na način in pod pogoji, določenimi z zakonom. Lokalna skupnost pa lahko predpiše pogoje in način javne, posebne in podrejene rabe objektov in naprav, namenjenih za izvrševanje lokalnih gospodarskih javnih služb.

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da neposredno priključitev spojnega kanala kanalizacijskega priključka na javno kanalizacijo izvede na stroške uporabnika izvajalec javne službe, na podlagi izdanega potrdila o izgradnji kanalizacijskega priključka v skladu s smernicami za izgradnjo kanalizacijskega priključka iz določb tehničnega pravilnika. To besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 22. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Z besedilom drugega odstavka so določeni primeri, ko priključitev spojnega kanala na javno kanalizacijo ni dovoljena.

Z besedilom tretjega odstavka je določena obveznost uporabnika, ki mora pred priključitvijo objekta na javno kanalizacijo oziroma pred povečanjem priključne moči plačati oziroma skleniti pogodbo o plačilu komunalnega prispevka občini v skladu s predpisom občine.

4.2 Odklop kanalizacijskega priključka z javne kanalizacije

17. člen

(odklop kanalizacijskega priključka z javne kanalizacije)

(1) Odklop kanalizacijskega priključka z javne kanalizacije je dovoljen na predlog lastnika objekta v primeru rušenja priključnega objekta.

(2) Kanalizacijski priključek se odklopi na stroške lastnika objekta tako, da se zamaši na mestu priključitve na javno kanalizacijo.

(3) Vlogo za odklop kanalizacijskega priključka z javne kanalizacije mora podati lastnik objekta, ki objekt ruši v pisni obliki, najkasneje 30 dni pred predvidenim odklopom priključka. O vlogi za odklop kanalizacijskega priključka z javne kanalizacije mora izvajalec javne službe odločiti z upravno odločbo.

(4) Izvajalec javne službe ima pravico odklopiti priključek z javne kanalizacije, če uporabnik ne spoštuje določil republiških predpisov, tega odloka in tehničnega pravilnika na podlagi odločbe pristojnega inšpektorja. Pred odklopom kanalizacijskega priključka z javne kanalizacije mora dati izvajalec javne službe uporabniku primeren rok za odpravo pomanjkljivosti, ki pa ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 90 dni.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 22. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki med drugim določa, da kanalizacijski priključek pripada lastniku objekta, je v njegovi lasti in upravljanju ter da lastnik zagotovi za njegovo načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje.

Z besedilom prvega in drugega odstavka je določeno, da je odklop kanalizacijskega priključka z javne kanalizacije dovoljen na predlog lastnika objekta v primeru rušenja priključnega objekta. Kanalizacijski priključek pa se odklopi na stroške lastnika objekta tako, da se zamaši na mestu priključitve na javno kanalizacijo.

Z besedilom tretjega odstavka je določen postopek za izdajo odločbe o odklopu kanalizacijskega priključka z javne kanalizacije.

Z besedilom četrtega odstavka je določena pravica izvajalca javne službe, ki lahko odklopi kanalizacijski priključek z javne kanalizacije, če uporabnik ne spoštuje določil republiških predpisov, tega odloka in tehničnega pravilnika, na podlagi odločbe pristojnega inšpektorja. Pred odklopom kanalizacijskega priključka z javne kanalizacije mora dati izvajalec javne službe uporabniku primeren rok za odpravo pomanjkljivosti, ki pa ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 90 dni. Na tem mestu moramo opomniti, da nadzor nad izvajanjem določb veljavnega Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/ in na njegovi podlagi izdanih predpisov opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo okolja.

4.3 Prekinitev odvajanja komunalne odpadne vode

18. člen

(trajna prekinitev odvajanja komunalne odpadne vode)

(1) Izvajalec javne službe lahko na stroške uporabnika brez objave in brez odgovornosti za morebitno škodo, ki nastane ob tem, prekine odvajanje komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo s prekinitvijo dobave vode iz javnega vodovoda, če:

- z odvodom odpadne vode povzroča nevarnost za vodni vir ali javni vodovod,
- stanje interne kanalizacije in kanalizacijskega priključka ogroža zdravje uporabnikov,
- odpadne vode uporabnika ogrožajo zdravje občanov in varno obratovanje javne kanalizacije,
- kvaliteta odpadne vode na izpustu v kanalizacijo ne ustreza zahtevam veljavne zakonodaje,
- če niso izpolnjeni pogoji za priključitev na javno kanalizacijo določeni s tem odlokom in tehničnim pravilnikom,
- če uporabnik ne izpolnjuje pogojev določenih s tem odlokom in tehničnim pravilnikom,
- če uporabnik ne poravnava računov za izvajanje storitev javne službe tudi po prejemu opomina, vendar s tem ne sme biti prizadet drug uporabnik,
- če uporabnik pisno zahteva odklop kanalizacijskega priključka zaradi rušenja objekta.

(2) Uporabnik mora v primeru prekinitev odvajanja komunalne odpadne vode iz prvega odstavka tega člena prekiniti črpanje vode iz lastnih virov ali virov, pridobljenih na podlagi koncesije.

(3) Odvajanje komunalne odpadne vode iz prvega odstavka tega člena se prekine za določen čas do odprave vzroka za prekinitev.

(4) Stroške prekinitev odvajanja komunalne odpadne vode in stroške ponovne priključitve na javno kanalizacijo ter vse morebitne stroške, ki so nastali kot posledica vzroka prekinitev mora pred ponovno priključitvijo na javno kanalizacijo poravnati uporabnik. Uporabnik je dolžan poravnati tudi stroške za škodo na objektih in napravah javne kanalizacije, če je nastala škoda na teh objektih in napravah zaradi njegovega ravnanja.

(5) Stroški prekinitev odvajanja komunalne in odpadne vode in stroški ponovne priključitve na javno kanalizacijo se določijo s cenikom storitve izvajalca javne službe. Stroške za škodo iz prejšnjega odstavka tega člena ugotovi izvajalec javne službe.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka so določeni primeri, ko lahko izvajalec javne službe na stroške uporabnika brez objave in brez odgovornosti za morebitno škodo, ki nastane ob tem, prekine odvajanje komunalne in padavinske odpadne vode v javno kanalizacijo s prekinitvijo dobave vode. Kot je določeno z tretjim odstavkom tega člena se lahko odvajanje komunalne odpadne vode prekine le za čas do odprave vzroka za prekinitev.

Z besedilom drugega odstavka je določena obveznost uporabnika, ki mora v primeru prekinitev odvajanja komunalne odpadne vode prekiniti črpanje vode iz lastnih virov ali virov, pridobljenih na podlagi koncesije.

Z besedilom četrtega in petega odstavka je določen način kritja stroškov prekinitev odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode.

19. člen

(začasna prekinitev odvajanja komunalne odpadne vode in obveščanje uporabnikov javne službe)

(1) Izvajalec javne službe lahko začasno prekine odvajanje komunalne odpadne vode zaradi izvedbe planiranih vzdrževalnih del na objektih in napravah javne kanalizacije, za čas odprave nepredvidljivih okvar na objektih in napravah javne kanalizacije.

(2) O prekinitvi odvajanja komunalne odpadne vode iz prejšnjega odstavka tega člena mora izvajalec javne službe uporabnike obvestiti preko sredstev javnega obveščanja in na drug krajevno običajen način vsaj 8 dni pred prekinitvijo.

(3) V primeru nepredvidljivih prekinitev, ki trajajo do ene ure obveščanje iz prejšnjega odstavka tega člena ni obvezno.

Obrazložitev:

Z besedilom so določeni primeri, ko lahko izvajalec javne službe začasno prekine odvajanje komunalne odpadne vode in način obveščanja uporabnikov javne službe v primerih začasnih prekinitev.

20. člen

(prekinitev odvajanja komunalne odpadne vode v primeru višje sile)

(1) V primeru višje sile, kot so potres, požar, poplave, vdori in izlitja škodljivih snovi v javno kanalizacijo, onesnaženja vodnih virov in podobno ima izvajalec javne službe pravico brez povračila škode prekiniti odvajanje komunalne odpadne vode.

(2) Izvajalec javne službe mora v primerih iz prejšnjega odstavka postopati skladno s sprejetimi načrti za take primere.

(3) Izvajalec javne službe mora o prekinitvi odvajanja komunalne odpadne vode iz prvega odstavka tega člena obvestiti uporabnike preko sredstev javnega obveščanja in na drug krajevno običajen način.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da ima izvajalec javne službe v primeru višje sile pravico brez povračila škode prekiniti odvajanje komunalne odpadne vode. Na tem mestu moramo opomniti, da mora izvajalec javne službe, ki je koncesionar, v skladu z določilom 50. člena veljavnega Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ v okviru objektivnih možnosti opravljati koncesionirano gospodarsko javno službo tudi ob nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile. V tem primeru ima koncesionar pravico zahtevati od koncedenta povračilo stroškov, ki so nastali zaradi opravljanja koncesionirane gospodarske javne službe v nepredvidljivih okoliščinah.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da mora izvajalec javne službe v primerih višje sile postopati skladno s sprejetimi načrti za take primere.

Z besedilom tretjega odstavka je določena obveznost izvajalca javne službe, da mora o prekinitvi odvajanja komunalne odpadne vode v primeru višje sile o tem obvestiti uporabnike preko sredstev javnega obveščanja in na drug krajevno običajen način.

4.4 Obveščanje uporabnikov javne službe

21. člen

(obveščanje uporabnikov javne službe)

(1) Izvajalec javne službe mora uporabnike javne službe, ki so priključeni na javno kanalizacijo, pisno obveščati:

- kje se čisti komunalna odpadna voda, ki se odvaja v javno kanalizacijo
- o pogojih odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo.

(2) Izvajalec javne službe mora uporabnike javne službe, ki so lastniki ali upravljavci nepretočnih greznic, obstoječih greznic, malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, in malih komunalnih čistilnih naprav, ki niso objekti javne kanalizacije, v katere se odvaja komunalna odpadna voda stavb, pisno obveščati:

- na kateri čistilni napravi se čisti komunalna odpadna voda iz nepretočne greznice,
- na kateri čistilni napravi se obdeluje blato,
- o rokih prevzema in drugih pogojih za prevzem komunalne odpadne vode ali blata pri uporabnikih storitev,
- o rokih in času pregledov malih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE.

(3) Izvajalec javne službe mora obveščanje iz prvega in drugega odstavka tega člena izvesti najpozneje v treh (3) mesecih po sprejetju programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ali najmanj osem dni pred spremembo pogojev iz prvega odstavka tega člena.

(4) Izvajalec javne službe mora uporabnike javne službe iz drugega odstavka tega člena pisno obvestiti o datumu izvedbe obveznih storitev javne službe najmanj petnajst dni pred izvedbo.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 25. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa, da mora izvajalec javne službe uporabnike javne službe, ki so priključeni na javno kanalizacijo, pisno obveščati:

- na kateri komunalni ali skupni čistilni napravi se čisti komunalna odpadna voda, ki se odvaja v javno kanalizacijo, in
- o pogojih odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo.

Poleg tega so v 25. členu Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, določeni roki za obveščanje uporabnikov storitev javne službe.

4.5 Program izvajanja javne službe in evidence

22. člen

(program izvajanja javne službe in evidence)

(1) Javna služba se mora izvajati v skladu s programom izvajanja javne službe (v nadaljevanju: program). Program mora biti pripravljen na podlagi evidence o izvajanju javne službe v skladu z zahtevami Uredbe o odvajanju in čiščenju odpadnih voda.

(2) Program pripravi izvajalec javne službe za obdobje štirih koledarskih let in ga po potrditvi odgovorne osebe izvajalca javne službe, pošlje občini v potrditev najpozneje do 31. Oktobra v koledarskem letu pred začetkom njegove veljavnosti.

(3) Potrjen program, mora izvajalec javne službe predložiti ministrstvu, pristojnemu za okolje v elektronski obliki najpozneje do 31. Decembra v letu pred začetkom njegove veljavnosti oz v roku 30. Po sprejemu, če gre za spremembo programa.

(4) Program mora izvajalec javne službe javno objaviti na svojih spletnih straneh in uporabnikom javne službe omogočiti vpogled v tiskani izvod na sedežu izvajalca javne službe.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 26. in 27. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa vsebinske sklope, ki jih mora vsebovati program izvajanja javne služb.

Program mora biti pripravljen po predpisanih vsebinskih sklopih in mora vsebovati;

- osnovne podatke (izvajalec javne službe, občina, aglomeracije in naselja kjer se izvaja javna služba),
- podatke o infrastrukturi,
- opredelitev načina izvajanja javne službe.

V nadaljevanju pa izhaja iz 27. in 28. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, kjer je določeno o čem vse mora izvajalec javne službe voditi evidenco in pa čas hrambe evidenc.

5 Pravice in obveznosti uporabnikov storitev javne službe ter prepovedi

23. člen

(pravice uporabnikov storitev javne službe)

Uporabniki imajo pravico do trajnega, nemotenega in kvalitetnega zagotavljanja storitev izvajalca javne službe, ki je enako dostopna vsem uporabnikom na območju občine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 1. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se z gospodarskimi javnimi službami zagotavljajo materialne javne dobrine kot proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjo v javnem interesu zagotavlja občina zaradi zagotavljanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu. Na tem mestu moramo opomniti tudi na določilo prvega odstavka 5. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da so javne dobrine pod enakimi z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti določenimi pogoji dostopne vsakomur.

24. člen

(obveznosti uporabnikov storitev javne službe)

(1) Uporabniki imajo naslednje obveznosti:

- uporabljati storitev javne službe pod pogoji iz tega odloka,
- zgraditi objekt in naprave interne kanalizacije, skladno s tehnično dokumentacijo in izdanim soglasjem izvajalca javne službe,
- omogočiti izvajalcu javne službe pregled interne kanalizacije in sestavo odpadne vode v vsakem času, tudi izven obratovalnega časa,
- redno vzdrževati interno kanalizacijo, z vsemi objekti in napravami, priključek, interne čistilne naprave in voditi dnevnik obratovanja posamezne interne čistilne naprave,
- pravočasno opozarjati na ugotovljene pomanjkljivosti na javni kanalizaciji,
- obveščati izvajalca javne službe o vseh spremembah pogojev za priključitev,
- redno plačevati odvajanje komunalne odpadne vode na podlagi izdanih računov,
- odvajati odpadno vodo, ki ne prekoračuje mejnih koncentracij, določenih s predpisi,
- prijaviti izvajalcu javne službe vsako spremembo količine in kvalitete odpadne vode takoj, ko ugotovijo spremembo,
- spremeniti priključek v primeru spremembe pogojev odvajanja komunalne odpadne vode,

- uporabniki, ki odvajajo v javno kanalizacijo industrijsko odpadno vodo, morajo najmanj štirikrat letno oziroma ob vseh spremembah, predložiti izvajalcu javne službe analizo odpadne vode, izdelano v skladu s predpisi,
- če naprava za predčiščenje ne dosega predpisanih učinkov, morajo izvajalca pisno obvestiti o spremembah načina obratovanja čistilne naprave ali o uvedbi dodatnih tehnoloških postopkov, ki bodo zagotovili doseganje zahtevanih učinkov predčiščenja,
- pisno obveščati izvajalca javne službe o spremembi naslova, lastništva stavbe in spremembah na stavbi, ki imajo vpliv na odvajanje komunalne odpadne vode in obračun stroškov,
- dovoliti oziroma omogočiti izvajalcu javne službe dostop do obračunskega vodomera oziroma do merilnega mesta,
- dovoliti opravljanje del na svoji lastnini, kadar gre za kontrolo kanalizacijskega priključka in interne kanalizacije ali ugotavljanja količin in lastnosti odpadne vode,
- upoštevati ukrepe in objave v primeru motenj pri odvajanju in čiščenju odpadne vode.

(2) Uporabniki ne smejo prekiniti odvajanja komunalne odpadne vode drugemu uporabniku, ali ga z nestrokovnim delom onemogočiti.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila četrte alineje 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se z odlokom o načinu opravljanja javne službe določijo pravice in obveznosti uporabnikov.

**25. člen
(prepovedi)**

(1) Uporabnik ne sme v javno kanalizacijo odvajati ali izliti komunalno odpadno vodo, ki bi lahko:

- povzročila požar ali nevarnost eksplozije,
- povzročila korozijo ali kako drugače poškodovala kanal, naprave, opremo in ogrožale zdravje ljudi,
- povzročale ovire v kanalih ali kako drugače motile delovanje sistema zaradi odlaganja usedlin in lepljivih snovi,
- stalno ali občasno povzročala hidravlične preobremenitve in tako škodljivo vplivala na delovanje javne kanalizacije,
- povzročala, da v kanalih nastajajo škodljivi plini,
- povzročala ogrevanje odpadne vode preko predpisane temperature,
- zavirala tehnološke postopke na čistilni napravi,
- povzročala onesnaženje z radioaktivnimi snovmi,
- vsebovala drugo snov, ki šteje za nevarno in škodljivo snov in katere koncentracija je nad s predpisi dovoljenimi mejnimi vrednostmi.

(2) Uporabnik ne sme priključek za komunalno odpadno vodo izvesti na priključek za padavinsko odpadno vodo ali priključek za padavinsko odpadno vodo na priključek za komunalno odpadno vodo.

(3) V primeru, da nastane na objektih in napravah javne kanalizacije škoda zaradi nepravilnega ravnanja uporabnika, je ta dolžan izvajalcu javne službe poravnati stroške za odpravo škode.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 9. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, k določa, da se objekti in naprave, namenjeni a izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb, ki so določeni kot javno dobro, lahko uporabljajo samo na način in pod pogoji, določenimi z zakonom. Lokalna skupnost (občina) lahko predpiše pogoje in način javne, posebne in podrejene rabe objektov in naprav, namenjenih za izvrševanje lokalnih gospodarskih javnih služb. Z uporabo objektov in naprav, namenjenih za izvajanje gospodarskih javnih služb, ali s pogoji za njihovo rabo se ne sme omejevati osnovni namen objekta ali naprave, razen če to zahteva ohranitev njegove substance.

**26. člen
(obveznosti izvajalcev del)**

(1) Izvajalci del, kateri izvajajo vzdrževalna in druga dela na cestah ter s svojimi deli posegajo v in na območje kanalizacijskega omrežja oziroma drugih naprav in objektov, ki so potrebni za odvodnjavanje odpadnih voda, si morajo predhodno pridobiti soglasje izvajalca javne službe.

(2) Izvajalci del morajo pri vzdrževanju in rekonstrukciji cest vzpostaviti kanalizacijsko omrežje in naprave v prvotno stanje.

(3) Upravljalci drugih objektov in naprav (vodovod, elektro omrežje, toplovod, plinovod, telefonsko omrežje ipd.) morajo pri opravljanju del na svojih objektih in napravah zagotoviti, da ostane kanalizacijsko omrežje in naprave nepoškodovane.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določena obveznost izvajalcev del, ki si morajo pred izvajanjem vzdrževalnih in drugih del na cestah s katerimi posegajo v in na območje kanalizacijskega omrežja, predhodno pridobiti soglasje izvajalca javne službe.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 14. točke 4. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Ul. RS št. 64/12), ki opredeljuje, da je javna kanalizacija, kanalizacija, skupaj s čistilno napravo, ki zaključuje to kanalizacijo, ki je kot javna infrastruktura lokalnega pomena namenjena izvajanju občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. V skladu z navedenim morajo izvajalci del pri vzdrževanju in rekonstrukciji cest, ulic in trgov vzpostaviti kanalizacijsko omrežje in naprave v prvotno stanje.

Z določilom tretjega odstavka je določena obveznost upravljavcev objektov, ki morajo pri opravljanju del na svojih objektih in napravah zagotoviti, da ostane kanalizacijsko omrežje in naprave nepoškodovane.

6 Viri financiranja javne službe

27. člen (viri financiranja storitev)

Izvajalec javne službe pridobiva sredstva za izvajanje javne službe:

- iz plačil uporabnikov storitev javne službe,
- iz proračuna občine,
- iz dotacij, donacij in subvencij,
- iz drugih virov določenih z zakonom ali odlokom občine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil 59. in 60. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/. V skladu z določilom 59. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ uporabniki za uporabo javnih dobrin, ki so glede na posameznega uporabnika ali glede na določljive skupine uporabnikov izmerljive, plačujejo ceno proizvoda ali storitve, ki je lahko tudi v obliki tarife, takse, nadomestila ali povračila. Navedene cene se lahko subvencionirajo. Z aktom, s katerim se določi subvencioniranje, se določita tudi višina in vir subvencij. Sredstva za subvencije pa se zagotovijo v proračunu občine (60. člen ZGJS).

7 Vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje javne službe

28. člen (infrastruktura lokalnega pomena)

- (1) Javna kanalizacija je javna infrastruktura lokalnega pomena, ki jo zagotavlja občina.
- (2) Javna kanalizacija iz prvega odstavka tega člena so infrastrukturni objekti in naprave kanalizacije, namenjeni izvajanju občinske gospodarske javne službe odvajanja komunalne odpadne vode.
- (3) Infrastrukturne objekte in naprave kanalizacije iz drugega odstavka tega člena lahko pod enakimi, z zakonom, tem odlokom in drugimi občinskimi predpisi uporablja vsakdo.
- (4) Uporaba infrastrukturnih objektov in naprav iz prvega odstavka tega člena je obvezna na vseh območjih, kjer je vzpostavljen javni kanalizacijski sistem.
- (5) Infrastruktura lokalnega pomena iz prvega odstavka tega člena je javno dobro in izven pravnega prometa. Na njej ni mogoče dobiti lastninske pravice s priposestvom ali drugih stvarnih pravic.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila šeste alineje 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se z odlokom o načinu opravljanja javne službe določi tudi vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa. Na tem mestu moramo opomniti tudi na določilo 5. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode, ki določa, da je javna kanalizacija javna infrastruktura lokalnega pomena, ki jo zagotavlja občina.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 14. točke 4. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/2012), ki določa, da je javna kanalizacija, kanalizacija, skupaj s čistilno napravo, ki zaključuje to kanalizacijo, ki je kot javna infrastruktura lokalnega pomena namenjena izvajanju občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila 9. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se objekti in naprave, namenjeni za izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb, ki so določeni kot javno dobro, lahko uporabljajo samo na način in pod pogoji, določenimi z

zakonom. Lokalna skupnost (občina) lahko predpiše pogoje in način javne, posebne in podrejene rabe objektov in naprav, namenjenih za izvrševanje lokalnih gospodarskih javnih služb.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 5. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da je uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z obveznimi gospodarskimi javnimi službami obvezna, če zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis za posamezne primere ne določa drugače.

Z besedilom petega odstavka je določeno, da je javna kanalizacija javno dobro in izven pravnega prometa. Na njej pa ni mogoče dobiti lastninske pravice s priposestvanjem ali drugih stvarnih pravic. V poenostavljeni definiciji razumemo pod pojmom javno dobro stvari, namenjene rabi vsakogar pod enakimi, z zakonom določenimi pogoji.

29. člen

(objekti in naprave v lasti uporabnika)

(1) Interna kanalizacija, kanalizacijski priključek, nepretočne greznice, obstoječe greznice, male čistilne naprave z zmogljivostjo manjšo od 50 PE, in male komunalne čistilne naprave, z zmogljivostjo enako in večjo od 50 PE, v katere se odvaja odpadna iz nestanovanjskih stavb, niso objekti javne kanalizacije in pripadajo stavbi ali gradbenemu inženirskemu objektu, v katerem nastaja komunalna odpadna voda.

(2) Načrtovanje, gradnja in vzdrževanje objektov iz prejšnjega odstavka mora zagotoviti lastnik stavbe ali inženirskega objekta, ki mu objekti iz prejšnjega odstavka pripadajo, in so v njegovi lasti in upravljanju.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 22. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določa, da mora načrtovanje, gradnja in vzdrževanje v prvem odstavku navedenih objektov zagotoviti lastnik stavbe ali gradbenega inženirskega objekta, ki mu objekti iz prvega odstavka pripadajo, in so v njegovi lasti in upravljanju.

8 Cene storitev javne službe

30. člen

(oblikovanje cen)

Cene storitev javne službe se oblikujejo v skladu z določili veljavnega predpisa o oblikovanju cen storitev obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 1. člena Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki določa metodologijo za oblikovanje cen storitev javne službe odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode.

9 Nadzor nad izvajanjem javne službe

31. člen

(nadzorni organ)

(1) Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka izvaja pristojni občinski inšpekcijski organ.

(2) Pri izvajanju nadzora lahko pristojni občinski inšpekcijski organ izdaja odločbe ter odreja druge ukrepe, katerih namen je zagotoviti izvrševanje določb tega odloka.

(3) Pristojni organ občinske uprave ima pravico kadarkoli vpogledati v evidence, ki jih je dolžan voditi izvajalec javne službe, pri čemer je dolžan spoštovati določila zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 50.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinska uprava opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti. Za opravljanje navedenega nadzorstva se v okviru občinske uprave lahko ustanovi občinska inšpekcija. Inšpekcijsko nadzorstvo neposredno opravljajo občinski inšpektorji kot uradne osebe s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, v skladu z zakonom, s katerim je urejen inšpekcijski nadzor.

10 Predpisi, sprejeti na podlagi tega odloka

32. člen

(tehnični pravilnik)

(1) Izvajalec javne službe mora občinskemu svetu predložiti v sprejem tehnični pravilnik v roku šestih mesecev od uveljavitve tega odloka (če je koncesionar pa po sklenitvi pogodbe o izvajanju javne službe) v skladu z določili tega odloka in drugih veljavnih predpisov.

(2) Tehnični pravilnik in njegove spremembe in dopolnitve se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije in začnejo veljati petnajsti dan po objavi.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določena obveznost izvajalca javne službe, ki mora občinskemu svetu predložiti v sprejem tehnični pravilnik v roku šestih mesecev po uveljavitvi odloka oziroma če gre za koncesionarja po sklenitvi pogodbe o izvajanju javne službe, v skladu z določili odloka in drugih veljavnih predpisov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

33. člen

(cenik storitev)

(1) Izvajalec javne službe mora ceno storitev javne službe oblikovati v skladu z veljavnimi predpisi in jo predložiti v potrditev občinskemu svetu.

(2) Potrjeno ceno storitev javne službe izvajalec javne službe objavi na svoji spletni strani ter na krajevno običajen način.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določena obveznost izvajalca javne službe, ki mora oblikovati ceno storitev javne službe v skladu z določili Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja in jo predložiti v potrditev občinskemu svetu.

11 Kazenske določbe

34. člen

(prekrški)

(1) Z globo 700,00 EUR se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, njihova odgovorna oseba pa z globo 300,00 eurov če:

- se ne priključi na javno kanalizacijo na območju javne kanalizacije (9. člen) - priključitev na javno kanalizacijo,
- zgradi priključek brez predhodnega soglasja izvajalca javne službe (tretji odstavek 14. člena)-kanalizacijski priključek,
- pred gradnjo kanalizacijskega priključka ne prijavi gradnje izvajalcu javne službe (16. člen)-prijava gradnje kanalizacijskega priključka,
- priključi spojni kanal na javno kanalizacijo kadar to ni dovoljeno (drugi odstavek 17. člena)-priključitev spojnega kanala kanal. priklj. na javno kanalizacijo,
- ne odklopi priključka v skladu z določili tega odloka (18. člen)-odklop kanal. priklj. z javne kanalizacije,
- krši 25. člen (obveznosti uporabnikov storitev javne službe),
- v javno kanalizacijo odvaja odpadno vodo v nasprotju z določilom 26. člena (prepovedi),
- ne pridobi predhodnega soglasja izvajalca javne službe pred izvedbo del s katerimi posegajo v in na območje kanalizacijskega omrežja oziroma drugih naprav in objektov, ki so potrebni za odvodnjavanje odpadnih komunalnih in padavinskih voda (prvi odstavek 27. člena),

(2) Z globo 300,00 EUR se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznika.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 3. člena veljavnega Zakona o prekrških /ZP-1/, ki določa, da se prekrški lahko določijo z odlokom samoupravne lokalne skupnosti. Z odlokom samoupravne lokalne skupnosti se smejo določiti prekrški in predpisati zanje globe samo v določenem znesku ter samo za kršitve predpisov, ki jih same izdajajo v okviru svojih pristojnosti, če jih zakon ali uredba še ne sankcionirata. V skladu z določilom sedmega odstavka 17. člena veljavnega Zakona o prekrških /ZP-1/ se z odlokom samoupravne lokalne skupnosti (občine) lahko predpiše samo globa v določenem znesku:

- za posameznika od 40 do 1.250 eurov;
- za samostojnega podjetnika in posameznika, ki opravlja dejavnost, od 100 do 30.000 eurov;
- za pravno osebo od 100 do 75.000 eurov, če se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednje veliko ali veliko gospodarsko družbo, pa od 250 do 125.000 eurov;

- *za odgovorno osebo pravne osebe ali odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika in za odgovorno osebo v samoupravni lokalni skupnosti od 40 do 2.500 eurov.*

12 Prehodna in končna določba

35. člen

(veljavnost odloka)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statuta in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

Številka:

Datum:

Občina Rogašovci
Edvard MIHALIČ
župan

8. TOČKA

Na podlagi 21., 29. in 65. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – ZLS-UPB-2, 76/08, 79/09, 51/10), 3. in 17. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 – UPB4, 29/07, 58/07, 17/08, 21/08) in 17. člena Statuta Občine Rogašovci (Uradni list RS, št. 93/07) je Občinski svet Občine Rogašovci na ___ . redni seji dne _____ sprejel

O D L O K

o plakatiranju in oglaševanju v Občini Rogašovci

1. člen

Odlok o plakatiranju in oglaševanju v Občini Rogašovci ureja:

- lepljenje in nameščanje plakatov, reklamnih panojev, oglasov, transparentov in podobnih objav (v nadaljevanju: plakati),
- postavitve in vzdrževanje objektov in naprav za plakatiranje (v nadaljevanju: plakatna mesta).

Območja izvajanja: določila tega odloka veljajo v vseh naseljih Občine Rogašovci.

2. člen

Izvajalec plakatiranja je lahko organizator prireditve oziroma občinska uprava- režijski obrat proti plačilu v skladu s cenikom. Plakatna mesta določi in potrdi občinski svet na predlog župana. Za postavitve plakatnih mest in upravljanje z njimi je odgovorna občinska uprava. Plakate, ki jih nalepi organizator prireditve, jih v predpisanem roku tudi sam odstrani.

3. člen

Lepljenje in nameščanje plakatov je dovoljeno samo na plakatnih mestih.

Na izložbena okna poslovnih prostorov je dovoljeno lepljenje plakatov samo z dovoljenjem upravljavca poslovnih prostorov.

Metanje letakov brez posebnega pisnega dovoljenja je prepovedano.

Z na novo postavljenim plakatom se ne sme prekriti že nalepljenega plakata, ki oglašuje oziroma vabi na prireditev, ki se še ni zgodila.

Plakat je praviloma lahko velikosti do 1 m².

4. člen

Izvajalec plakatiranja mora v roku 3 dni odstraniti vse raztrgane in onesnažene plakate ter plakate katerih prireditev se je že zgodila s plakatnih mest ter plakatno mesto očistiti. V enakem roku mora odstraniti vse plakate, ki so nalepljeni ali nameščeni izven plakatnih mest in o tem obvestiti pooblaščen osebo občinske uprave.

5. člen

Politične stranke, podjetja in društva lahko uporabljajo svoja plakatna mesta, vendar zanje veljajo glede vzdrževanja določbe tega odloka.

6. člen

Plakatiranje in oglaševanje za potrebe volilnih kampanj je urejeno s posebnim odlokom.

7. člen

Občina Rogašovci s tem odlokom določa, da so organizacije Rdečega križa, Karitasa, športna, gasilska in vsa ostala društva, ki delujejo na območju Občine Rogašovci, oproščena stroškov objavljanja oglasov in transparentov, vendar mora biti vso plakatiranje usklajeno z določbami tega odloka.

8. člen

Pred nameščanjem mora organizator prireditve plakate potrditi na občinski upravi občine Rogašovci. Plakat se potrdi na desni strani v desnem spodnjem kotu in zanj je potrebno vnaprej plačati takso.

Občinska uprava Občine Rogašovci plakate potrjuje od ponedeljka do četrтка v času uradnih ur in vodi evidenco o naročniku oglasa.

9. člen

Plakati in transparenti, ki so nalepljeni ali nameščeni v nasprotju s tem odlokom, se odstranijo na stroške izvajalca, ki je za plakatiranje prevzel odgovornost, oziroma na stroške odgovorne osebe organizatorja javne prireditve, odgovorne osebe organizacije ali druge fizične ali pravne osebe, v katere korist je izvršeno plakatiranje oziroma drugačno javno oglaševanje s plakati, če plakatiranje ni bilo potrjeno na upravi Občine Rogašovci.

10. člen

Z globo 50 EUR se kaznuje posameznik ali odgovorna oseba javne prireditve oziroma ustanove:

1. za vsak plakat, nalepljen ali nameščen izven plakatnega mesta;
2. za vsak plakat, ki je nalepljen na plakatno mesto in ni predpisano potrjen (žigosan);
3. za vsak plakat, nalepljen na izložbeno okno brez predhodnega dovoljenja upravljavca poslovnih prostorov;
4. za vsak plakat, ki je nalepljen preko plakata, ki oglašuje oziroma vabi na prireditvi, ki se še ni zgodila.

Denarno kazen izterja pooblaščen oseb, ki vrši nadzor nad tem odlokom.

Z globo 100,00 EUR se kaznuje tudi pravna oseba, ki krši določbe zgornjega odstavka.

11. člen

Z globo 100,00 EUR se kaznuje pooblaščen izvajalec:

1. če redno ne vzdržuje plakatnih mest,
2. če lepi in namešča plakate izven plakatnih mest,
3. če ne odstrani raztrganih in onesnaženih plakatov s plakatnih mest in izven njih,
4. če lepi plakate preko plakatov, ki oglašujejo oziroma vabijo na prireditvi, ki se še ni zgodila.

Z globo 150,00 EUR se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

12. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja medobčinska inšpekcija in občinska uprava.

13. člen

Ta odlok začne veljati 15 dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Rogašovci, dne

Župan
Občine Rogašovci
Edvard Mihalič

9. TOČKA

Eurocon d.o.o.
Dunajska cesta 157
1000 Ljubljana

telefon: 059 377 770
faks: 059 377 771
e-pošta: info@eurocon.si
internet: www.eurocon.si

 OBČINA ROGAŠOVCI	
Prejeto: 13. 06. 2015	Sig.z.: 05
Vrednost:	Pril.:
Šifra Zadeve: RA 1557408323	

E - OS

Občina Rogašovci
Rogašovci 14b

9262 Rogašovci

Ljubljana, 12.04.2016

ZADEVA: Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja za vašo občino

Spoštovani,

V skladu s pogodbo vam v prilogi pošiljamo Načrt razvoja OŠO še v dveh tiskanih izvodih.

S spoštovanjem,

Darja Goršek
Namestnica direktorja

eurocon

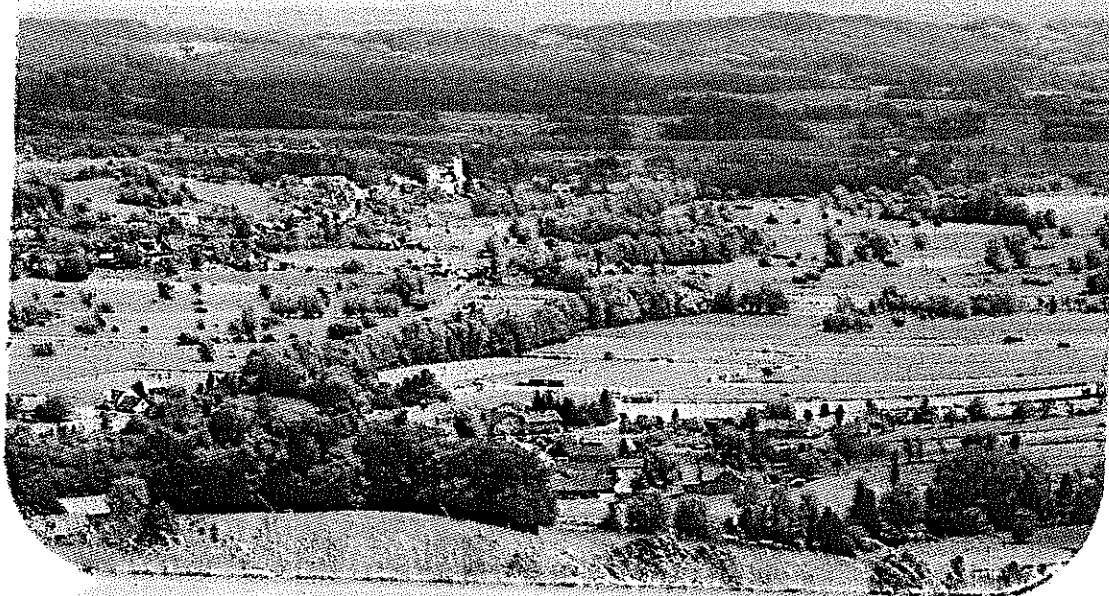
Eurocon d.o.o., Ljubljana, Slovenija

Priloga:

- 2x Načrt razvoja OŠO

**NAČRT RAZVOJA ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA
OMREŽJA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ NASLEDNJE
GENERACIJE V OBČINI ROGAŠOVCI**

Naziv dokumenta:	Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Rogašovci
-------------------------	--

Naročnik:	OBČINA ROGAŠOVCI ROGAŠOVCI 14b 9262 ROGAŠOVCI	
------------------	--	--

Izdelal:	Eurocon d.o.o. Dunajska cesta 159 1000 Ljubljana	
Avtorji:	Darja Goršek Petra Pate Nina Sega Stanko Šalamon Goran Živec, MBA	

Status dokumenta:	Končna verzija
--------------------------	-----------------------

Datum:	01.04.2016
---------------	-------------------

KAZALO

1. NAMEN DOKUMENTA	6
1.1. Uvod	6
1.2. Izhodišča	6
1.3. Referenčni dokumenti	8
1.4. Namen izdelave načrta	9
1.5. Cilji načrta	9
1.5.1. Strateški cilji in kazalniki	9
1.5.2. Projektni cilji	11
1.6. Izvajanje projekta	12
2. TELEKOMUNIKACIJSKE STORITVE IN POMEN ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA	13
2.1. Širokopasovno omrežje	13
2.2. Družbeno ekonomske koristi širokopasovnega omrežja	15
3. SPLOŠNI OPIS OBČINE	17
3.1. Geografske značilnosti	17
3.2. Naselja in prebivalstvo	17
3.3. Gospodarstvo	18
4. RAZVOJ ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA V OBČINI ROGAŠOVCI	22
4.1. Obstoječe stanje javne infrastrukture	24
4.2. Načrtovane investicije v javno infrastrukturo in lokacije razvojnih projektov	28
4.3. Analiza potreb končnih uporabnikov v občini Rogašovci	28
4.4. Rezultati mapiranja (bele lise)	33
4.5. Izhodišča za razvoj odprtega širokopasovnega omrežja v občini Rogašovci	34
4.5.1. Zahtevana pokritost in zmogljivosti	34
4.5.2. Poslovni modeli	35
5. ZAHTEVE PROJEKTA GRADNJE	37
5.1. Tehnične karakteristike	37
5.2. Merila za izbor zasebnega izvajalca	43
5.2.1. Merila v primeru izvedbe projekta, sofinanciranega z javnimi sredstvi	43
5.2.2. Merila v primeru izvedbe z zasebno investicijo	44
5.3. Pogoji upravljanja	44
5.3.1. Omrežje sofinancirano z javnimi sredstvi	44

5.3.2 Omrežje grajeno kot zasebna investicija.....	45
6. NAČRT IZVEDBE PROJEKTA	46
6.1. Nosilec projekta.....	46
6.2. Organizacijski načrt	46
6.3. Okvirni finančni načrt	47
6.4. Okvirni terminski načrt.....	49
7. ZAKLJUČEK.....	50
8. KRATICE.....	51
9. VIRI IN LITERATURA	53

SEZNAM TABEL

Tabela 1: Specifični kazalnik rezultatov.....	10
Tabela 2: Kazalniki učinkov.....	10
Tabela 3: Število gospodinjstev in prebivalcev po naseljih v občini Rogašovci.....	17
Tabela 4: Izobrazbena struktura za občino Rogašovci	18
Tabela 5: Delovno aktivno prebivalstvo, registrirane brezposelne osebe in stopnja registrirane.....	19
Tabela 6: Podatki o gospodarskih subjektih v občini Rogašovci	19
Tabela 7: Število gospodarskih subjektov po SKD od A-S v letih 2010-2014 v občini Rogašovci	19
Tabela 8: Število kmetijskih gospodarstev v občini Rogašovci.....	20
Tabela 9: Dolžine kategoriziranih cest v občini Rogašovci	24
Tabela 10: Načrtovane investicije v javno infrastrukturo in lokacije razvojnih projektov	28
Tabela 11: Katere vsebine širokopasovnih storitev bi želeli koristiti v prihodnosti, če bi imeli možnost?	31
Tabela 12: Trenutno stanje nezadovoljive pokritosti.....	33
Tabela 13: Tehnične rešitve, ki omogočajo ultra visoke hitrosti.....	38
Tabela 14: Organizacijski načrt.....	46
Tabela 15: Izračun načrtovane investicije (v EUR).....	48

SEZNAM SLIK

Slika 1: Lega občine Rogašovci v Sloveniji	17
Slika 2: Cestno omrežje v občini Rogašovci.....	24
Slika 4: Komunalna infrastruktura v občini Rogašovci	25
Slika 5: Energetska infrastruktura	26
Slika 6: Telekomunikacijska infrastruktura.....	27
Slika 7: Karta nepokritih območij s hitrostjo 100 Mb/s.....	34

SEZNAM GRAFIKONOV

Grafikon 1: Na katere telekomunikacijske storitve ste trenutno naročeni?.....	30
Grafikon 2: Kakšno hitrost dostopa do interneta imate trenutno na voljo?.....	30

- Grafikon 3: S katerimi izmed naštetih težav v koriščenju telekomunikacijskih storitev se srečujete?. 31
- Grafikon 4: Katerih storitev trenutno ne morete uporabljati (ker jih operaterji ne ponujajo ali jih ne ponujajo na vašem naslovu), pa bi si jih želeli (možnih več odgovorov)?..... 32

1. NAMEN DOKUMENTA

1.1. Uvod

Sodobni globalni razvojni trendi pred nas postavljajo izziv razvoja družbe znanja, ki bo med drugim temeljila na zmogljivi omrežni infrastrukturi elektronskih komunikacij, kot eni izmed ključnih infrastruktur digitalne družbe, ki mora omogočati kvaliteten dostop do interneta za vse. Internet kot vseprisotno komunikacijsko omrežje informacijskih virov omogoča enostavno dostopnost do raznovrstnih vsebin in storitev in s tem v temeljih spreminja načine delovanja sodobne družbe. Tako vse bolj oblikuje priložnosti posameznikov na vseh področjih zasebnega in javnega življenja; od učenja, zaposlitve, dostopa do informacij in javnih storitev, svobodnega izražanja, do sodelovanja v javnem življenju in odnosov s prijatelji in v družini. Enake daljnosežne vplive ima v gospodarstvu, javnem sektorju in civilni družbi. Dostopna širokopolovna infrastruktura na celotnem ozemlju države omogoča enakomeren razvoj, zmanjšuje digitalno ločnico in povečuje vključenost vsakega posameznika v sodobne družbene tokove. Z vidika usmerjanja razvoja je internet strateški instrument za povečanje produktivnosti, za oblikovanje inovativnih poslovnih modelov, izdelkov in storitev, za bolj učinkovito komunikacijo in za večjo splošno učinkovitost družbe. Razvoj in uporaba interneta sta odvisna od širokopolovne infrastrukture, zato je pri usmerjanju razvojnih aktivnosti treba upoštevati dejstvo, da sta gospodarski in splošni razvoj v sodobni digitalni družbi neposredno povezana z razvojem visokokvalitetne širokopolovne infrastrukture.¹

1.2. Izhodišča

Evropski strateški dokumenti izpostavljajo pomen širokopolovne infrastrukture kot pomemben dejavnik pri spodbujanju gospodarskega razvoja. Evropska komisija je marca 2010 sprejela strategijo **Evropa 2020**², da bi zajela krizo in dvignila gospodarsko rast v Evropski uniji. Glavni cilj te strategije je zagotavljati pametno, trajnostno in vključujočo rast, kar se bo doseglo z učinkovitejšim vlaganjem v izobraževanje, raziskave in inovacije, s prehodom na nizkoogljično gospodarstvo, z zagotavljanjem novih delovnih mest in zmanjšanjem revščine.

Ena od sedmih pobud strategije Evropa 2020 je **Evropska digitalna agenda**³, katere splošni cilj je poskrbeti, da bo enotni digitalni trg, ki se opira na hitre in ultra hitre internetne povezave ter interoperabilne aplikacije, dal trajne gospodarske in družbene koristi. Evropska unija si bo zato prizadevala do leta 2020 omogočiti dostop do internetne povezave hitrosti nad 30 Mb/s vsem prebivalcem Evrope in stalno povezanost v splet vsaj polovice gospodinjev s hitrostjo nad 100 Mb/s.

Za doseglo zastavljenih ciljev so morale države članice pripraviti strateške dokumente na nacionalni ravni. Slovenija tako v vseh pomembnih nacionalnih strateških in izvedbenih dokumentih poudarja tudi pomen IKT in dostopa do širokopolovne infrastrukture.

Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020⁴, ki predstavlja pogodbo med Evropsko komisijo in Republiko Slovenijo glede izvajanja kohezijske politike v obdobju

¹ Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 11.12.2014.

² Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast – COM(2010)2020.

³ Evropska digitalna agenda (2010).

⁴ Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020, 2014.

2014–2020 v tematskem cilju 2 (TC 2) identificira potrebo po povečanju dostopnosti do informacijsko-komunikacijskih tehnologij in predpostavlja naložbe v razvoj širokopasovne infrastrukture na območjih, kjer ta še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo. V sporazumu je navedeno, da »Slovenija potrebuje široko dostopen hitri in ultrahitri dostop do interneta po konkurenčnih cenah na celotnem območju. Tako je do leta 2020 cilj vsem gospodinjstvom v državi zagotoviti širokopasovni dostop do interneta hitrosti vsaj 100 Mb/s«.

Glede na postavljeni strateški cilj je v **Operativnem programu za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020**⁵, ki je podlaga za črpanje sredstev vseh treh strukturnih skladov Evropske kohezijske politike (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad, Kohezijski sklad), v okviru prednostne osi 2 *Povečanje dostopnosti do informacijsko komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti* predvidenih 68 milijonov EUR za sofinanciranje širitev širokopasovnih storitev in uvajanje visokohitrostnih omrežij ter podporo uporabi nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno ekonomijo. Kot predhodna pogojenost je predvidena priprava nacionalnega načrta za omrežja naslednje generacije, ki mora predvideti ukrepe za doseg ciljev glede visokohitrostnega internetnega dostopa, s poudarkom na območjih, na katerih trg ne zagotavlja kakovostne odprte infrastrukture po sprejemljivih cenah v skladu s pravili o konkurenci in državni pomoči.

Tudi v **Programu razvoja podeželja 2014-2020**⁶, ki predstavlja programsko osnovo za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSR) je v prednostnem področju 6C predvideno *Spodbujanje dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) na podeželskih območjih ter njihove uporabe in kakovosti*. Cilj ukrepa, za katerega je zagotovljenih 10 milijonov EUR, je s podporo naložbam v širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij omogočiti možnost dostopa do informacij in storitev, ki jih ponuja to omrežje, podeželskim prebivalcem in gospodarstvom. Podprtih naj bi bilo 10 operacij v izgradnjo širokopasovnega omrežja, s čimer bi dostop do interneta dobilo 35.000 prebivalcev.

Najbolj natančno cilje s področja razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije opredeljuje dokument **Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020**, ki je strateški dokument, namenjen določitvi strateških smernic razvoja širokopasovne infrastrukture. Z njim Republika Slovenija naslavlja enega od strateških ciljev pobude **DIGITALNA SLOVENIJA 2020** oz. njene krovne **Strategije razvoja informacijske družbe do leta 2020**: do leta 2020 98 % gospodinjstvom v državi zagotoviti širokopasovni dostop do interneta hitrosti vsaj 100 Mb/s.⁷

Razvoj širokopasovne infrastrukture zahteva visoka vlaganja, ki jih ne bo mogoče izvesti brez zasebnega kapitala. Da bi zasebnim investitorjem olajšala pridobivanje sredstev, je Evropska komisija konec leta 2014 objavila **Naložbeni načrt za Evropo**, ki temelji na treh sklopih ukrepov:

1. mobilizacija dodatnih sredstev za naložbe v višini najmanj 315 milijard EUR do konca leta 2017 za povečanje učinka javnih sredstev in spodbudo zasebnih naložb,
2. ciljno usmerjene pobude, da te dodatne naložbe resnično zadovoljijo potrebe realnega gospodarstva ter

⁵ Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 2014.

⁶ Program razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020; 2015.

⁷ Vsi trije omenjeni dokumenti so še osnutki, ki so v potrjevanju, vendar ni pričakovati bistvenih vsebinskih sprememb.

3. ukrepe za izboljšanje regulativne predvidljivosti in odpravljanje ovir za naložbe, da bi Evropa postala privlačnejša za vlagatelje in bi se s tem učinek naložbenega načrta še povečal.

V okviru naložbenega načrta se bodo države članice zavezale k znatnemu povečanju uporabe inovativnih finančnih instrumentov na ključnih področjih naložb, kot so podpora MSP, energijska učinkovitost, informacijske in komunikacijske tehnologije, promet ter podpora raziskavam in razvoju. S tem se bo najmanj podvojila uporaba finančnih instrumentov v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov v programskem obdobju 2014–2020. Naložbeni načrt določa, da bi moral biti enotni digitalni trg odprt za nove poslovne modele, hkrati pa je treba zagotoviti izpolnitev ključnih ciljev v javnem interesu. Potrošniki bi morali imeti neoviran dostop do spletnih vsebin in storitev po vsej Evropi brez diskriminacije na podlagi njihovega državljanstva ali kraja prebivališča.

Po podatkih Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju AKOS) je imelo ob koncu 1. četrtertletja 2014 v Sloveniji fiksni širokopasovni dostop do interneta 27,2 % prebivalcev oziroma 70,6 % gospodinjstev, kar je oboje pod povprečjem EU (30 % glede na število prebivalcev in 76 % glede na število gospodinjstev). Med tehnologijami je XDSL dosegala 46,2 % delež, sledili so ji kablenski modemi s 30,7 %, FTTH z 20,5 % ter druge tehnologije z 2,5 % tržnim deležem. Glede na hitrost dostopa do interneta je imelo 10,4 % uporabnikov hitrost dostopa manjšo od 2 Mb/s, 44,4 % uporabnikov med 2 Mb/s in 10 Mb/s, 39,1 % uporabnikov med 10 Mb/s in 30 Mb/s, komaj 6,1 % uporabnikov pa je imelo hitrost dostopa do interneta večjo od 30 Mb/s in v okviru teh 3,05 % hitrost dostopa do interneta hitrosti 100 Mb/s.

Ravno tako je v **Regionalnem razvojnem programu Pomurje 2014-2020** v 4. razvojni prioriteti *Trajnostni razvoj podeželja*, katerega cilj je izboljšanje kakovosti življenja na podeželju, med ukrepi naveden Razvoj osnovne infrastrukture na podeželju.⁸

Občina Rogašovci je na 9. redni seji občinskega sveta dne 28. 1. 2016 sprejela Odlok o proračunu občine Rogašovci za leto 2016, v katerem je na proračunski postavki 4013019 - Gradnja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij (Pomurski konzorcij) zagotovila finančna sredstva, na osnovi katerih je pričela s pripravo potrebne dokumentacije za začetek postopka izgradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije.

1.3. Referenčni dokumenti

Podlaga za pripravo in sprejem Načrta razvoja so bili naslednji slovenski in evropski strateški dokumenti in zakonske podlage:

- Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti, 2014;
- Evropska digitalna agenda-EDA;
- Guide to High-Speed Broadband Investment, Evropska Komisija, 2014;
- Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, osnutek, avgust 2014;
- Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 2014;
- Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020, 2014;

⁸ Regionalni razvojni program Pomurje 2014-2020, maj, 2015.

- Program razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020, 2015;
- Regionalni razvojni program Pomurje 2014-2020, maj 2015;
- Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01);
- Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020, osnutek, avgust 2014;
- The broadband State aid rules explained – An eGuide for Decision Makers, 2013;
- Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe, 2014;
- Zakon o javno-zasebnem partnerstvu, Uradni list RS, št. 127/2006;
- Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1), Uradni list RS, št. 109/2012;
- Zakon o javnem naročanju – ZJN-2, Uradni list RS, št. 128/06 z vsemi spremembami in dopolnitvami.

1.4. Namen izdelave načrta

Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Rogašovci (v nadaljevanju Načrt razvoja) je dokument dolgoročnega razvojnega načrtovanja, s katerim želi občina oceniti dejansko potrebo po širokopasovnem omrežju in vrednost potrebnih investicij, da lahko sprejme ustrezne odločitve o financiranju širokopasovne komunikacijske infrastrukture.

Občina Rogašovci želi svojim občanom zagotoviti možnost širokopasovnih priključkov in jim s tem omogočiti dostop do raznovrstnih digitalnih vsebin in storitev. Širokopasovna infrastruktura elektronskih komunikacij danes postaja prav tako nepogrešljiva kot vodovodna ali električna infrastruktura, še posebej če želimo občane zadržati na podeželskih območjih.

Namen Načrta razvoja je tako ugotoviti dejansko stanje in potrebe po širokopasovni infrastrukturi v občini Rogašovci. Del načrta je namenjen tudi identifikaciji belih lis ter posledično možnih načinov pridobivanja sredstev za izvedbo projekta gradnje širokopasovnih omrežij na belih lisah. Bele lise so definirane kot območja, kjer ni obstoječih širokopasovnih priključkov naslednje generacije, oziroma ni tržnega interesa za njihovo gradnjo s strani komercialnih ponudnikov. To pomeni, da v naslednjih treh letih operaterji elektronskih komunikacij ne načrtujejo gradnje omrežij, ki bi omogočila dostop do interneta s hitrostjo vsaj 100 Mb/s.

1.5. Cilji načrta

1.5.1. Strateški cilji in kazalniki

Vizija Slovenije je, da s pospešenim razvojem digitalne družbe izkoristi razvojne priložnosti IKT in interneta in se uvrsti med napredne sodobne družbe. Za zasledovanje razvojne vizije bodo upoštevana naslednja splošna načela:

- Splošna digitalizacija,
- Intenzivna in inovativna uporaba IKT in interneta v vseh segmentih družbe,
- Visokokvalitetna širokopasovna infrastruktura in hitri dostop do interneta za vse,
- Razvoj vključujoče digitalne družbe.

Ključni cilji Slovenije na področju razvoja digitalne družbe so:

- sistematično in osredotočeno vlaganje v razvoj digitalne družbe,
- dvigniti zavedanje o pomenu IKT za razvoj družbe v vseh segmentih družbe,
- vzpostaviti ustrezno infrastrukturo,
- povečati konkurenčnost slovenske IKT industrije.

V Strategiji razvoja informacijske družbe do leta 2020 si je Slovenija zadala strateški cilj do leta 2020 vsem gospodinjstvom zagotoviti širokopolovni dostop do interneta hitrosti vsaj 100 Mb/s.⁹

V Operativnem programu je kot specifični cilj zapisan tudi dostop do širokopolovnih elektronskih komunikacijskih storitev na območjih, kjer širokopolovna infrastruktura še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo.

Pričakovani rezultati in učinki te prednostne naloge so prikazani spodaj v tabeli 1 in tabeli 2.

Tabela 1: Specifični kazalnik rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodišna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost 2023	Vir podatkov	Pogostost poročanja
2.1	Penetracija širokopolovnega dostopa hitrosti 100 Mb/s	delež	Celotna Slovenija	3,05	2014	70*	GURS / AKOS / SURS / LOKALNE SKUPNOSTI	Enkrat letno

*Ciljna vrednost 70 % penetracija širokopolovnega dostopa hitrosti 100 Mb/s vključuje tako investicije z javnimi kot zasebnimi sredstvi. Večji vpliv na kazalnik je pričakovan z investicijami zasebnih sredstev, tako v segmentu nadgradnje obstoječe infrastrukture, kot tudi gradnje novih omrežij. Javna sredstva bodo namenjena za gradnjo širokopolovne infrastrukture tam, kjer še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo.

Vir: Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 2014.

Tabela 2: Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
2.2	Število novopriključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopolovnih omrežjih z najmanj 100 Mb/s	Število	ESRR	V	12.480**	GURS / AKOS / SURS / LOKALNE SKUPNOSTI	Enkrat letno
		Število	ESRR	Z	8.320**	GURS / AKOS / SURS / LOKALNE SKUPNOSTI	Enkrat letno
CO10	Infrastruktura IKT: Dodatna gospodinjstva, ki imajo širokopolovno povezavo s hitrostjo najmanj 30 Mb/s*	gospodinjstva	ESRR	V	12.480	GURS / AKOS / SURS / LOKALNE SKUPNOSTI	Enkrat letno
		Število	ESRR	Z	8.320***	GURS / AKOS / SURS /	Enkrat letno

⁹ Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020, Osnutek, avgust 2013.

							LOKALNE SKUPNOSTI	
--	--	--	--	--	--	--	----------------------	--

*Končne vrednosti, za oba kazalnika bodo iste, ker se bo gradilo IKT povezave do hitrosti 100 Mb/s na območjih, kjer sedaj ni povezave z najmanj 30 Mb/s. V kolikor bi na območjih, kjer bomo gradili že bila povezava z najmanj 30 Mb/s potem bi z drugim kazalnikom šteli tudi tiste, katerim se je povezava povečala iz 30 na 100 Mb/s.

** Vezano na prejšnjo opombo, skupna vrednost obeh kazalnikov je 20.800 novih priključkov, od tega 12.480 v vzhodni kohezijski regiji in 8.320 v zahodni kohezijski regiji. Navedeni vrednosti v kazalniku Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 30 Mb/s nista dodatni vrednosti, temveč gre za iste vrednosti kot pri kazalniku Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 100 Mb/s.

*** Enako kot zgoraj.

Vir: Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 2014.

1.5.2 Projektni cilji

Z gradnjo odprtega širokopasovnega omrežja želi občina Rogašovci vsaj 98 % uporabnikom zagotoviti dostop do interneta s hitrostjo vsaj 100 Mb/s.

S tem bo spodbudila vse vidike **socialno-ekonomskega razvoja** občine:

- premostitev digitalne ločnice s povezovanjem območij, na katerih ni zadostne širokopasovne povezljivosti;
- izboljšanje razpoložljivosti spletnih storitev (npr. e-poslovanje);
- dvig življenjskega standarda (npr. delo na daljavo);
- možnost dostopa do različnih vrst izobraževanja (npr. spletno učenje, vseživljenjsko učenje);
- izboljšanje dostopa do informacij za vse prebivalce;
- učinkovitost javnih storitev (e-uprava);
- optimizacijo poslovnega okolja;
- spodbujanje novih in ohranitev obstoječih podjetij;
- okrepitev razvoja podeželskega turizma, nepremičnin, kmetijstva in drugih pomembnih gospodarskih panog;
- povečanje konkurence na trgu telekomunikacijskih storitev;
- izboljšanje konkurenčnosti in inovativnosti;
- privabljanje vhodnih naložb;
- preprečevanje selitve gospodarske dejavnosti.

Okolje

- izboljšanje okoljske trajnosti z zmanjševanjem potreb po potovanju;
- izboljšanje upravljanja zgradb;
- povečanje energijskih prihrankov.

Enakost in vključevanje

- opolnomočenje ljudi, ki „nimajo glasu“;
- povezovanje izoliranih posameznikov in skupnosti;
- odpravljanje socialne izključenosti.

Finance in dohodki

- ustvarjanje prihrankov s spletnim nakupovanjem blaga in storitev.

Zdravstveno varstvo

- zmanjševanje stroškov zagotavljanja storitev zdravstvenega in socialnega varstva;

- izboljšanje rezultatov storitev zdravstvenega in socialnega varstva;
- večja hitrost prenosa medicinskih slik.

Blaginja

- izboljšanje kakovosti življenja in socialne blaginje;
- skrajšanje časa, potrebnega za dnevne migracije, in omogočanje večje družbene interakcije.

1.6. Izvajanje projekta

Pokritje belih lis na podeželju, torej območij, na katerih ni komercialnega interesa za izgradnjo širokopasovnega omrežja, od občine terja, da k reševanju vprašanja pokritosti območja belih lis s tovrstnim omrežjem pristopi na inovativen način, ki premošča oviro, ki jo predstavlja pomanjkanje komercialnega interesa.

Kot primeren se je pokazal pristop javno-zasebnega partnerstva, ki predstavlja razmerje zasebnega vlaganja v javne projekte in/ali javnega sofinanciranja zasebnih projektov, ki so v javnem interesu.

Odnos javno-zasebnega partnerstva se nanaša na dolgoročno pogodbeno urejeno sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem za učinkovito izvajanje javnih nalog, pri čemer partnerji združijo potrebne vire (na primer znanja, operativna sredstva, kapital, človeške vire) in si delijo tveganja, povezana s projektom, glede na njihove sposobnosti obvladovanja tveganja. Eden od glavnih ciljev javno-zasebnega partnerstva je prenesti naloge in odgovornosti za zagotavljanje infrastrukture na zasebni sektor, da bi se povečale učinkovitost, stroškovna zanesljivost in finančna varnost projekta.

Občina bo v postopku pridobivanja sredstev za gradnjo omrežja sledila modelu javno-zasebnega partnerstva, ki bo skladen z občinskimi interesi in pogoji pridobitve sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ali sredstev Naložbenega načrta za Evropo. Izraz javno-zasebno partnerstvo je v kontekstu gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij treba razumeti širše, kot ga predvideva slovenska zakonodaja, saj lahko občina vstopi v razmerje, ki ni skladno s pojmovanjem javno-zasebnega partnerstva po slovenski zakonodaji, je pa skladno s pojmovanjem koncepta javno-zasebnega partnerstva po metodologiji Evropskega centra za javno-zasebno partnerstvo.¹⁰ Pri navedenem gre omeniti, da javno-zasebno partnerstvo pomeni tako vlaganje javnih finančnih sredstev, kot tudi drugih oblik vlaganja, saj je že dopustitev uporabe javnih površin in javne infrastrukture možno opredeliti kot dejanski javni vložek.

Podrobneje so možni modeli javno-zasebnega partnerstva opisani v točki 4.5.2. Poslovni modeli.

¹⁰ EPEC – European PPP Expertise Centre oz. Evropski center za javno-zasebno partnerstvo, ki je nastal na pobudo Evropske investicijske banke, Evropske komisije in držav članic ter držav kandidatk.

2. TELEKOMUNIKACIJSKE STORITVE IN POMEN ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA

2.1. Širokopasovno omrežje

Širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij je tisto omrežje, ki končnemu uporabniku ponuja možnost dostopa do širokopasovnih storitev. V strogo tehničnem smislu je širokopasovno omrežje telekomunikacijsko prenosno omrežje, ki za prenos signalov uporablja različne prenosne medije s širokim frekvenčnim območjem, razdeljenim na način, ki omogoča tvorjenje množice medsebojno neodvisnih kanalov za sočasni (simultani) prenos podatkov, govora in slike. Širokopasovna omrežja se delijo na hrbtenična omrežja, geografsko omejena omrežja krajevnega značaja in dostopovna omrežja.

Hrbtenična omrežja običajno združujejo promet množice končnih uporabnikov in medsebojno povezujejo geografsko oddaljena omrežja. K omrežjem krajevnega značaja lahko štejemo omrežja na nivoju krajevnih skupnosti, mest, vasi, univerz ipd. Dostopovna omrežja so omrežja, ki tvorijo krajevno zanko in končnim uporabnikom prek omrežne priključne točke omogočajo vključitev v večja omrežja, globalno povezljivost ter s tem dostop do aplikacij, vsebin in storitev.

Med osnovna širokopasovna omrežja lahko štejemo več različnih tehnoloških platform, vključno z ADSL (asimetričnim digitalnim naročniškim vodom, do omrežij ADSL2+), standardnimi kabli (npr. standard DOCSIS 2.0), mobilnimi omrežji tretje generacije (UMTS) ter satelitskimi sistemi.

Na trenutni stopnji tržnega in tehnološkega razvoja¹¹ so dostopovna omrežja naslednje generacije dostopovna omrežja, ki jih v celoti ali delno sestavljajo optični elementi¹² in lahko zagotavljajo storitve širokopasovnega dostopa z izboljšanimi lastnostmi v primerjavi z obstoječimi osnovnimi širokopasovnimi omrežji.¹³

Dostopovna omrežja naj bi imela vsaj naslednje lastnosti:

- zanesljivo zagotavljanje zelo hitrih storitev na naročnika prek optičnih zalednih omrežij (ali omrežij, ki temeljijo na enakovredni tehnologiji),
- dovolj blizu prostorov uporabnikov za dejansko zagotovitev zelo hitre povezave,
- podpora različnim naprednim digitalnim storitvam, vključno s konvergiranimi storitvami, ki temeljijo izključno na internetnem protokolu, ter
- znatno višje hitrosti nalaganja (v primerjavi z osnovnimi širokopasovnimi omrežji).

¹¹ Zaradi hitrega tehnološkega razvoja bi lahko v prihodnosti tudi druge tehnologije zagotavljale storitve dostopovnih omrežij naslednje generacije.

¹² Koaksialne, brezžične in mobilne tehnologije do določene mere uporabljajo optično podporno infrastrukturo, zaradi česar so konceptualno podobne žičnemu omrežju, ki za zagotavljanje storitev v delu zadnjega kilometra, v katerem ni položenih optičnih kablov, uporablja baker.

¹³ Zadnji del povezave s končnim uporabnikom se lahko zagotovi z žično ali brezžično tehnologijo. Glede na hiter razvoj naprednih brezžičnih tehnologij, kot so razvoj LTE-Advanced in vse intenzivnejše uvajanje tehnologij LTE ali Wi-Fi, bi lahko fiksni brezžični dostop naslednje generacije (npr. na podlagi morebiti prilagojenih širokopasovnih mobilnih tehnologij) uspešno nadomestil nekatera žična dostopovna omrežja naslednje generacije (na primer omrežja FTTCab – „optika do omarice“), če bodo izpolnjeni nekateri pogoji. Ker uporabniki souporabljajo brezžični medij (hitrost na uporabnika je odvisna od števila povezanih uporabnikov na območju, ki ga medij pokriva), nanj pa vpliva tudi spremenljivo okolje, bi morala biti dostopovna fiksna omrežja naslednje generacije nameščena dovolj gosto in/ali z napredno konfiguracijo (npr. usmerjene antene in/ali več anten), da bi se zagotovila zanesljiva minimalna hitrost prenosa na uporabnika, ki jo je mogoče pričakovati od dostopovnih omrežij naslednje generacije. Brezžični dostop naslednje generacije, ki temelji na prilagojenih širokopasovnih mobilnih tehnologijah, mora zagotoviti tudi zahtevano kakovost storitev za uporabnike na fiksni lokaciji ob hkratnem opravljanju storitev za vse druge mobilne naročnike na zadevnem področju.

Na trenutni stopnji tržnega in tehnološkega razvoja so dostopovna omrežja naslednje generacije:

- optična dostopovna omrežja (FTTx),¹⁴
- napredna nadgrajena kabelska omrežja,¹⁵
- nekatera napredna brezžična dostopovna omrežja, ki omogočajo zanesljivo zagotavljanje zelo hitrih storitev naročnika.¹⁶

Pri predložitvi tehnološke rešitve je potrebno upoštevati dejanske razdalje, na katerih je posamezna tehnologija zmožna zagotoviti pričakovane zmogljivosti, in omrežje oblikovati na način, da je področje zagotavljanja storitve homogeno pokrito.

Odprtost omrežja elektronskih komunikacij pomeni, da imajo vsi operaterji in ponudniki storitev elektronskih komunikacij omogočen vstop v to omrežje in da lahko preko njega ponudijo svoje storitve vsem končnim uporabnikom tega omrežja. Pri tem morajo biti zagotovljeni za vse enaki pogoji, v skladu z določili Zakona o elektronskih komunikacijah. Glede na obliko financiranja odprtih širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij ločimo tržna (komercialna) omrežja in z javnimi sredstvi zgrajena omrežja. Tržna omrežja zgradijo ponudniki s svojimi sredstvi. Kapacitete teh omrežij nato ponujajo na komercialni osnovi, pri čemer lahko ustvarjajo dobiček. Z javnimi sredstvi zgrajena omrežja zgradijo ponudniki s pomočjo občinskih, državnih in sredstev evropskih skladov. Ponudniki s ponujanjem kapacitet na teh omrežjih ne smejo ustvarjati dobička. Javna sredstva je za gradnjo dovoljeno uporabljati le tam, kjer je dokazano, da ni tržnega interesa.

Smernice EU za uporabo pravil o državni pomoči glede odprtosti omrežij navajajo:

»(a) Grosistični dostop: zaradi ekonomike dostopovnih omrežij naslednje generacije je nadvse pomembno, da se tretjim operaterjem zagotovi dejanski grosistični dostop. Zlasti na območjih, na katerih že obstajajo konkurenčni operaterji osnovnega širokopasovnega omrežja, je treba zagotoviti, da se konkurenčni položaj na trgu, kakršen je bil pred državnim posredovanjem, ne spremeni. Subvencionirano omrežje mora zato vsem operaterjem, ki zaprosijo za dostop, omogočiti dostop pod poštenimi in nediskriminatornimi pogoji ter možnost učinkovite in povsem razvezane zanke. Poleg tega morajo imeti tretji operaterji dostop do pasivne in tudi do aktivne omrežne infrastrukture. Obveznosti dostopa bi morale torej poleg dostopa do bitnega toka in razvezanega dostopa do krajevne zanke in podzanke vključevati tudi pravico do uporabe vodov in drogov, temnih optičnih vlaken ali uličnih priključnih omaric. Dejanski grosistični dostop se zagotovi za vsaj sedem let, pravica dostopa do vodov ali drogov pa časovno ne bi smela biti omejena. To ne vpliva na druge podobne regulativne obveznosti, ki jih lahko nacionalni regulativni organi sprejmejo na zadevnem specifičnem trgu, da bi spodbujali učinkovito konkurenco, ali na ukrepe, sprejete med navedenim obdobjem ali po njegovem koncu.

Lahko se zgodi, da na območjih z nizko gostoto prebivalstva, kjer so širokopasovne storitve omejene, ali pri malih lokalnih podjetjih uvedba vseh vrst proizvodov na področju dostopa nesorazmerno poveča investicijske stroške brez znatnih koristi v smislu večje konkurence. V tem primeru se lahko določi, da se proizvodi na področju dostopa, ki zahtevajo obsežno posredovanje države pri subvencionirani

¹⁴ Izraz FTTx se nanaša na FFTC, FTTN, FTTP, FTTH in FTTB.

¹⁵ Z uporabo standarda za kabelske modeme „DOCSIS 3.0“ ali naprednejšega.

¹⁶ Smernice Evropske Unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro vzpostavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01).

infrastrukturi, ki drugače ni predvideno (na primer kolokacija posrednih distribucijskih točk), ponudijo samo v primeru razumnega povpraševanja s strani tretjega operaterja.

Povpraševanje se šteje za razumno, če

- i) prosilec za dostop zagotovi usklajen poslovni načrt, ki upravičuje razvoj proizvoda na subvencioniranem omrežju, in
- ii) noben drug operater na istem geografskem območju še ne ponuja drugega primerljivega proizvoda na področju dostopa po enakih cenah kot na gosteje poseljenih območjih.

Vendar pa se na prejšnjo točko ni mogoče sklicevati v gosteje naseljenih območjih, na katerih se lahko pričakuje razvoj konkurence na področju infrastrukture. Zato mora biti na takšnih območjih subvencionirano omrežje prilagojeno za vse vrste proizvodov na področju omrežnega dostopa, ki jih želijo uvesti operaterji.

(b) Poštena in nediskriminatorna obravnava: subvencionirana infrastruktura mora omogočati zagotavljanje konkurenčnih in cenovno dostopnih storitev končnim uporabnikom, ki jih izvajajo konkurenčni operaterji. Kadar je operater omrežja vertikalno integriran, je treba zagotoviti ustrezne zaščitne ukrepe, da se prepreči kakršno koli navzkrižje interesov, neupravičena diskriminacija zoper iskalce dostopa ali ponudnike vsebin ter vse druge skrite posredne prednosti. V tem smislu bi morala tudi merila za oddajo naročila vsebovati določbo, v kateri se določi, da dobijo ponudniki izključno grosističnega modela, izključno pasivnega modela ali kombinacije obeh modelov dodatne točke«.

Kot zelo učinkovito sredstvo za spodbujanje konkurence na trgu ponudnikov storitev se je že izkazala zahteva po funkcionalni ločitvi, zato upravljavec odprtega širokopasovnega omrežja ne sme biti istočasno tudi ponudnik storitev končnim uporabnikom na tem omrežju.

2.2. Družbeno ekonomske koristi širokopasovnega omrežja

Številne študije govorijo o pozitivnem učinku vlaganj v širokopasovno infrastrukturo na BDP. Tako Koutrompis v študiji OECD iz leta 2009 navaja, da naj bi 10 % dvig širokopasovne penetracije povzročil 0,25 % ekonomsko rast, druga OECD študija iz leta 2009 pa govori o 1.9 do 2,5 % dvigu BDP-ja, povzročenim z uvedbo oz. dvigom širokopasovne povezljivosti.¹⁷

Podobno korelacijo ugotavljajo druge študije, tako na makroekonomski (državni ravni), kakor tudi na mikroekonomski ravni, to je na ravni gospodinjstev. Rezultate študij je mogoče združiti v naslednje ključne ugotovitve:

Podvojitev širokopasovne hitrosti lahko poveča rast BDP za 0,3 odstotne točke.

Gospodarske koristi:

- dvig BDP v kratkoročnem obdobju zaradi graditve širokopasovnih omrežij,
- ustvarjena nova delovna mesta za gradnjo novih infrastruktur,

¹⁷ Socio-economic benefits of high-speed broadband, Evropska Komisija, 2015.

- povečana produktivnost v srednjeročnem obdobju zaradi prihranjenega časa in povečanja mobilnosti,
- povečanje inovativnosti in omogočeni novi načini poslovanja zaradi povečane hitrosti širokopasovnega interneta, kar vodi do:
 - bolj naprednih spletnih storitev,
 - novih javnih storitev,
 - omogočanja dela na daljavo.

Družbene koristi:

- koristi za potrošnike, ki vključujejo boljše socialne odnose med ljudmi, ne glede na razdaljo, npr. družbeni mediji,
- višje širokopasovne hitrosti omogočajo tudi:
 - izboljšane storitve, npr. souporaba/delitev video vsebin,
 - boljša uporabniška izkušnja in višja kakovost spletnih medijskih vsebin ter HD prenosov,
- izboljšani načini e-izobraževanja na daljavo,
- izboljšana kakovost življenja z e-zdravstvenimi storitvami.

Okoljske koristi:

- večje zmogljivosti za obdelovanje večjega obsega on-line digitalnih vsebin, kar pomeni manj materialnega poslovanja in bo vodilo k:
 - videokonferencam,
 - manjši porabi papirja,
 - delu na daljavo,
- nove vrste računalniških in omrežnih storitev, kot so:
 - pametna omrežja,
 - pametni dom,
 - izboljšani sistemi za upravljanje prezasedenosti.

Študija o družbeno ekonomskih koristih širokopasovnih omrežij tudi na mikroekonomski ravni ugotavlja pozitivne vplive na gospodinjstva. Letni prihodki gospodinjstva se povišajo z višjimi hitrostmi dostopa do interneta.¹⁸

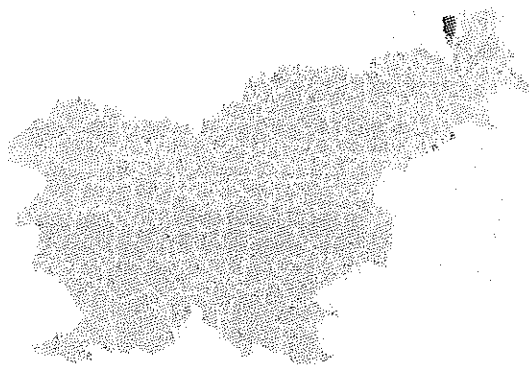
¹⁸ Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, osnutek, 2015.

3. SPLOŠNI OPIS OBČINE

3.1. Geografske značilnosti

Občina Rogašovci leži v severozahodnem delu Goriškega. Sega od Ledavskega jezera na jugu, do najvišjih vzpetin razvodnega gričevja med Muro in Rabo na severu. Tam se v nebo dviguje »prekmurski Triglav«, Sotinski breg, ki je s 418 metri nadmorske višine najvišja točka Prekmurja. Na vzhodu poteka meja občine večinoma po razvodnem slemenu med reko Ledavo in potokom Lukaj, na zahodu pa po potoku Kučnica, po katerem teče tudi državna meja z Avstrijo. Občina meji na sosednje občine Cankova, Grad, Kuzma, Puconci ter na Republiko Avstrijo. Občina Rogašovci je del pomurske statistične regije in meri 40,1 km². Po površini se med slovenskimi občinami uvršča na 147. mesto.

Slika 1: Lega občine Rogašovci v Sloveniji

Vir: Občina Rogašovci, (https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dina_Roga%C5%A1ovci), 2016.

3.2. Naselja in prebivalstvo

V začetku leta 2015 je imela občina 3.134 prebivalcev (1.531 moških in 1.603 žensk) in se po številu prebivalcev med slovenskimi občinami uvršča na 151. mesto.

Za občino je značilna razpršena poseljenost saj je gostota poselitve 77,38 prebivalcev/km², kar je krepko pod slovenskim povprečjem (102 prebivalca/km²). Občina obsega 11 naselij: Fikšinci, Kramarovci, Nuskova, Ocinje, Pertoča, Rogašovci, Ropoča, Serdica, Sotina, Sveti Jurij in Večeslavci. Prevladuje razpršena poselitev in po velikosti ne izstopa nobeno naselje, zato pa je pravcata posebnost občinsko središče v dolini reke Ledave, ki ga sestavljajo jedra kar treh naselij; Svetega Jurija, Rogašovcev in Nuskove.

Tabela 3: Število gospodinjstev in prebivalcev po naseljih v občini Rogašovci

Naselje	Število prebivalcev	Število gospodinjstev
Fikšinci	164	56
Kramarovci	51	19
Nuskova	277	92
Ocinje	49	18
Pertoča	427	164
Rogašovci	250	101
Ropoča	209	69

Serdica	559	180
Sotina	326	122
Sveti Jurij	464	172
Večeslavci	358	130
Skupaj	3.134	1.123

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, podatki za leto 2015, 2016.

Naravni prirast na 1.000 prebivalcev v občini je bil v letu 2013 negativen in je znašal -2,8 (v Sloveniji 0,9), saj je bilo število živorojenih nižje od števila umrlih. Selitveni prirast je bil prav tako negativen saj je znašal -1,3, kar pomeni, da je bilo število tistih, ki so se občine odselili višje od števila tistih, ki so se vanjo priselili. Iz tega sledi, da je bil skupni prirast prav tako negativen in je znašal -4,1, kar je manj od slovenskega povprečja (1,1).

Povprečna starost občanov je bila 41,5 leta, kar je manj kot povprečna starost prebivalcev Slovenije (42,2 leta). Število najstarejših je bilo večje od števila najmlajših, saj je na 100 oseb, starih 0–14 let, prebivalo 122 oseb starih 65 let ali več. To razmerje pove, da je bila vrednost indeksa staranja za to občino nižja od vrednosti tega indeksa za celotno Slovenijo (ta je bila 119) ter, da se povprečna starost prebivalcev te občine dviga v povprečju počasneje kot v celotni Sloveniji.¹⁹

Tabela 4: Izobrazbena struktura za občino Rogašovci

Dosežena stopnja izobrazbe	Občina Rogašovci	Slovenija
Brez izobrazbe (nepopolna OŠ)	6,33 %	3,57 %
Osnovnošolska	38,82 %	22,43 %
Srednješolska	45,74 %	52,68 %
Višješolska in visokošolska	9,11 %	21,32 %

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, podatki za leto 2015, 2016.

Leta 2015 je imelo višješolsko oz. visokošolsko izobrazbo 9,11 % prebivalcev, pri čemer je večji delež visoko izobraženih žensk. 45,74 % prebivalcev ima končano srednjo šolo, 45,15 % pa ima osnovnošolsko oz. nepopolno osnovnošolsko izobrazbo. V primerjavi s Slovenijo ima občina Rogašovci večji delež prebivalcev brez izobrazbe in s končano osnovnošolsko izobrazbo, medtem, ko ima nižji delež prebivalcev s srednješolsko oz. visoko izobrazbo. Še posebno velika razlika pa je očitna pri slednji, saj je ta delež v državnem povprečju višji za kar 12,21 %. Izobrazbena struktura prebivalstva je v primerjavi s slovenskim povprečjem nizka.

Leta 2013 so v občini delovali 3 vrtci, ki jih je obiskovalo 94 otrok. V tamkajšnji osnovni šoli se je v šolskem letu 2013/2014 izobraževalo približno 220 učencev. Različne srednje šole pa je obiskovalo okoli 120 dijakov. Med 1.000 prebivalci v občini je bilo povprečno 30 študentov in 8 diplomantov, kar je manj kot v celotni Sloveniji (44 študentov in 9 diplomantov).

3.3. Gospodarstvo

Že od nekdaj je kmetijstvo vodilna gospodarska panoga Prekmurja. Prekmurje je izrazita agrarna pokrajina, če upoštevamo delež kmečkega prebivalstva ali delež kmetijskih površin. Kot izrazito agrarna

¹⁹ Statistični urad Republike Slovenije, podatki za leto 2013.

pokrajina, Prekmurje že od nekdaj spada med ekonomsko zaostala, šibka območja Slovenije. Opisano gospodarsko ozadje Prekmurja velja tudi za občino Rogašovci, ki je sestavni del te agrarne pokrajine.²⁰

Sestava prebivalstva v občini je pretežno kmečko delavska, poleg tega pa jo oblikujejo tudi obrtniki raznih panog (trgovec, frizer, pek, avtomehanik, cvetličar, vinar, kovač, mizar ipd.). Lepo urejeni in obdelani vinogradi in sadovnjaki, med njimi pa lično postavljeni čebelnjaki dajejo odlične in iskane darove narave.²¹

Tabela 5: Delovno aktivno prebivalstvo, registrirane brezposelne osebe in stopnja registrirane brezposelnosti v občini Rogašovci

	Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču	Registrirane brezposelne osebe	Stopnja registrirane brezposelnosti
Moški	483	112	18,9
Ženske	332	118	26,2
Skupaj	815	230	22

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, podatki za leto 2014, 2016.

Stopnja registrirane brezposelnosti v občini je bila leta 2014 z 22 % višja od slovenskega povprečja (13,1 %). Med osebami v starosti od 15 do 64 let (med delovno aktivnim prebivalstvom) je bilo približno 36,58 % zaposlenih ali samozaposlenih oseb, kar je manj od slovenskega povprečja (57 %). Med brezposelnimi so, tako kot v večini slovenskih občin, prevladovale ženske. Povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v tej občini v bruto znesku za približno 18,47 % nižja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji, v neto znesku pa za približno 14,47 %.²²

Tabela 6: Podatki o gospodarskih subjektih v občini Rogašovci

	2010	2011	2012	2013	2014
Število podjetij	118	132	127	140	145
Število oseb, ki delajo	267	294	280	287	315
Prihodek podjetij (1000 €)	9.790	10.799	9.528	10.185	13.669
Število oseb, ki delajo, na podjetje v občini	2,3	2,2	2,2	2,1	2,2

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2016.

Leta 2014 je bilo v občini Rogašovci 145 pravnih subjektov, ki skupaj z različnimi ustanovami zagotavljajo 315 delovnih mest. Iz zgornje tabele je razvidno, da se je primerjalno gledano število pravnih oseb v obdobju od leta 2010 do 2014 zvišalo za 28 podjetij, prav tako pa se je v enakem obdobju povečeval tudi prihodek podjetij.

Tabela 7: Število gospodarskih subjektov po SKD od A-5 v letih 2010-2014 v občini Rogašovci

Občina Rogašovci	Število podjetij				
	2010	2011	2012	2013	2014
A KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	0	0	0	0	1
B RUDARSTVO	0	0	0	0	0

²⁰ D. Gomboc, Vpliv prekomejnih tokov na regionalni razvoj občine Rogašovci, 2006.

²¹ Občina Rogašovci, (<http://obcina-rogasovci.si/obcina>).

²² Statistični urad Republike Slovenije 2014, 2016.

C PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	5	5	5	7	9
D OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	0	0	1	1	1
E OSKRBA Z VODO, RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI, SANIRANJE OKOLJA	0	0	0	0	0
F GRADBENIŠTVO	10	11	13	15	14
G TRGOVINA, VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	7	7	7	9	9
H PROMET IN SKLADIŠČENJE	2	2	2	2	3
I GOSTINSTVO	12	13	14	15	14
J INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	1	1	2	2	3
K FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	0	0	0	0	1
L POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	0	0	0	0	0
M ŠTROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	2	1	1	2	4
N DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	1	1	1	1	1
O DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE, DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	10	10	10	10	10
P IZOBRAŽEVANJE	1	1	1	1	2
Q ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	1	1	1	2	2
R KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	6	9	8	11	10
S DRUGE DEJAVNOSTI	11	11	11	13	13

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2016.

Glede na standardno klasifikacijo dejavnosti (v nadaljevanju SKD) je leta 2014 največ podjetij delovalo na področju drugih dejavnosti (22), na področju trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil, vzdrževanja in predelovalne dejavnosti (na vsakem področju po 19 podjetij). V občini Rogašovci prevladujejo mikro podjetja (0 do 9 zaposlenih), saj jih je bilo v letu 2014 kar 141 od skupno 145 podjetij v občini, sledijo 3 majhna podjetja (10-49 oseb zaposlenih), medtem ko je bilo zgolj eno srednje veliko podjetje (50-249 oseb zaposlenih). Velikih podjetij (več kot 250 oseb zaposlenih) v občini ni.

Kmetijstvo

Večji del prebivalstva Goričkega je nekdanje živelo od kmetijstva in sezonskega dela. Na celotnem Goričkem nudi največ možnosti za kmetijstvo široka dolina ob Ledavi. Temu primerna je raba tal v občini Rogašovci, katere del je prav Ledavska dolina. Dolinsko dno Ledave in Kučnice je bilo nekoč poplavno območje. S hidromelioracijami so na tem območju pridobili veliko njivskih površin. Ob Kučnici so večje njivske površine na območju Kramarovec (»Dolge njive«) in v ožjem vzpetem delu vzdolž rečice. Med Svetim Jurijem in Pertočo so prav tako na obeh bregovih Ledave hidromeliorirana območja.

V občini je poraščenih z gozdom le 24,2 %²³ površin, kar je v primerjavi s slovenskim povprečjem malo. Gozd porašča osojna pobočja Črnega kamna, Rdečega brega, Kugle ter slabo rodovitna tla po kopastih slemenih. Ponekod ga najdemo v zaplatah, saj je bil izkrčen za potrebe njivskih površin.²⁴

Tabela 8: Število kmetijskih gospodarstev v občini Rogašovci

	2000	2010
Število kmetijskih gospodarstev	529	409
Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na kmetijsko gospodarstvo (v ha)	3,9	4,3
Delež kmetijskih zemljišč v uporabi, glede na celotno površino občine (v %)	52	44,4
Delež površine njiv glede na kmetijsko zemljišče v uporabi (v %)	68,5	73

²³ Zavod za gozdove Slovenije, (http://www.zgs.si/slo/delovna_podrocja/lesna_biomasa/potenciali_po_obcinah/index.html).

²⁴ D. Gomboc, Vpliv prekomernih tokov na regionalni razvoj občine Rogašovci, 2006.

Delež površine trajnih travnikov in pašnikov glede na kmetijsko zemljišče v uporabi (v %)	21,7	22,6
Delež površine trajnih nasadov glede na kmetijsko zemljišče v uporabi (v %)	9,8	4,4
Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na 1.000 prebivalcev (v ha)	604	549
Delež kmetijskih gospodarstev z 10 ali več hektarov kmetijskih zemljišč v uporabi (v %)	4	7,1
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	2.083	1.779
Število glav velike živine (GVŽ)	2.012	1.169
Pretežni namen kmetijske pridelave družinskih kmetij: za lastno porabo	-	301
Pretežni namen kmetijske pridelave družinskih kmetij: za prodajo	-	108

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2016.

Ob popisu kmetijstva leta 2010 je občina Rogašovci štela skupaj 409 kmetijskih gospodarstev, kar je 120 kmetij manj kot jih je imela ob popisu leta 2000, ko je bilo 529 kmečkih gospodarstev. Prav tako se je v opazovanem obdobju zmanjšal tudi delež kmetijskih zemljišč v uporabi, glede na celotno površino občine za 7,5 %. Med vsemi obdelovalnimi zemljišči kmetijskih gospodarstev na območju občine Rogašovci prevladujejo njivske površine (73 %). Precejšnji delež kmetijskih površin predstavljajo travniki in pašniki (22,6 %), sledijo trajni nasadi (4,4 %). Pretežni namen kmetijske pridelave družinskih kmetij je za lastno porabo, ena tretjina pridelave pa je namenjena prodaji.

Turizem

Celotno ozemlje občine Rogašovci spada v trideželni krajinski park Goričko. Krajinski park Goričko obsega celotno Goričko, Stražno krajino na Madžarskem in območje Rabe na avstrijskem Gradiščanskem. Z ustanovitvijo omenjenega parka se je povečal turistični pomen občine. Med naravnimi znamenitostmi izstopajo vrelci mineralne vode v Nuskovi in Slatinski grabi, kamnolom permokarbonskih skrilavcev v Sotini, najvišji vrh Goričkega in Pomurja nasploh – Sotinski breg (418 m).

Prav tako je treba omeniti še nekaj kulturno zgodovinskih znamenitosti: podružnična cerkev Marije Snežne v Fikšincih z leta 1850, Obalov mlin in žaga na Peroči, cerkev Svete Helene na Peroči, Fartekov mlin in žaga v Serdici, Dajčev mlin v Sotini, s freskami obogatena cerkev Svetega Jurija, Peršov križ v Večeslavcih-spomin na bitko pri Monoštru iz časa turških vpadov leta 1664.²⁵

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za leto 2014 je bilo v občini Rogašovci 14 sob, s skupno zmogljivostjo ležišč 64.²⁶

²⁵ D. Gomboc, Vpliv prekomernih tokov na regionalni razvoj občine Rogašovci, 2006.

²⁶ Statistični urad Republike Slovenije, 2016.

4. RAZVOJ ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA V OBČINI ROGAŠOVCI

Evropska digitalna agenda je opredelila potrebo po oblikovanju politik za znižanje stroškov postavitve širokopolovnih omrežij, vključno z ustreznim načrtovanjem in usklajevanjem ter zmanjšanjem upravnih bremen. Zmanjševanje stroškov postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti bi prispevalo k digitalizaciji javnega sektorja, s čimer bi poleg zmanjšanja stroškov javne uprave in učinkovitejših storitev za državljane spodbudili digitalizacijo vseh sektorjev gospodarstva.

V ta namen sta Evropski parlament in Svet leta 2014 sprejela **Direktivo o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti**²⁷, v kateri izpostavljata pomen ukrepov, povezanih z zniževanjem stroškov gradnje. Za postavitve žičnih in brezžičnih elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti so namreč potrebne precejšnje naložbe, pomemben delež teh naložb pa je namenjen za stroške gradbenih del nizke gradnje. Z omejitvijo nekaterih gradbenih del nizke gradnje bi lahko pripomogli k učinkovitejši postavitvi širokopolovnega omrežja. Glavni del teh stroškov se lahko pripiše neučinkovitostim v postopku postavitve v zvezi z uporabo obstoječe pasivne infrastrukture (na primer kanalov, vodov, vstopnih jaškov, omaric, drogov, stebrov, anten, stolpov in drugih podpornih objektov), ozkim grlom, povezanim z usklajevanjem gradbenih del, zapletenim upravnim postopkom za izdajo dovoljenj in ozkim grlom, povezanim z napeljavo omrežij v stavbah, kar postavlja precejšnje finančne ovire predvsem za podeželska območja. Ukrepi, omenjeni v direktivi, so namenjeni povečanju učinkovitosti uporabe obstoječe infrastrukture in zmanjšanju stroškov ter ovir pri izvajanju novih gradbenih del nizke gradnje, njihov namen pa je prispevati k hitri in obsežni postavitvi elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti ob hkratnem ohranjanju učinkovite konkurence, ne da bi to negativno vplivalo na zaščito, varnost in brezhibno delovanje obstoječe javne infrastrukture.

Direktiva zahteva prenos svojih določb v nacionalno zakonodajo članic EU do 1. januarja 2016, vendar **Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1)** z leta 2013 že sedaj vsebuje določene rešitve, ki so v skladu z zahtevami direktive.

V nadaljevanju je predstavljenih nekaj pomembnejših določb ZEKom-1:

- Javno komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura se za potrebe prostorskega načrtovanja šteje za gospodarsko javno infrastrukturo. S tem se dodatno omogoča stavbno opremljanje zemljišč.
- Gradnja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ter drugih elektronskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava je v javno korist. Z zakonsko določbo, da je gradnja teh komunikacijskih omrežij v javno korist, je tako omogočeno sprožiti postopek razlastitve oziroma ustanovitve služnosti na tujih nepremičninah.
- Vsa komunikacijska omrežja in pripadajoča infrastruktura, kjer dejanske in tehnične možnosti to dopuščajo, morajo biti zgrajena tako, da omogočajo skupno uporabo. S tem namenom je

²⁷ Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti, 2014.

potrebno pri gradnji predvideti in postaviti dostopovno točko, ki omogoča souporabo. Z namenom omejevanja večkratnih posegov v prostor ta obveznost velja za vse novogradnje.

- Prav tako mora biti zaradi učinkovitosti gradnje hišnih komunikacijskih napeljav pri večstanovanjskih ter poslovnih stavbah predvidena in grajena centralna vstopna točka, ki omogoča različnim operaterjem povezavo do vsakega posameznega dela stavbe posebej.
- Lokalne skupnosti v okviru svojih pristojnosti pospešujejo gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij.
- Dostop do obstoječe javne infrastrukture je ključen za vzpostavitev vzporednih omrežij in s tem posredno za zagotavljanje konkurence. Zato je pomembno, da ima AKOS potrebne informacije, da lahko oceni, kje so na voljo različne zmogljivosti, ki bi zainteresiranim soinvestitorjem lahko koristile pri gradnji. Iz navedenega razloga mora investitor v javna komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo, investitor v elektronska komunikacijska omrežja in infrastrukturo za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči, kot tudi investitor v druga elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo, ki je zgrajena na nepremičninah v lasti oseb javnega prava, sporočiti AKOS namero načrtovane gradnje in svoj poziv zainteresiranim soinvestitorjem v elektronska komunikacijska omrežja k skupni gradnji. S tem imajo druge fizične ali pravne osebe, ki zagotavljajo komunikacijska omrežja, možnost, da svoja omrežja zgradijo istočasno, pri čemer lahko z investitorjem delijo stroške gradbeniške infrastrukture. Da pa bi bilo to mogoče, mora investitor sporočiti AKOS namero načrtovane gradnje v časovnem okvirju, ki še omogoča upoštevanje želja potencialnih soinvestitorjev.
- Tudi investitorji v druge vrste javne infrastrukture, kot so prometna, energetska, komunalna in vodna infrastruktura, morajo svoja omrežja načrtovati in graditi tako, da se v skladu s tehničnimi možnostmi hkrati z njimi lahko gradi elektronsko komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura. S tem se poskuša preprečevati podvajanje del in posegov v prostor ter zmanjšuje z njimi povezane stroške, saj si soinvestitorja stroške gradnje delita, kar na koncu znižuje tudi stroške za uporabo storitev za končne uporabnike.
- Za gradnjo komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki se financira iz javnih sredstev, ter za gradnjo druge gospodarske javne infrastrukture, ki se prav tako financira iz javnih sredstev, je določena posebna in dodatna obveznost, da investitor pri gradnji te infrastrukture položi prazno kabelsko kanalizacijo, če glede na podatke iz Zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture izhaja, da na območju gradnje take kabelske kanalizacije še ni na voljo in če ni pridobil zainteresiranega soinvestitorja k skupni gradnji. Tudi s to določbo se poskuša omejiti nepotrebne posege v prostor.

V nadaljevanju poglavja je, z namenom racionalizacije stroškov gradnje širokopasovnega omrežja, opisano obstoječe stanje javne infrastrukture, navedene pa so tudi načrtovane investicije v javno infrastrukturo in lokacije razvojnih projektov. Podatki naj bodo izvajalcu gradnje omrežja v pomoč pri uskladitvi dinamike gradbenih in drugih del pri gradnji omrežja z dinamiko del na ostali občinski infrastrukturi.

4.1. Obstoječe stanje javne infrastrukture

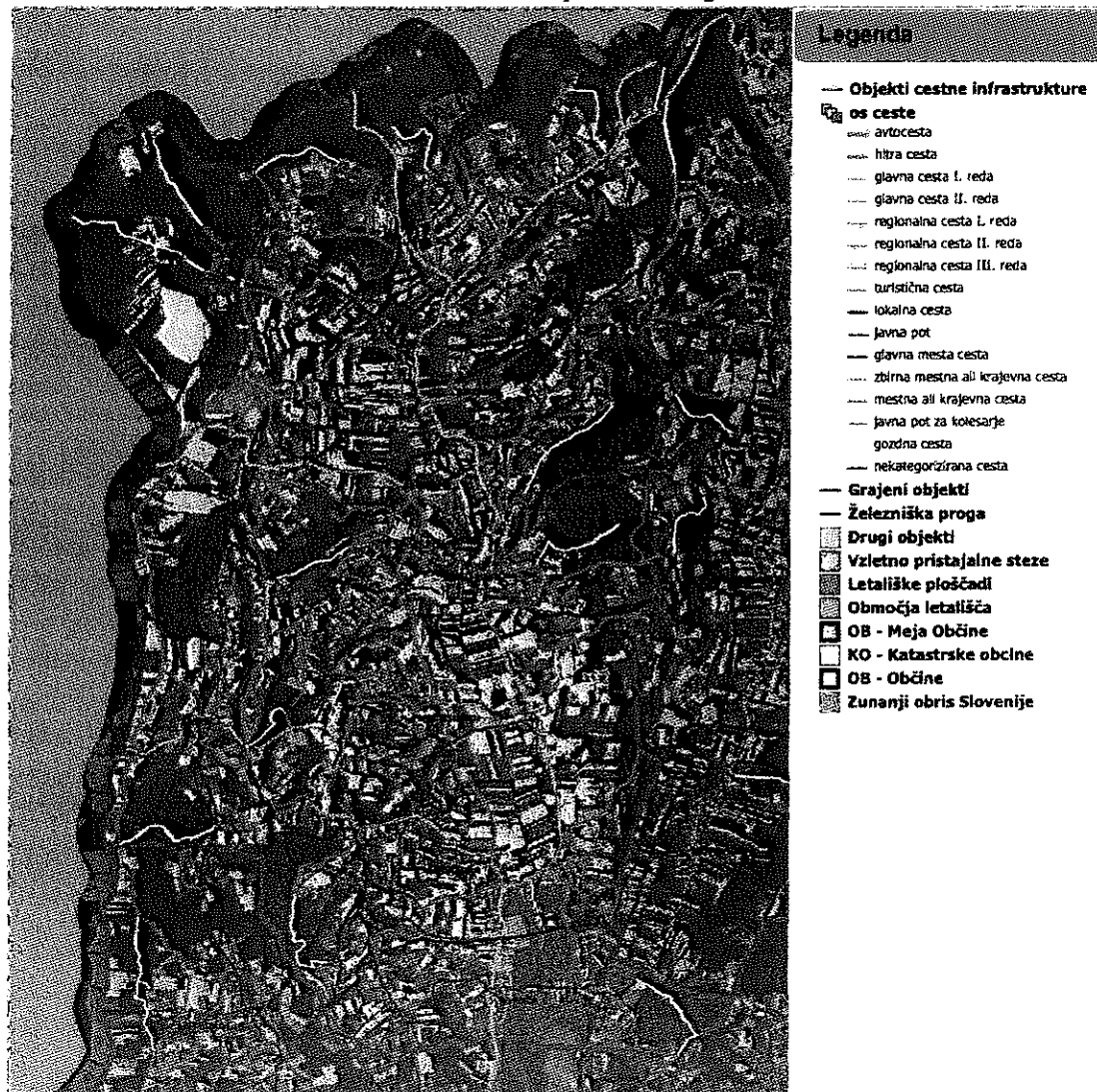
Promet

Tabela 9: Dolžine kategoriziranih cest v občini Rogašovci

Kategorija ceste (2012)	Dolžina (km)
Državne ceste	23,1
..regionalne ceste II - R2	11
..regionalne ceste III - R3	12,1
Občinske ceste	115,3
...lokalne ceste - LC	35,7
..javne poti - JP	79,6
Javne ceste - SKUPAJ	138,3

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2016.

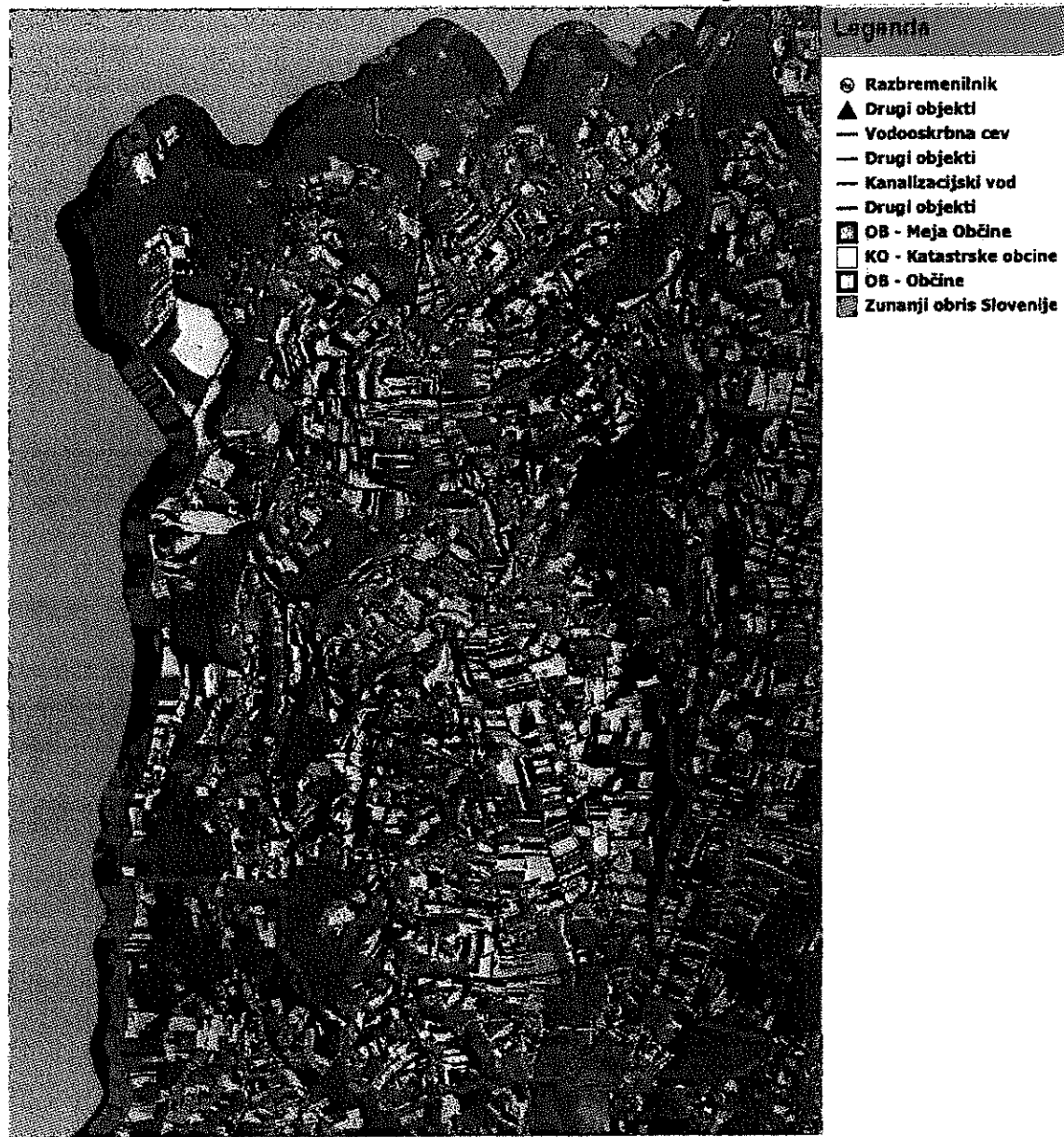
Slika 2: Cestno omrežje v občini Rogašovci

Vir: Geografski informacijski sistem, Občina Rogašovci, 2016.

Vodovod

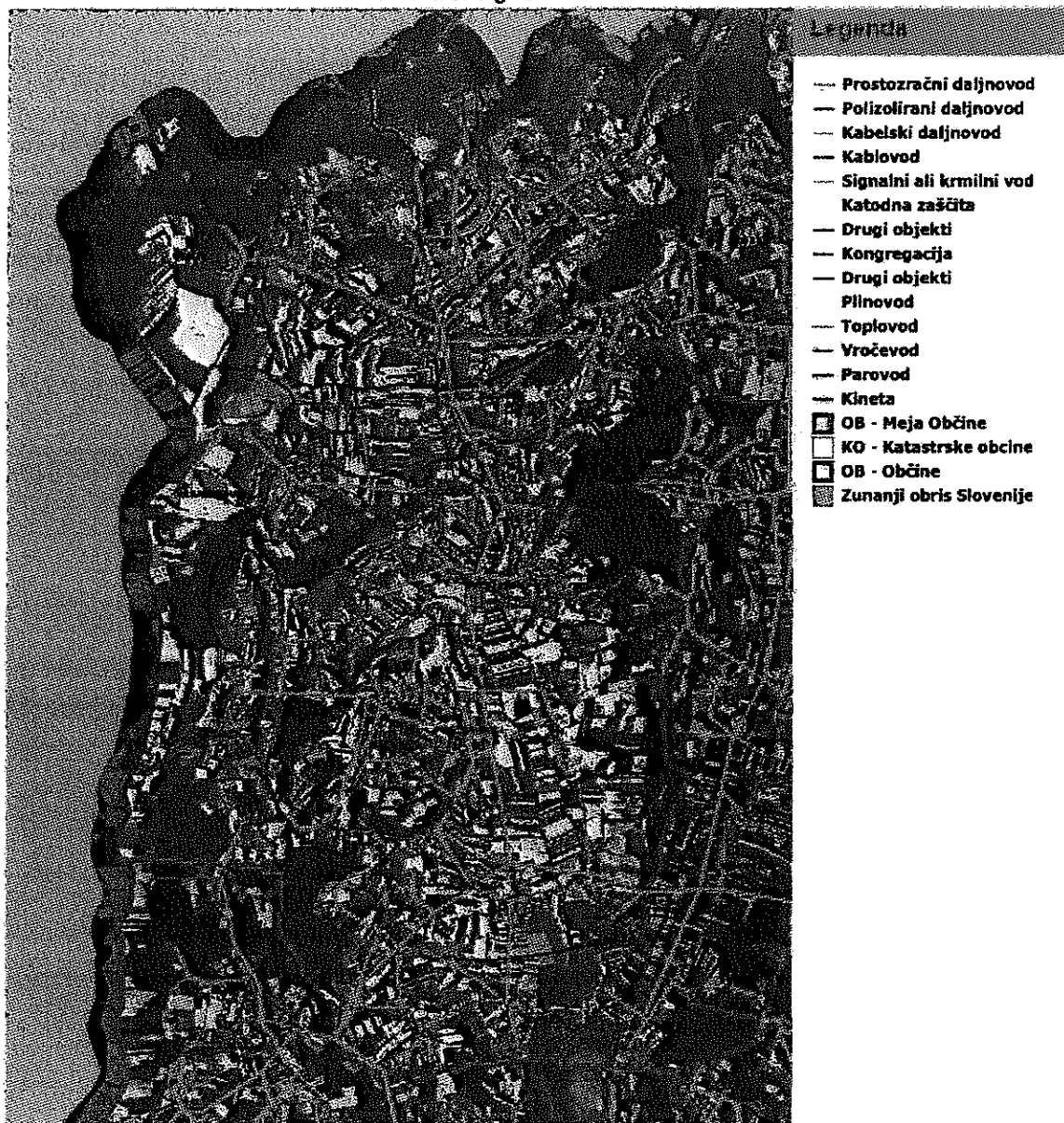
Slika 3: Komunalna infrastruktura v občini Rogašovci

Vir: Geografski informacijski sistem, Občina Rogašovci, 2016.

Elektro

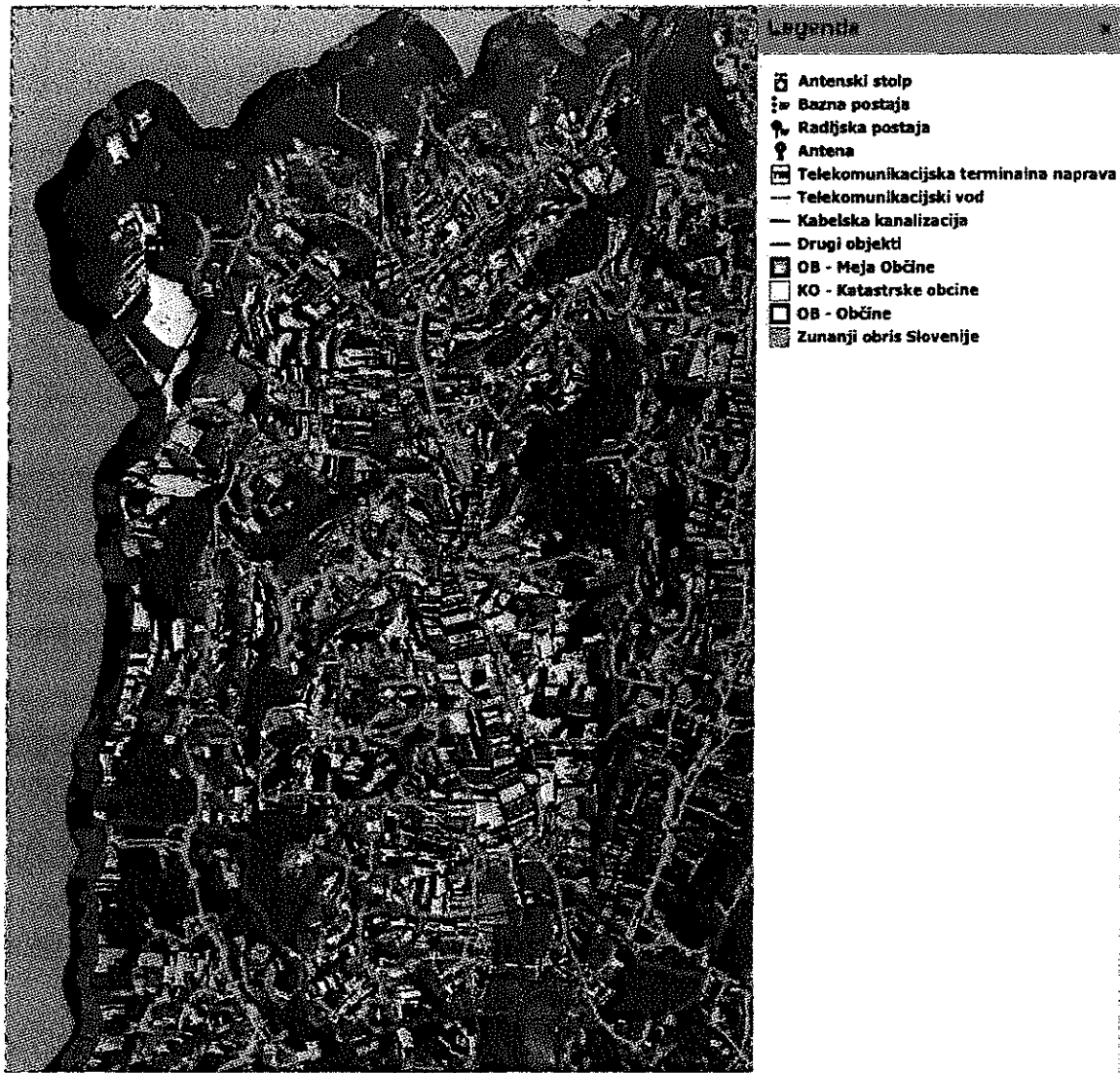
Slika 4: Energetska infrastruktura

Vir: Geografski informacijski sistem, Občina Rogašovci, 2016.

Elektronske komunikacije

Slika 5: Telekomunikacijska infrastruktura

Vir: Geografski informacijski sistem, Občina Rogašovci, 2016.

4.2. Načrtovane investicije v javno infrastrukturo in lokacije razvojnih projektov

Investicijska vlaganja v telekomunikacijsko omrežje

Tabela 10: Načrtovane investicije v javno infrastrukturo in lokacije razvojnih projektov

Načrtovane investicije	Predvidano leto izvedbe
Investicije v cestno infrastrukturo	
Obnova R2-440/1296 Cankova-Kuzma	2016-2019
Investicije v komunalno infrastrukturo	
Izgradnja kanalizacije Romi-Sotina	2016
Izgradnja kanalizacije Romi-Pertoča	2016
Izgradnja kanalizacije Romi-Ropoča	2016
Kanalizacija v Romskem naselju Serdica	2016
Kanalizacija v Romskem naselju Sotina	2016
Nadgradnja vodovodnega sistema B	2016-2018

Vir: Predlog proračuna občine Rogašovci za leto 2016, Načrt razvojnih programov 2016-2019.

Poselitev

Prednostna območja za razvoj poselitve so vsa strnjena obcestna naselja in predvsem občinsko središče Rogašovci s Svetim Jurijem. Poselitev se usmerja v proste površine znotraj vseh naselij pa tudi na nove površine, kjer se racionalno izrabi izgrajena gospodarska infrastruktura ter se usmerja izven območij naravnih vrednot in kvalifikacijskih habitatnih tipov.

Občinsko središče Rogašovci se vključno s Svetim Jurijem in Nuskovo, s katerima je funkcionalno povezano, razvija v lokalni center in zagotavlja prebivalcem naselja in njegovega zaledja možnosti za vsakodnevno oskrbo, osnovno izobraževanje, informiranje in druženje. Naselja predstavljajo enotno oskrbovalno središče na zahodnem Goričkem. Ostala naselja so podeželska naselja namenjena bivanju, z ohranjenimi kmečkimi gospodarstvi in zadovoljujejo osnovno preskrbo, servisne dejavnosti in rekreacijo. V Serdici se spodbuja razvoj gospodarske in turistične dejavnosti, ki temelji na izkoriščanju mineralne vode, v Pertoči se spodbuja krepitev centralne dejavnosti.

Na območju občine Rogašovci so štirje romski zaselki, ki so povsem ločeni od ostale poselitve. Naselja so glede na nižinske romske zaselke dokaj urejena. V zasnovi prostorskega razvoja občine so opredeljena kot območja razpršene gradnje, za katere je predvidena sanacija.

Razvojne možnosti

Razvoj proizvodnih in poslovnih dejavnosti se usmerja na proste in novo priključene površine ob regionalni cesti R2-440. V ostalih naseljih se spodbuja razvoj obstoječih dejavnosti ter se zagotovi razvoj servisnih in obrtnih dejavnosti.²⁸

4.3. Analiza potreb končnih uporabnikov v občini Rogašovci

Pomen širokopasovnega omrežja lahko primerjamo s pomenom cestne infrastrukture, železniškega omrežja ali električnega omrežja, saj je le-ta postal nepogrešljiva komponenta vsakodnevnega življenja.

²⁸ Občina Rogašovci, 2016

Ustrezna širokopasovna infrastruktura omogoča uporabo novih storitev, ki niso samo tržno usmerjene, temveč so tudi v javnem interesu. Posamezniki, podjetja in javne institucije se iz uporabnikov storitev vse pogosteje preoblikujejo v oblikovalce storitev. Poleg ljudi, ki so neprestano priključeni na internet, je v porastu tudi število med seboj priključenih naprav (t. i. M2M – machine to machine). Ogromne količine zbranih podatkov (t. i. Big Data) predstavljajo veliko priložnost za oblikovanje novih storitev, povečano varnost in višjo kvaliteto življenja, hkrati pa se je pojavil nov izziv, kako vzpostaviti infrastrukturo, ki bi lahko upravljala z vsem digitalnim prometom.

V poplavi vedno večje množice podatkov in storitev je ključnega pomena opredelitev potreb končnih uporabnikov, saj lahko le z analizo njihovih potreb ugotovimo, v kakšnem obsegu se bodo storitve uporabljale in temu primerno, kakšno širokopasovno infrastrukturo je potrebno zgraditi na določenem območju. Prvi pokazatelj je lahko demografska in socialno ekonomska analiza območja, najboljši način za ugotavljanje realnih potreb pa je zagotovo direktna vključitev lokalnega prebivalstva in gospodarstva.²⁹

V ta namen je bila v občini Rogašovci izvedena anketa, s katero so se preverile dejanske potrebe in interes občanov (končnih uporabnikov) za koriščenje širokopasovnih priključkov. Pod pojem občani so zajeta vsa gospodinjstva, podjetja in organizacije, ki jim je bil vprašalnik poslan.

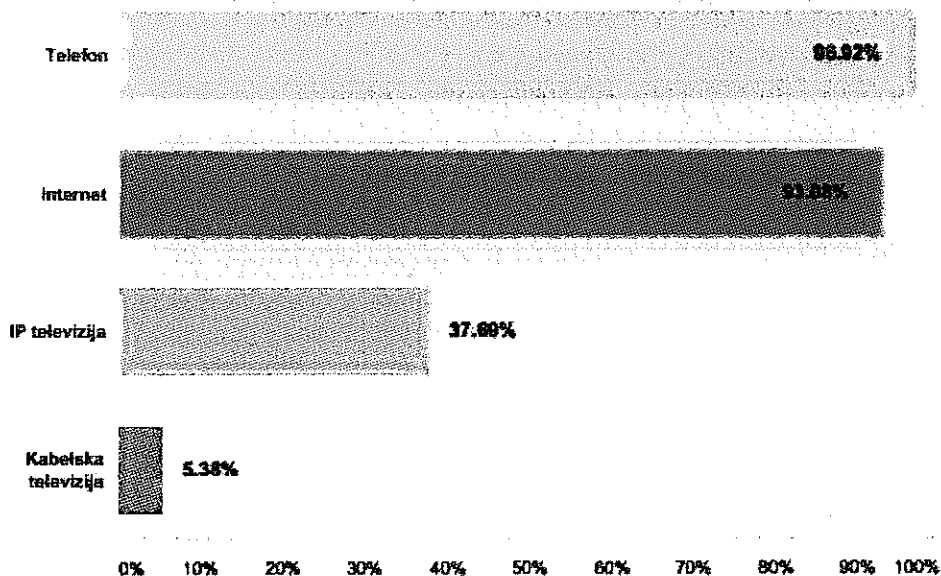
Anketni vprašalnik je bil poslan v vsa gospodinjstva v občini Rogašovci in objavljen na spletni strani občine. Anketo so občani lahko izpolnjevali do vključno 07.03.2016. Anketo je izpolnil po en član vsakega gospodinjstva oz. en predstavnik podjetja oz. organizacije. Skupaj je bilo izpolnjenih 135 anket. Največ odgovorov je bilo prejetih s strani fizičnih oseb (95,56 %) in 2,96 % s strani poslovnih uporabnikov, sledijo javne institucije in druge organizacije (vsaka po 0,74 %), med tem ko s strani športnih, kulturnih in nevladnih organizacij ni bilo prejete nobene ankete.

Od skupnega števila gospodinjstev oz. poslovnih uporabnikov v naseljih občine Rogašovci, je na vprašalnik odgovorilo 11,48 % gospodinjstev, 3,92 % poslovnih uporabnikov ter 2,32 % drugih pravnih oseb (kamor sodijo športne, kulturne in nevladne organizacije ter javne institucije). Eno anketo je izpolnil tudi predstavnik cerkve.

Za vsakodnevno elektronsko komunikacijo 97,76 % anketirancev uporablja računalnik, 80,59 % jih uporablja pametni telefon, tablico 54,47 % in pametno TV 38,05 %. Glavne storitve, na katere so občani naročeni, so telefon (96,92 %) in internet (93,08 %), sledita IP televizija (37,69 %) in kabelska televizija (5,38 %).

²⁹ Guide to High-Speed Broadband Investment, European Commission, 2014.

Grafikon 1: Na katere telekomunikacijske storitve ste trenutno naročeni?

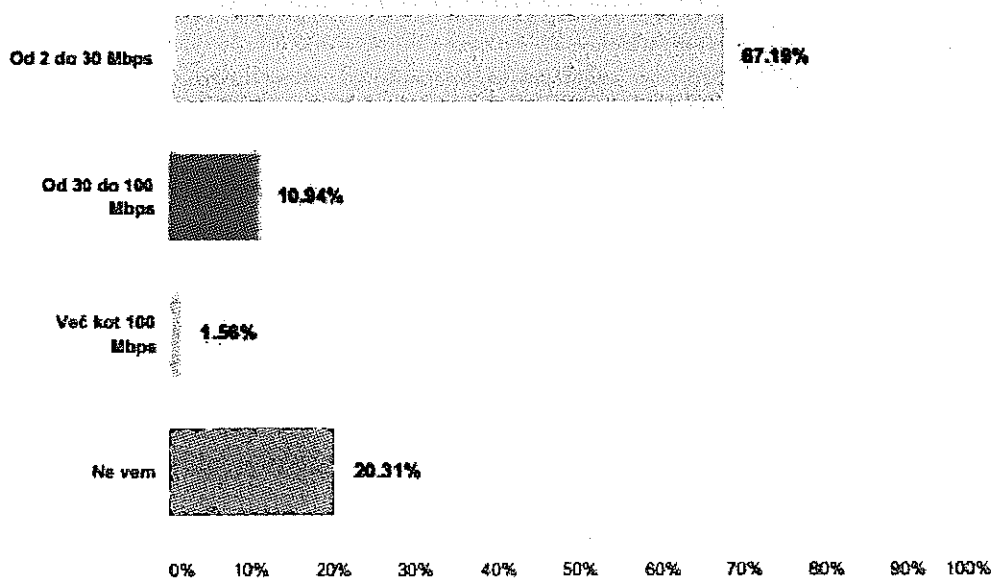

{odgovorov: 130, neodgovorjeni: 5}

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

Evropski in slovenski strateški dokumenti navajajo, da je cilj do leta 2020 omogočiti dostop do internetne povezave hitrosti nad 30 Mb/s vsem prebivalcem in stalno povezanost v splet vsaj polovice gospodinjstev s hitrostjo nad 100 Mb/s. Iz odgovorov občanov je razvidno, da ima 10,94 % anketiranih občanov internetno povezavo med 30 in 100 Mb/s, medtem ko jih ima več kot 100 Mb/s 1,56 %.

Grafikon 2: Kakšno hitrost dostopa do interneta imate trenutno na voljo?

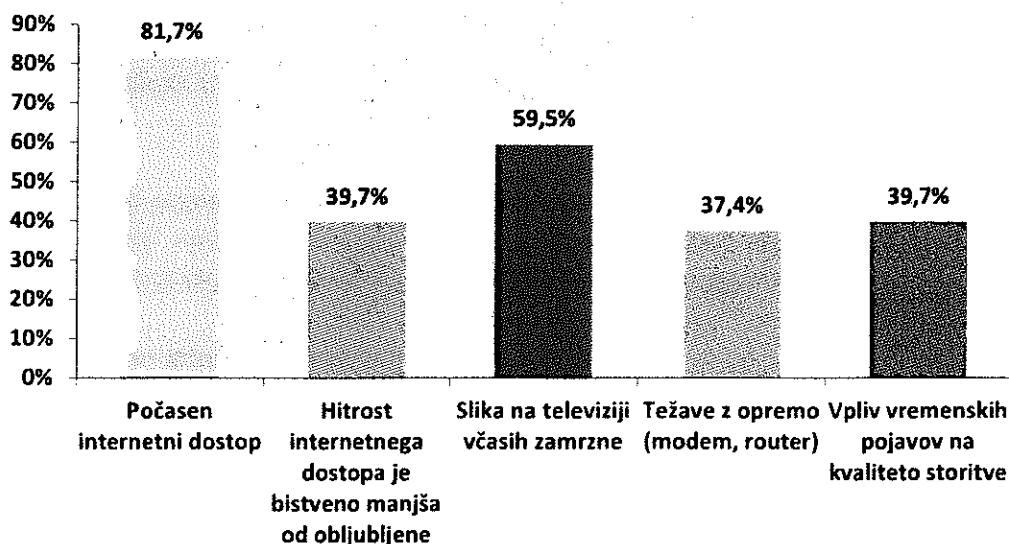

{odgovorov: 128, neodgovorjeni: 7}

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

20,31 % vprašanih ne ve, kakšno hitrost dostopa do interneta ima, kar 81,7 % pa jih kot največjo težavo, s katero se kot uporabniki soočajo, navaja počasen internetni dostop. Omenjajo tudi občasno zamrzovanje slike na televiziji (59,5 %) in manjšo hitrost do interneta od obljubljenega (39,7 %). Če se težave, s katerimi se uporabniki srečujejo, ne bodo začele reševati, bodo zaradi vse bolj obsežnih vsebin na internetu vse pogostejše, nezadovoljstvo fizičnih in pravnih oseb pa vse večje.

Grafikon 3: S katerimi izmed naštetih težav v koriščenju telekomunikacijskih storitev se srečujete?

(odgovorov: 131, neodgovorjeni: 4)

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

Dostop do širokopasovne infrastrukture in s tem nemoten dostop do interneta je izrednega pomena tudi za **uporabo storitev**, kot npr. internetna televizija, kar bi uporabljalo 61,5 % anketirancev, 60 % bi jih predvajalo vsebine neposredno z interneta in 53,1 % bi jih uporabljalo televizijo visoke resolucije. Uporaba omenjenih storitev je danes v porastu, v prihodnosti pa bodo tovrstne storitve nepogrešljive v vsakdanjem življenju, zato jih je občanom potrebno zagotoviti čim prej.

Tabela 11: Katere vsebine širokopasovnih storitev bi želeli koristiti v prihodnosti, če bi imeli možnost?

Odgovori	možnih je bilo več odgovorov (odgovorov: 130, neodgovorjeni: 5)	Št. odgovorov v %	Št. odgovorov
Delo na daljavo		33,8 %	44
Telemedicina (diagnostika na daljavo)		9,2 %	12
Vseživljenjsko izobraževanje (izobraževanje na daljavo)		33,8 %	44
Storitve pametnega doma/pisarne (daljinski nadzor nad napravami)		32,3 %	42
Storitve e-uprave (volitve, davki, e-banka...)		50,8 %	66
Videokonference z več udeleženci v visoki resoluciji		16,2 %	21
TV visoke resolucije		53,1 %	69
Internetna televizija (časovni zamik, video storitve na zahtevo,...)		61,5 %	80
Storitve v oblaku		26,2 %	34
Predvajanje vsebin neposredno z interneta (glasba, video, filmi, ...)		60,0 %	78
Zabava (spletne igre, loterija in druge igre na srečo)		27,7 %	36

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

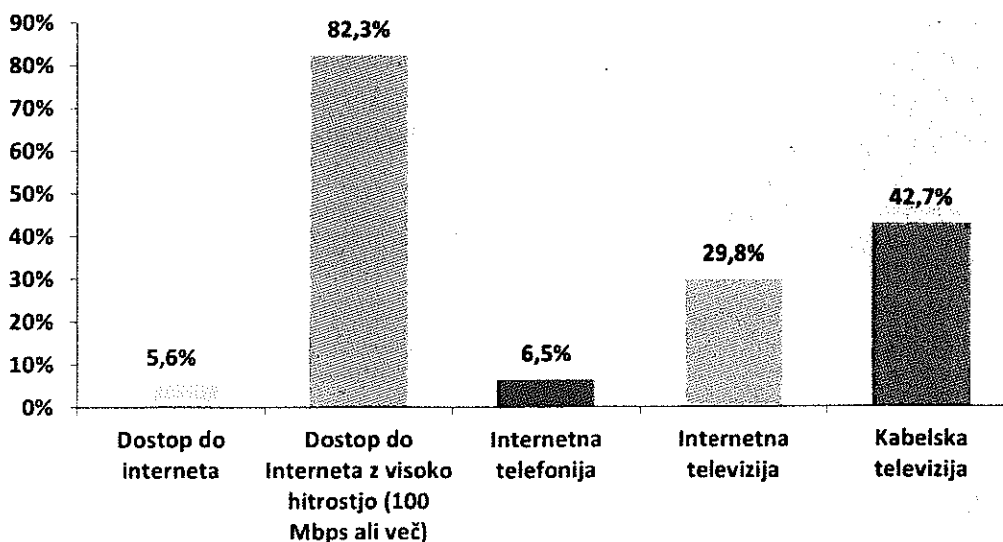
Anketni vprašalnik je vseboval vprašanje o izbiri trenutnega ponudnika telekomunikacijskih storitev. Vprašanje se navezuje na storitve, ki jih telekomunikacijski operaterji ponujajo preko lastnih, tržnih omrežij. Pri takih omrežjih, še posebej na ruralnih območjih, imajo občani praviloma omejeno izbiro glede ponudnika storitev, saj je lastnik infrastrukture velikokrat hkrati tudi edini ponudnik storitev. Če občani s storitvijo niso zadovoljni, ponudnika ne morejo zamenjati, saj v večini primerov do iste lokacije ni zgrajena alternativna infrastruktura.

Od 132 prejetih odgovorov na vprašanje »Kdo je vaš trenutni ponudnik telekomunikacijskih storitev?« jih 80,3 % navaja, da uporabljajo Telekom Slovenije, sledi Amis (13,64 %), Simobil (4,55 %) in Telemach (1,52 %). Pod drugo je nekaj anketirancev navedlo, da imajo storitve naročene istočasno pri dveh že omenjenih ponudnikih storitev.

Uporabnikom internetnih storitev v občini Rogašovci je izrednega pomena prosta izbira **ponudnika telekomunikacijskih storitev**, saj jih kar 84,44 % navaja, da želi sama izbrati ponudnika telekomunikacijskih storitev in ga po potrebi na enostaven način zamenjati (7,41 % si tega ne želi).

Analiza ankete je pokazala, da se želi 94,78 % anketiranih občanov **priključiti na širokopalovno infrastrukturo** s hitrostjo 100 Mb/s (nihče ne navaja, da si tega ne želi). Iz spodnjega grafikona je razvidno, da si poleg dostopa do interneta s hitrostjo 100 Mb/s občani želi tudi kabelsko in internetno televizijo, kar je povezano s hitrostjo interneta, saj v nasprotnem primeru obstaja velika verjetnost, da se bodo srečevali s težavami pri koriščenju storitev. Zanimivo je dejstvo, da si večji odstotek občanov želi kabelske (42,74 %) kot internetne televizije (29,84 %). 5,65 % anketiranih občanov pa dostopa do interneta še vedno nima.

Grafikon 4: Katerih storitev trenutno ne morete uporabljati (ker jih operaterji ne ponujajo ali jih ne ponujajo na vašem naslovu), pa bi si jih želeli (možnih več odgovorov)?

(odgovorov: 124, neodgovorjeni: 11)

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

4.4. Rezultati mapiranja (bele lise)

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) je dne 29.10.2015³⁰ objavilo podatke, ki izhajajo iz aktivnosti ministrstva in aktivnosti Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije kot regulatorja za telekomunikacije, o trenutni pokritosti in zmogljivosti omrežnih priključnih točk. Javno dostopni uradni podatki trenutno ne vsebujejo območij, na katerih je bil ali bo izražen komercialni interes, to je interes operaterjev na trgu, da z lastnimi investicijami zgradijo ustrezno širokopasovno infrastrukturo.

Analiza trenutne pokritosti je bila izdelana na prej navedenih osnovah in bo v tem delu novelirana, ko bodo znani natančnejši in novejši podatki o tržnem interesu operaterjev.

Pri obdelavi podatkov in izračunih so bila upoštevana naslednja metodološka izhodišča:

- Iz obravnave so izločene vse občine, ki so že prejele sredstva za gradnjo širokopasovnih omrežij iz javnih virov;
- Iz obravnave so izločena vsa naselja s 1.000 ali več gospodinjstvi (v tabeli označena z rdečo);
- Podatki o nepokritosti so prikazani ločeno za hitrost 30 Mb/s in 100 Mb/s;
- Število uporabnikov, ki nimajo možnosti dostopa do širokopasovnega priključka 30 ali 100 Mb/s je navedeno/izračunano skupaj za gospodinjstva in podjetja, ker je tudi ministrstvo te podatke objavilo kumulativno;
- V tabeli in trenutnih finančnih izračunih ni upoštevan izražen tržni interes operaterjev (podatke bo potrebno novelirati na zadnje znano stanje, ko bo ministrstvo objavilo te podatke).

Tabela 12: Trenutno stanje nezadovoljive pokritosti

Naselje	Št. gospodinjstev	Št. podjetij	Število uporabnikov, ki trenutno ne morejo dobiti 30Mb/s	Število uporabnikov, ki trenutno ne morejo dobiti 100Mb/s	Pokritost 30Mb/s	Pokritost 100Mb/s
Fikšinci	52	7	59	59	100 %	100 %
Kramarovci	20	3	23	23	100 %	100 %
Nuskova	102	22	116	124	94 %	100 %
Ocinje	22	1	23	23	100 %	100 %
Pertoča	175	21	196	196	100 %	100 %
Rogašovci	104	33	73	136	53 %	99 %
Ropoča	74	3	77	77	100 %	100 %
Serdica	194	27	220	221	100 %	100 %
Sotina	137	11	148	148	100 %	100 %
Sveti Jurij	191	42	121	233	52 %	100 %
Večeslavci	144	17	161	161	100 %	100 %
Rogašovci	1.215	187	1.217	1.401	87 %	100 %

*Opomba: podatki o številu gospodinjstev, ki so navedeni v tabeli 3 se razlikujejo od podatkov o številu gospodinjstev Statističnega urada RS za leto 2015. V primeru izvedbe projekta z javnimi sredstvi bodo merodajni podatki MIZŠ.

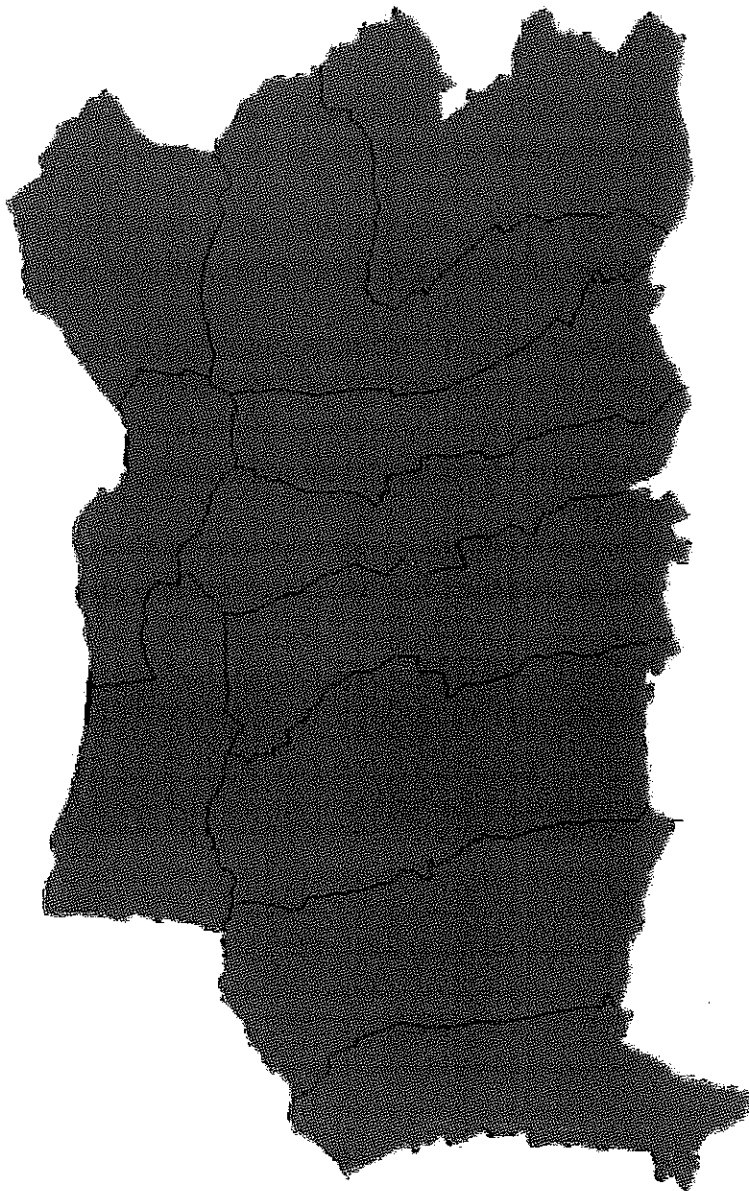
Vir: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Tabela agregiranih podatkov vseh omrežnih priključnih točk, 29. 10. 2015.

³⁰ http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_informacijsko_druzbo/infrastruktura_elektronskih_komunikacij/.

Kot je razvidno iz tabele, večina uporabnikov nima možnosti pridobitve širokopasovnega priključka z zmogljivostjo 30 Mb/s in seveda tudi ne z zmogljivostjo 100 Mb/s.

Na sliki 6 so z zeleno barvo označena naselja, ki so upravičena, da se v njih vsaj do nekaterih uporabnikov izvede nova infrastruktura z ustrežno zmogljivostjo (30 Mb/s oz. 100 Mb/s).

Slika 6: Karta nepokritih območij s hitrostjo 100 Mb/s

Vir: Avtor.

4.5. Izhodišča za razvoj odprtega širokopasovnega omrežja v občini Rogašovci

4.5.1 Zahtevana pokritost in zmogljivosti

Če bo projekt večinoma ali v celoti financiran iz javnih sredstev (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja), občina zahteva, da projekt predvidi pokritost občine, ki je (vsaj) v skladu z nacionalno strategijo. Po trenutno dostopnem osnutku nacionalne strategije, ki je v

sprejemanju, je zahtevana 98 % pokritost območij z infrastrukturo, ki omogoča zmogljivosti 100 Mb/s ali več na vsaki omrežni priključni točki.

V primeru, da se bo projekt financiral večinoma iz zasebnih sredstev, posamezni ponudnik predvidi vzdržno stopnjo pokrivanja, ki je lahko nižja od navedene v prejšnjem odstavku, pod pogojem, da se obveže, da bo omrežje postopoma dogradil na zahtevano stopnjo pokrivanja z zmogljivostmi, ki so zahtevane za projekte, ki so pretežno financirani iz javnih sredstev.

V obeh primerih je potrebno preostalim uporabnikom (tistim, ki jim ne bo omogočen priključek 100 Mb/s) zagotoviti možnost priključitve na medmrežje z zmogljivostjo vsaj 30 Mb/s.

4.5.2 Poslovni modeli

Glede na vire in pogoje financiranja so za izvedbo projekta možni štiri modeli javno-zasebnega partnerstva:

- A. **Model skupnega vlaganja v javno-zasebnem partnerstvu**³¹ je vsak dogovor, pri katerem se lastništvo nad omrežjem deli med javnim in zasebnim sektorjem. V slovenskem pravnem redu oblike delitve lastništva med javnim in zasebnim partnerjem niso predvidene, pač pa velja načelo pogodbene svobode, kar pomeni, da se partnerja o pravnih in tehničnih vidikih delitve dogovorita.

V okviru modela skupnega vlaganja v javno-zasebnem partnerstvu na področju širokopasovnih omrežij javni partner deluje kot upravni organ in aktivni deležnik v projektu ne glede na to, ali gre samo za skupno naložbo ali novo podjetje. V tem procesu je lahko javni partner udeležen pri dobičku in si zagotavlja širšo politično sprejemljivost za svoja prizadevanja. Zasebni partner prevzame naloge gradnje in obratovanja ter sprotne vodenja poslovanja.

- B. Pri **modelu skupnega vlaganja javnega in zasebnega sektorja na področju javne gradnje širokopasovne infrastrukture in zasebnega upravljanja in vzdrževanja** le te, imenovanem tudi **GOCO model**³² (government-owned-contractor-operated), javni partner nastopa kot lastnik, pogodbenik - zasebni partner pa omrežje upravlja. Po tem modelu je naročilo oddano organizaciji zasebnega sektorja, ki zajema vse vidike - zasnovo ali izgradnjo omrežja. Glavna značilnost je, da gradi in upravlja omrežje zasebni partner, javni partner pa obdrži lastništvo in nadzor nad omrežjem.
- C. **Model zasebnega financiranja načrtovanja, izgradnje in upravljanja širokopasovne infrastrukture (zasebni DBO)**³³ vključuje zasebnega partnerja, ki prejme določeno raven javnega financiranja (pogosto koncesijo) za pomoč pri vzpostavitvi novega odprtega širokopasovnega omrežja. Kritično pri tem modelu je, da javni partner nima nobene posebne vloge v lastništvu ali v upravljanju omrežja, vendar pa lahko določi obveznosti v zameno za financiranje. Zasebni partner je izpostavljen večjim tveganjem, kot pri drugih modelih, pri

³¹ Model skupnega vlaganja javnega in zasebnega sektorja na področju financiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja širokopasovne infrastrukture, ekspertna skupina PPP4Broadband in Eudace d.o.o., 2014.

³² Model skupne javne gradnje in zasebnega upravljanja in vzdrževanja širokopasovne infrastrukture, ekspertna skupina PPP4Broadband in Eudace d.o.o., 2014.

³³ Model zasebnega financiranja načrtovanja, izgradnje in upravljanja širokopasovne infrastrukture, ekspertna skupina PPP4Broadband in Eudace d.o.o., 2014.

katerih ima javni partner večji delež in si tvegaje delita oba partnerja. Glede na to, da v Sloveniji širokopolovna infrastruktura in njeno upravljanje ne predstavlja javne službe, tudi podelitev koncesije, ki bi tretje izključevala iz opravljanja tovrstne dejavnosti, ni mogoča. Pri modelu »zasebni DBO« gre za obliko, ko zasebni subjekt prejme določeno stopnjo javnega financiranja v obliki subvencije oz. nepovratnih sredstev.

- D. O modelu javnega financiranja načrtovanja, izgradnje in upravljanja širokopolovne infrastrukture (javni DBO)³⁴ lahko govorimo, ko v projektu sodeluje samo javni partner. Ta deluje brez vključevanja zasebnega partnerja, razen na ravni nudenja storitev. Vse vidike uvajanja in delovanja omrežja upravlja javni partner.

Zaradi navedenega bi tak model težko opredelili kot razmerje javno-zasebnega partnerstva kot ga določa ZJZP, ki opredeljuje, da javno-zasebno partnerstvo predstavlja razmerje zasebnega vlaganja v javne projekte in/ali javnega sofinanciranja zasebnih projektov, ki so v javnem interesu, ter je sklenjeno med javnim in zasebnim partnerjem v zvezi z izgradnjo, vzdrževanjem in upravljanjem javne infrastrukture ali drugimi projekti, ki so v javnem interesu, in s tem povezanim izvajanjem gospodarskih in drugih javnih služb ali dejavnosti, ki se zagotavljajo na način in pod pogoji, ki veljajo za gospodarske javne službe, oziroma drugih dejavnosti, katerih izvajanje je v javnem interesu, oziroma drugo vlaganje zasebnih ali zasebnih in javnih sredstev v zgraditev objektov in naprav, ki so deloma ali v celoti v javnem interesu, oziroma v dejavnosti, katerih izvajanje je v javnem interesu.

Kljub temu velja poudariti, da je model »javni DBO« potrebno obravnavati z vidika nedovoljene državne pomoči kljub dejstvu, da ta pomoč pri gradnji in upravljanju ni neposredno vključena. Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopolovnih omrežij (2013/C 25/01) namreč v točki 3 priloge 1 opredeljujejo **širokopolovno omrežje, ki ga upravlja država, ali njegov del**: velja, da je državna pomoč lahko prav tako vključena, če država namesto zagotovitve pomoči vlagateljem v širokopolovna omrežja postavi (dele) širokopolovnega omrežja, ki ga tudi neposredno upravlja prek podružnice javne uprave ali podjetja v njeni lasti. Ta model posredovanja običajno zajema izgradnjo pasivne omrežne infrastrukture v javni lasti z namenom, da bo z zagotovitvijo grosističnega dostopa do omrežja pod nediskriminatornimi pogoji dana na voljo operaterjem širokopolovnih omrežij. Upravljanje omrežja in zagotavljanje grosističnega dostopa proti plačilu sta gospodarski dejavnosti v smislu člena 107(1) PDEU. Izgradnja širokopolovnega omrežja za komercialno uporabo je v skladu s sodno prakso gospodarska dejavnost, torej je državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU ob postavitvi širokopolovnega omrežja lahko že prisotna. Upravičenci do pomoči so tudi ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev, ki želijo dobiti grosistični dostop do omrežja.

³⁴ Model javnega financiranja načrtovanja, izgradnje in upravljanja širokopolovne infrastrukture, ekspertna skupina PPP4Broadband in Eudace d.o.o., 2014.

5. ZAHTEVE PROJEKTA GRADNJE

5.1. Tehnične karakteristike

Po priporočilih EK lahko z javnimi sredstvi sofinanciramo projekte, ki zagotovijo znaten razvojni preskok in področjem belih lis zagotovijo čim boljše, po možnosti končno rešitev. Že sam cilj 100 Mb/s znatno zoži nabor primernih tehnologij. Gledano celovito, vmesne rešitve podražijo prehod do končne rešitve širokopasovnega dostopa, ki ga zagotavlja povezava v tehnologiji optičnih vlaken. V Smernicah Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s postavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01) se za namene angažiranja javnih sredstev in s tem povezane ocene državnih pomoči razlikuje med osnovnimi omrežji in dostopnimi omrežji naslednje generacije.

Med osnovna širokopasovna omrežja lahko štejemo več različnih tehnoloških platform, vključno z ADSL (asimetričnim digitalnim naročniškim vodom, do omrežij ADSL2+), standardnimi kabli (npr. standard DOCSIS 2.0), mobilnimi omrežji tretje generacije (UMTS) ter satelitskimi sistemi.

Dostopovna omrežja naslednje generacije naj bi imela vsaj naslednje lastnosti: zanesljivo zagotavljanje zelo hitrih storitev na naročnika prek optičnih zalednih omrežij (ali omrežjih, ki temeljijo na enakovredni tehnologiji), dovolj blizu prostorov uporabnikov za dejansko zagotovitev zelo hitre povezave; podporo različnim naprednim digitalnim storitvam, vključno s konvergentnimi storitvami, ki temeljijo izključno na internetnem protokolu, ter znatno višje hitrosti nalaganja (v primerjavi z osnovnimi širokopasovnimi omrežji).

Na trenutni stopnji tržnega in tehnološkega razvoja so dostopovna omrežja naslednje generacije: optična dostopovna omrežja (FTTx - nanaša se na FFTC, FTTN, FTTP, FTTH in FTTB), napredna nadgrajena kabelska omrežja (z uporabo standarda za kabelske modeme „DOCSIS 3.0“ ali naprednejšega) in nekatera napredna brezžična dostopovna omrežja, ki naročniku omogočajo zanesljiv in zelo hiter dostop do interneta.

Pojem »ultra visoka hitrost« (ali »very high speed« ali »ultrafast«) opredeljujejo Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01). Slednje kot ultra visoko hitrost določajo hitrost povezave nad 100 Mb/s.

Tabela 13: Tehnične rešitve, ki omogočajo ultra visoke hitrosti

Tehnologija (tržno ime)	Standard	Povprečne hitrosti (smer proti uporabniku, downstream)	Povprečne hitrosti (smer od uporabnika, upstream)	Osnovni	Hitri NGA	Ultra hitri NGA
ADSL (DSL)	ITU-T G.992	2-20 Mb/s	256-768 kb/s	*		
VDSL (FTTC)	ITU-T G.993	40-80 Mb/s ³⁵	16-40 Mb/s		*	
VDSL-2 (FTTC) z vectorin-gom ³⁶	ITU-T G.993.5	100 Mb/s	40 Mb/s			*
GPON (FTTH P2MP) ³⁷	ITU-T G.984	2488 Mb/s deljeno (do 64 uporabnikov)	1244 Mb/s deljeno (do 64 uporabnikov)			*
10G-PON (XG-PON) ³⁷	ITU-T G.987	9953 Mb/s deljeno (do 128 uporabnikov)	2488 Mb/s deljeno (do 128 uporabnikov)			*
FTTH P2P ³⁸	IEEE 802.3 ah	1000 Mb/s ³⁵	1000 Mb/s			*
Kabelski dostop (DOCSIS, HFC) ³⁹	DOCSIS 2.0 (ITU-T J.122)	56-445 Mb/s deljeno (100-200 uporabnikov)	31-123 Mb/s deljeno (100-200 uporabnikov)		*	
Kabelski dostop (DOCSIS, HFC) ³⁹	DOCSIS 3.0 (ITU-T J.222)	1.029 Mb/s deljeno (100-200 uporabnikov)	31-246 Mb/s deljeno (100-200 uporabnikov)			*
UMTS/HSPA (3G)	IMT-2000	14-21 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	1,4-5,7 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	*		
LTE (4G) ⁴⁰	IMT Advanced	300 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	75 Mb/s deljeno (po bazni postaji)		*	
LTE Advanced (4G) ⁴⁰	3GPP LTE Advanced	3Gbit/s deljeno (po bazni postaji)	1,5 Gb/s deljeno (po bazni postaji)			*
WiMAX	IEEE 802.16	21 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	7 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	*		
Satelitski dostop ⁴¹	S-DOCSIS, privatni standardi proizvajalca	1-40 Mb/s deljeno (100-4.000 uporabnikov)	1-6 Mb/s deljeno (100-4.000 uporabnikov)	*		

V tabeli so navedene bruto hitrosti (raw speed).

Opomba: Domet/doseg vseh tehnologij je omejen z razdaljo. Ta omejitev je še posebej pomembna pri tehnologijah prenosa po bakrenih paricah in pri brezžičnih tehnologijah (na manj kot 1 kilometer od oddajnega mesta). Pri brezžičnih tehnologijah je dejanska zmogljivost dodatno omejena še s širino razpoložljivega frekvenčnega spektra (v tabeli navedena teoretična hitrost je dosegljiva s sočasno uporabo petih 20MHz spektralnih pasov).

Vir: Avtor.

³⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Gigabit_Ethernet.

³⁶ <http://de.wikipedia.org/wiki/VDSL2-Vectoring>.

³⁷ http://www.ericsson.com/news/080527_er_current_next_generation_634817832_c.

³⁸ http://en.wikipedia.org/wiki/Gigabit_Ethernet.

³⁹ <http://en.wikipedia.org/wiki/DOCSIS>.

⁴⁰ <http://www.3gpp.org/technologies/keywords-acronyms/97-lte-advanced>.

⁴¹ Dish, (<http://www.ses-broadband.com/10338323/about-astra-connect>, <http://www.dish.com/entertainment/internet-phone/satellite-internet/>).

Ponudba zasebnega izvajalca, ki bo izkazal interes za gradnjo, mora upoštevati vse tehnične karakteristike, ki jih predpiše občina, najmanj pa naslednje:

- Ponudnik mora zagotoviti 98,00 % pokritost vseh predvidenih končnih uporabnikov na določenem območju, v skladu z Načrtom razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Rogašovci.
- Ponudnik mora zainteresiranim končnim uporabnikom (gospodinjstvom, podjetjem in institucijam) zagotoviti prenosne kapacitete v skladu z Načrtom razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Rogašovci.
- Ponudnik mora transportne povezave med naselji in do hrbteničnega omrežja zagotoviti v skladu z Načrtom razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Rogašovci.
- Ponudnik mora v operacijo vključiti pogoje za vključevanje operaterjev v tranzitno omrežje odprtega širokopasovnega omrežja.
- Ponudnik mora ponuditi možnost uporabe najmanj 4 VLAN po uporabniku.
- Ponudnik mora ponuditi možnost izvedbe VPN omrežij.
- Ponudnik mora omogočati sposobnost omrežja za prenos triple play storitev.
- Ponudnik mora implementirati najmanj 3 prenosne prioritete na uporabnika.
- Ponudnik mora zagotavljati odprtost omrežja (open access) več kot 4 operaterjem s poljubnim številom storitev (VLAN v VLAN).

Vrsta tehnologije, ki jo bo ponudnik predvidel v projektu, mora ustrezati tehnologiji iz Načrta razvoja širokopasovnega omrežja naslednje generacije. Občina lahko predpiše gradnjo komercialnega dela omrežja s kabelsko kanalizacijo in z optičnimi vlakni, na nekomercialnih delih omrežja pa mora biti omrežje tehnološko nevtralnno.

BREŽIČNO OMREŽJE:

V primeru načrtovanja in gradnje odprtih širokopasovnih omrežij z brezžično tehnologijo, je potrebno zagotoviti:

- Pokrivanje skupnih potreb po pasovni širini vseh zainteresiranih končnih uporabnikov na tem območju in zmožnost povečanja potrebne pasovne širine na dostopnem delu na petkratnik trenutne skupne agregirane potrebe po pasovni širini vseh zainteresiranih uporabnikov na tem območju.
- Trenutno zmožljivost ponujene rešitve računsko dokazati glede na trenutno razpoložljivo širino frekvenčnega spektra in na največjo predvideno oddaljenost končnega uporabnika od točke oddajnika (bazne postaje).
- Bodočo predvideno zmožljivost ponujene rešitve računsko dokazati glede na realno predvidljivo bodočo širino frekvenčnega spektra in na največjo predvideno oddaljenost končnega uporabnika od točke oddajnika (bazne postaje).
- V primeru radijske povezave centralne točke s širokopasovnim hrbteničnim omrežjem mora radijska povezava točka-točka zagotavljati vsaj pasovno širino, ki je produkt števila končnih uporabnikov, ki se jih preko te povezave pokriva, in zmožljivosti, ki se jih s projektom zagotavlja vsakemu od teh uporabnikov; in mora biti nadgradljiva.

- V primeru gradnje brezžičnih odprtih širokopasovnih omrežij je potrebno predvideti lokacije baznih postaj (infrastruktura, napajanje, umeščanje v okolje ipd.) ter način povezovanja le-teh s hrbteničnim omrežjem. Potrebno je zagotoviti terminalno, prenosno in podatkovno opremo.
- Tudi brezžično omrežje mora omogočati souporabo omrežja različnim operaterjem pod enakimi pogoji.

OMREŽJE Z BAKRENIMI VODI:

- Odprto širokopasovno omrežje je lahko izvedeno z vsemi vrstami bakrenih ali drugih kovinskih vodov, kar se praviloma uporablja pri uporabi že položenih bakrenih vodov.
- Trenutno zmogljivost ponujene rešitve računsko dokazati glede na največjo predvideno oddaljenost končnega uporabnika od točke oddajnika (funkcijske lokacije).
- Bodočo predvideno zmogljivost ponujene rešitve računsko dokazati glede na največjo predvideno oddaljenost končnega uporabnika od točke oddajnika (funkcijske lokacije).
- V primeru načrtovanja in gradnje odprtih širokopasovnih omrežij z bakrenimi vodi je potrebno na dostopovnem delu zagotoviti pokrivanje trenutnih skupnih potreb po pasovni širini vseh zainteresiranih končnih uporabnikov na tem območju in možnost povečanja potrebne pasovne širine na trikratnik skupne agregirane potrebe po pasovni širini vseh zainteresiranih uporabnikov na tem območju.

OPTIČNO OMREŽJE:

- V primeru optične povezave končnih uporabnikov s centralno točko morajo do objektov voditi kabli z naslednjim številom optičnih vlaken:
 - Do objektov samo z gospodinjstvi: vsaj 1 par optičnih vlaken na gospodinjstvo.
 - Do objektov s podjetji ali ustanovami: vsaj 2 para optičnih vlaken na podjetje ali ustanovo.
- V primeru optične povezave centralne točke s širokopasovnim hrbteničnim omrežjem mora biti ta izvedena s kablom, ki vsebuje vsaj 48 vlaken (velja za primere, ko centralna točka ni hkrati tudi dostopovna točka za širokopasovno dostopovno omrežje).
- Pri izdelavi optične trase naj bodo uporabljeni kabli z naslednjimi lastnostmi:
 - Vlaken naj bodo montirana ohlapno v cevkah kabla.
 - Kabel mora biti električno neprevoden.
 - Konstrukcija kabla mora zagotoviti zadostno zaščito pred vdorom vode v kabel (glede na zahteve terena).
 - Konstrukcija kabla mora zagotoviti zadostno zaščito pred glodavci.
 - Konstrukcija in materiali kabla (plašč in nosilni deli) morajo zagotoviti stabilnost kabla pri vlečenju in/ali vpihavanju (glede na način izvedbe kabliranja) ter odpornost kabla proti pretrganju zaščite pri točkovni obremenitvi (oster rob cevi ali kanala). Kabel mora biti primerno odporen na udarce.
 - Po zaključku del mora biti v vseh ceveh vložena predvleka oz. vrvica, ki omogoča preprosto vložitev predvleke za uvlek dodatnih kablov, razen v primeru praznih cevi, ki so namenjene za vpihovanje optičnih kablov.
- Pri polaganju optičnih kablov je potrebno upoštevati naslednje zahteve:
 - Izvajalec mora upoštevati navodila proizvajalca kabla glede načina polaganja in maksimalnih dovoljenih obremenitev pri polaganju ter po končanju (zvižanje kabla, obremenitve).

- Enostavno lociranje in odprava poškodb ter popravilo brez vstavljanja dodatnih delov kabla mora biti zagotovljeno z uporabo zadostnega števila zank prostega kabla v jaških na vseh kabelskih trasah.
- Kabel mora biti v vsakem jašku označen z vodoodporno napisno ploščico z oznako trase, tipom kabla, najbližjo začetno in zaključno točko kabla ter lastnikom kabla.
- Na optičnih trasah bodo ponudniki izvedli povezave z enorodovnimi vlakni (single-mode fiber). Vlakna morajo ustrezati specifikacijam standarda ITU-T G.652D (no-water-peak), ITU-T G.657A in standardom IEC 60793 in EN 188000. Na optičnih trasah, kjer se polagajo novi kabli, mora biti uporabljen enak tip optičnih vlaken istega proizvajalca.
- Optična vlakna morajo zagotavljati naslednje lastnosti:
 - Največje specifično optično slabljenje (1310nm/1550nm) $<0.40/ <0.25$ db/km.
 - Tipično specifično optično slabljenje (1310nm/1550nm): $<0.36/ <0.22$ db/km.
 - Barvna disperzija (1310nm/1550nm): $<3.5/ <18$ ps/nm.km.
 - Polarizacijska rodovna disperzija (PMD Link Design Value, po IEC 60794-3:2001) < 0.2 ps/km^{1/2}.
 - Uporabijo se lahko tudi optična vlakna višjih kakovosti, kar mora ponudnik obrazložiti z ustrežno dokumentacijo.
- Optična vlakna, ki se uporabijo za posamezne končne uporabnike, naj bodo na vsaki končni točki in v centralni točki zaključena v optičnem delilniku. Presežna vlakna naj bodo zaščitena v kasetah. Vlakna za končne uporabnike bodo na lokaciji končnega uporabnika zaključena v komunikacijskih omarah/napravah. Zahtevane so naslednje lastnosti zaključkov vlaken:
 - Kabli morajo biti zaključeni z varjenjem zaključnih kablov (pigtail) na optična vlakna.
 - Zaključni kabli naj bodo zaključeni s FC, SC ali LC konektorji z APC brušenjem, z optičnim povratnim slabljenjem vsaj 55db ali več.
 - Na konektorskem spoju (each-to-each) naj bo maksimalno slabljenje manjše od 0,5db.
 - Vlakna naj bodo v optični dozi pri končnih uporabnikih zaključena z zgoraj navedenimi konektorji.
 - Optični delilnik v koncentracijskih točkah naj ima prostor za zaključitev 12 oziroma 24 vlaken.
 - V centralnih točkah naj bodo vlakna zaključena v optičnih delilnikih z zgoraj navedenimi konektorji. Optični delilniki s spojniki naj imajo vsaj 48 spojnikov.
- Za zaključena vlakna je potrebno predložiti naslednje meritve:
 - Dvostranski OTDR na 1310nm in 1550nm.
 - Meritev optične izgube na 1310nm in 1550nm.
 - Meritve ostalih položenih vlaken glede na namen (za G.655 vlakna).
- Vlakna morajo biti ob zaključku na delilniku jasno in nedvoumno označena.
- V vsaki omari mora biti na vidnem mestu plastificirana shema, iz katere mora biti jasno razvidno, kje se vsako vlakno zaključi na drugi strani (lokacija, prostor, omara, delilnik, konektor).
- Ponudnik bo z izbiro materialov in opravljenimi deli zagotovil garancijo za vsa opravljena dela in vse vgrajene materiale za dobo 10-ih let.

KABELSKA KANALIZACIJA:

- Za vse optične povezave se gradi nova ali uporabi obstoječa kabelska kanalizacija (gradnja zračnih optičnih vodov je možna le v izjemnih primerih, ko ne obstaja nobena racionalna možnost realizacije gradnje kabelske kanalizacije), v kateri mora biti položena cev takega premera, ki omogoča vstavev predvidenega optičnega kabla in še enega dodatnega kabla enakih dimenzij (možnost kasnejše vgradnje dodatnega kabla), ter dodatna cev (rezervna) enakih dimenzij. Pri polaganju novih cevi so le-te lahko iz polietilena visoke gostote (PE-HD oz. HDPE) ali polivinil klorida (PVC) oz. drugih materialov, ki zagotavljajo enake ali boljše pogoje za uvlek in obstojnost optičnih kablov.
- V novozgrajeni kabelski kanalizaciji na trasah med lokalnimi dostopnimi točkami in centralnimi točkami ter hrbtencičnim omrežjem, je potrebno predvideti prazne cevi za nadaljnje razširitve omrežja z vsaj trikratno kapaciteto trenutnih zahtev.
- Na trasi kabelske kanalizacije naj bodo revizijska mesta in stičišča cevovodov izvedena v jaških.
 - Jaški naj bodo izvedeni z betonskimi cevmi, z betoniranjem na terenu ali iz drugih materialov, ki ustrezajo zahtevam. Izvedba jaška mora ustrezati vrsti in zahtevani nosilnosti terena.
 - Velikost jaška mora ustrezati zahtevam kabelske kanalizacije. Prehodni jaški (dva cevna uvoda) naj bodo premera vsaj 60 cm, jaški z večjimi cevniimi uvidi pa primerno večji.
 - Jaški, v katerih bo predviden spoj kablov (kabelska spojka z optičnimi zvari), morajo biti dimenzionirani tako, da bodo možni vzdrževalni posegi na spojki.
 - Jaški morajo biti pokriti z litoželeznimi (siva litina) povoznimi pokrovi brez rešetk. Nosilnost pokrova jaška mora ustrezati nosilnosti terena in v zadostni meri ščititi pred vdorom vode in umazanije, da ni moten dostop do kanalizacije ter da ni ogrožena trajnost optični kablov.
 - Pokrov jaška ima lahko le nevtralne oznake (oznaka proizvajalca, velikost in tip jaška). Dodatni napisi na jašku naj bodo usklajeni z naročnikom in ostalimi investitorji (ne sme biti oznak: telefon, elektrika, plin, voda, kanalizacija, Telekom).
 - Prazne cevi naj bodo začepljene, cevi s kabli pa morajo biti zaščitene pred vdorom glodavcev in vode.

CENTRALNE TOČKE:

- Pri načrtovanju gradnje odprtih širokopasovnih omrežij je potrebno predvideti lokacije centralnih točk (funkcijske lokacije). V primeru večjih oddaljenosti med naselji, v katerih se bo gradilo odprto širokopasovno omrežje, se lahko načrtuje tudi lokalne dostopovne točke v teh naseljih ter njihovo povezavo s centralno točko lokalne skupnosti, od koder bo tekla povezava s hrbtencičnim omrežjem ali pa neposredno povezavo lokalnih dostopovnih točk s hrbtencičnimi omrežji, če je to ekonomsko ugodneje.
- Ponudnik poskrbi za načrtovanje in vgradnjo prenosne ter podatkovne opreme v centralnih točkah določenega območja in za zaključevanje dostopovnega omrežja pri končnem uporabniku (če je to glede na tehnologijo predvideno).
- Za terminalno opremo zainteresiranih končnih uporabnikov poskrbi ponudnik storitve ali končni uporabnik sam.
- Centralne točke (funkcijske lokacije) morajo zadostiti naslednjim pogojem:
 - Prostorji morajo biti dovolj veliki za postavitev omare za komunikacijsko opremo dimenzij vsaj 600x750x2000 mm (šxgxv).

- Do prostorov mora biti napeljana napajanje 220V preko ločene 16A varovalke in urejena ustrezna ozemljitev.
- 24 ur na dan, 365 dni na leto morajo biti zagotovljeni ustrezni pogoji za delovanje računalniške in komunikacijske opreme (po potrebi klimatska naprava).
- Dostop do prostorov mora biti omogočen za potrebe vzdrževanja 24 ur na dan, 365 dni na leto (v primeru nujne intervencije ali po najavi), in sicer osebu upravljavca in pooblaščenim osebam operaterjev omrežij ter ponudnikom storitev, če imajo ti svoje naprave na lokacijah centralnih točk.
- Prostori morajo biti tehnično varovani in ne smejo biti dostopni nepooblaščenim osebam.
- Lastniki lokacij, na katerih so centralne točke, morajo dopustiti izvajalcem gradnje odprtih širokopasovnih omrežij napeljati komunikacijske vode do centralnih točk, le ti pa morajo kriti vse potrebne stroške napeljave in ureditve.
- Lastniki lokacij ponudnikom in lastnikom odprtih širokopasovnih omrežij ne bodo zaračunavali najemnine.
- Lastniki lokacij bodo ponudnikom zaračunavali mesečne obratovalne stroške po stroškovnem principu.
- Lastniki odprtih širokopasovnih omrežij morajo urediti vsa pogodbeno razmerja z lastniki lokacij, na katerih se bodo nahajale centralne točke.

POVEZOVANJE V HRBTENIČNO OMREŽJE:

- Pri načrtovanju gradnje odprtih širokopasovnih omrežij je potrebno predvideti lokacije kolokacij za vstopne točke v hrbtenična omrežja. Ponudniki poskrbijo za dovoljenja lastnikov prostorov, kjer bodo nameščeni in izvedeni vstopi v hrbtenična omrežja.
- Hrbtenično širokopasovno omrežje, v katerega se bo odprto širokopasovno omrežje povezovalo, se izbere glede na enostavnost dostopa (oddaljenost, konfiguracija terena in tehnološka upravičenost), ekonomsko učinkovitost in razpoložljive kapacitete hrbteničnega omrežja, pri čemer nastopajo vsi ponudniki hrbteničnih omrežij na tem območju pod enakimi pogoji. Če je na območju več naselij, v katerih je potrebno zgraditi odprto širokopasovno omrežje in je učinkoviteje povezovanje v različna hrbtenična omrežja, se za povezovanje različnih omrežij s hrbteničnimi omrežji lahko izbere različne operaterje takih omrežij.
- Vstop v širokopasovno hrbtenično omrežje mora omogočati dostop do vseh uporabnikov na tem območju s strani vseh ponudnikov storitev in to pod enakimi tržnimi pogoji.

AKTIVNE NAPRAVE:

Ponudnik mora zagotoviti vse aktivne naprave, ki so potrebne za nemoteno delovanje omrežja z zahtevano zanesljivostjo in varnostjo, za dostop do končnih uporabnikov s strani različnih ponudnikov storitev.

5.2. Merila za izbor zasebnega izvajalca

5.2.1. Merila v primeru izvedbe projekta, sofinanciranega z javnimi sredstvi

V postopku izbire zasebnega partnerja bo občina uporabila naslednje kriterije, ki bodo v razpisni dokumentaciji ustrezno obteženi:

- Pokritost neustrezno pokritih omrežnih priključnih točk z novo infrastrukturo;

- Višina javnih sredstev na omogočeno priključno točko;
- Skupna višina vseh stroškov omrežja (stroški investicije, stroški upravljanja in vzdrževanja) v celotnem življenjskem obdobju infrastrukture (najmanj v 20 letnem obdobju).

Prednost pri izbiri bodo imeli projekti javno-zasebnih partnerstev, ki bodo:

- Temeljili na procentualno čim višjih zasebnih vložkih (najmanj 50 % celotne vrednosti investicije);
- Na enoto vloženih sredstev dosegali največji delež pokritosti gospodinjstev na upravičenih območjih, znotraj zaključene celote (občine ali konzorciji občin);
- Uporabili obstoječo kanalsko in drugo infrastrukturo oz. izkoriščali učinke zakonskih ukrepov za spodbujanje naložb, zniževanje stroškov gradnje in iskanje sinergijskih učinkov v povezavi z investicijami v drugo javno komunalno infrastrukturo;
- Povezali več občin v konzorcij in s tem učinkovito pokrili čim več gospodinjstev.

5.2.2. Merila v primeru izvedbe z zasebno investicijo

V primeru izvedbe z zasebno investicijo javni partner ne izbira zasebnega partnerja, vendar mora zasebni partner vseeno spoštovati določila tega dokumenta in za investicijo izbrati tehnološko in tehnično rešitev, ki zagotavlja najnižji skupni strošek gradnje in upravljanja in vzdrževanja najmanj v 20 letnem obdobju.

5.3. Pogoji upravljanja

5.3.1 Omrežje sofinancirano z javnimi sredstvi

V primeru gradnje odprtega širokopasovnega omrežja oziroma dela omrežja, ki bo neposredno sofinancirano z javnimi sredstvi, bo izbrani soinvestitor omrežje upravljal in vzdrževal tako, da bo omogočil dostop v omrežje vsem ponudnikom storitev in drugim operaterjem pod enakimi pogoji.

Upravljevec omrežja zaradi zagotavljanja ustreznih konkurenčnih razmerij ne bo smel biti povezana družba s ponudniki, ki bodo preko omrežja ponujali storitve končnim uporabnikom. Pri tem vsem operaterjem skupaj ne sme zaračunati višjega zneska, kot ga je predvidel v ponudbi na razpis za izbiro izvajalca, in sicer pod specifikacijo cene, pod katero bo ponudnik ponujal omrežje, ki ga je zgradil s svojimi sredstvi (komercialni del omrežja), ponudnikom storitev in drugim operaterjem. Specifikacija cene mora vsebovati stroške amortizacije, financiranja, upravljanja za ta del omrežja, vzdrževanja in pričakovan dobiček, ter specifikacijo cene, pod katero bo izbrani ponudnik ponujal del omrežja, ki bi bil zgrajen z državnimi in evropskimi sredstvi (nekomercialnega dela omrežja), ki vsebuje stroške upravljanja in vzdrževanja. V obeh primerih se za potrebe izračunov predvidi, da bo v omrežje vključenih 20 priključkov na 100 prebivalcev.

Ob višjem doseženem številu končnih uporabnikov na nekomercialnem delu omrežja lahko upravljevec omrežja sorazmerno poveča stroške upravljanja in vzdrževanja, na komercialnem delu omrežja pa lahko sorazmerno poveča ceno, ki jo v tem omrežju zaračunava vsem ponudnikom storitev in drugim operaterjem. Za komercialni del omrežja se torej izoblikuje najvišja cena na končnega uporabnika, nad katero izbrani ponudnik ne sme ponujati svojega omrežja. V času manjšega števila končnih uporabnikov od predvidenega lahko upravljevec omrežja operaterjem zaračunava stroške, ki jih je predvidel ob predpostavki, da bo v omrežje vključenih 20 priključkov na 100 prebivalcev.

Razen cene na končnega uporabnika, ki jo bo upravljalec omrežja mesečno zaračunaval ponudnikom storitev za dostop do vsakega končnega uporabnika na delu omrežja, zgrajenem z lastnimi sredstvi, ter stroškov upravljanja in vzdrževanja dela omrežja, zgrajenega z javnimi sredstvi, izbrani ponudnik (upravljalec in vzdrževalec) mesečno (obdobno) ne bo smel zaračunavati drugih stroškov operaterjem omrežij in ponudnikom storitev ter končnim uporabnikom.

Vrsta tehnologije, ki jo bo upravljalec omrežja predvidel v projektu, mora ustrezati zahtevam iz Načrta razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij. Izvedba načrtovanih omrežij je tehnološko nevtralna. Glede na obstoječe stanje infrastrukture, predstavljene potrebe in konfiguracijo terena območja gradnje, mora ponudnik izbrati optimalne tehnologije.

V kakršnem koli primeru, ko upravljavec ne opravlja ali ni zmožen ustrezno opravljati dejavnosti upravljanja omrežja, bo lokalna skupnost prekinila pogodbo o upravljanju. V takem primeru bo v pogodbi določeno, da se ob prekinitvi iz prej navedenih razlogov lastništvo celotnega omrežja prenese v javno last takoj ob prekinitvi, če bo to skladno z izbranim modelom izvedbe.

Pogoji upravljanja so opredeljeni za najverjetnejši model izvedbe projekta (model skupnega vlaganja v javno-zasebnem partnerstvu). V primeru izbire drugega modela izvedbe projekta se bodo pogoji smiselno prilagodili.

5.3.2 Omrežje grajeno kot zasebna investicija

V primeru gradnje odprtega širokopasovnega omrežja z zasebnimi sredstvi bo izbrani soinvestitor omrežje upravljal in vzdrževal tako, da bo omogočil dostop v omrežje vsem ponudnikom storitev in drugim operaterjem pod enakimi pogoji.

Pri tem vsem operaterjem skupaj ne sme zaračunati višjega zneska, kot izhaja iz modela izračuna, ki ga regulatorni organ (AKOS) uporablja za določitev regulirane cene za enakovredno storitev.

Razen cene na končnega uporabnika, ki jo bo ponudnik mesečno zaračunaval ponudnikom storitev za dostop do vsakega končnega uporabnika na delu omrežja, zgrajenem z lastnimi sredstvi, ter stroškov upravljanja in vzdrževanja dela omrežja, zgrajenega z javnimi sredstvi, izbrani ponudnik (upravljavec in vzdrževalec) mesečno (obdobno) ne bo smel zaračunavati drugih stroškov operaterjem omrežij in ponudnikom storitev ter končnim uporabnikom.

Vrsta tehnologije, ki jo bo ponudnik predvidel v projektu, mora ustrezati zahtevam iz Načrta razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije. Izvedba načrtovanih omrežij je tehnološko nevtralna. Glede na obstoječe stanje infrastrukture, predstavljene potrebe in konfiguracijo terena območja gradnje, mora ponudnik izbrati optimalne tehnologije.

6. NAČRT IZVEDBE PROJEKTA

6.1. Nosilec projekta

Nosilec projekta *Gradnja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij* bo občina Rogašovci, ki se bo vključila v konzorcij občin, če bo za to izkazana potreba. Pri določitvi nosilca projekta bo upoštevano tudi določilo organa, ki bo zagotavljal sredstva za izvedbo projekta.

6.2. Organizacijski načrt

V nadaljevanju je predstavljen osnovni organizacijski načrt izvedbe projekta, ki se bo prilagodil glede na izbiro modela javno-zasebnega partnerstva in zahtevanih pravil organa financiranja.

Tabela 14: Organizacijski načrt

Aktivnost	Opis
Faza načrtovanja	
Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije	Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja je dokument dolgoročnega razvojnega načrtovanja, s katerim občina oceni potrebo po širokopasovnem omrežju in vrednost potrebnih investicij, da lahko sprejme ustrezne odločitve o financiranju širokopasovne komunikacijske infrastrukture. Namen Načrta razvoja je ugotoviti dejansko stanje in potrebe po širokopasovni infrastrukturi za izvedbo projekta gradnje širokopasovnih omrežij.
Izdelava investicijske dokumentacije	Pred odločitvijo o investiciji je potrebno glede na ocenjeno vrednost projekta izdelati vso potrebno investicijsko dokumentacijo. Priprava ustrezne investicijske dokumentacije je tudi tehnični predpogoj za uvrstitev projekta v načrt razvojnih programov.
Izbor ustreznega modela javno-zasebnega partnerstva	Izbor modela je odvisen od zahtev in vira financiranja.
Izbor izvajalca gradnje odprtega širokopasovnega omrežja	Javni partner objavi javni razpis za izbiro izvajalca gradnje odprtega širokopasovnega omrežja. V primeru izvedbe z zasebno investicijo javni partner ne izbira zasebnega partnerja.
Zapiranje finančne konstrukcije projekta	Odvisno od zahtev in vira financiranja bo možna prijava projekta gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij na ustrezen razpis za pridobitev javnih/zasebnih sredstev.
Faza gradnje omrežja	
Projektiranje	Priprava projekta za izvedbo.
Pridobivanje soglasij	Pridobivanje soglasij upravljavcev druge gospodarske javne infrastrukture, pridobivanje potrebnih služnosti in ostalih izkazov pravice graditi.

Izgradnja pasivnega in aktivnega dela omrežja	Pri pasivnem delu omrežja se izvedejo gradbena dela, pri izgradnji aktivnega dela (če je ta potrebna) pa se izvede montaža in konfiguracija aktivne opreme za prenos podatkov.
Strokovni nadzor	V skladu z ZGO-1 je potrebno izvajati strokovni nadzor izvajanja projekta.
Vpis izgrajene infrastrukture v javne evidence	V skladu z določili ZEKom-1 je potrebno vpisati infrastrukturo v kataster gospodarske javne infrastrukture.
Faza vzdrževanja in upravljanja omrežja	
Vzdrževanje in upravljanje omrežja	Vzdrževanje in upravljanje omrežja poteka v skladu z dogovorjenimi pogoji.

Vir: Avtor.

6.3. Okvirni finančni načrt

Okvirni finančni načrt zajema okvirne ocene vrednosti projekta, podrobnejši izračuni z analizo stroškov in koristi projekta se bodo naredili v fazi priprave investicijske dokumentacije. Finančne ocene temeljijo na naslednjih predpostavkah:

- Stroški projekta zajemajo stroške investicije (CAPEX) ter stroške vzdrževanja in upravljanja omrežja (OPEX) v ekonomski dobi 20 let.
- Stroški projekta so izračunani po štirih različnih variantah, ki predpostavljajo možne tehnološke modele izvedbe projekta. Prikazan je model izračuna, ki ga je potrebno uporabiti tudi za izkazovanje izbora najučinkovitejše tehnološke rešitve v primeru konkretnega izvedbenega projekta. Ker se tehnologije, po kateri bo zgrajeno omrežje, zaradi zahteve po tehnološki nevtralnosti ne predpisuje vnaprej, lahko zasebni partner ponudi poljubno tehnološko varianto, ne glede na variante, ki so prikazane v spodnji tabeli.
- Pri opredeljevanju prihodkov za izvedbo investicijskega projekta je v primeru gradnje z javnimi sredstvi potrebno upoštevati omejitve, ki bodo v Sloveniji veljale pri črpanju nepovratnih sredstev iz strukturnih skladov. Glede na zadnjo verzijo javno dostopne Nacionalne strategije razvoja širokopasovnih omrežij, se v primeru uporabe javnih sredstev opredeljuje zgornja meja vrednosti investicijskih stroškov, in sicer 2.400 EUR na priključek, od tega je lahko največ 50 % stroškov financiranih iz javnih sredstev.
- Financiranje projekta se zagotavlja iz naslednjih virov:
 - o Zasebna sredstva zasebnega partnerja, ki bo zgradil in upravljal zgrajeno omrežje. Njegov vložek bo v primeru gradnje po modelu JZP oziroma z javnim sofinanciranjem znašal najmanj 50 % investicijskih stroškov, v primeru gradnje z lastnimi sredstvi pa zasebni partner v celoti zagotovi vire financiranja investicije.
 - o Javna sredstva iz strukturnih skladov (ESRR, EKS), ki bodo predstavljala največ 50 % delež pri financiranju upravičenih investicijskih stroškov projekta.
- Prihodki v naravi, ki tipično predstavljajo nematerialne vloške v obliki služnostnih pravic, ki jih zagotovi občina, se bodo upoštevali v fazi izdelave analize stroškov in koristi projekta.

Spodnja tabela predstavlja okvirni izračun zneska potrebne investicije in izračun skupnega stroška projekta v 20 letnem obdobju.

Tabela 15: Izračun načrtovane investicije (v EUR)

Začetna investicija (CAPEX)	FTTC + VDSL	FWA LTE	FTTH P2P	FTTH P2MP GPON
Priprava zasnove operacije in dokumentacije operacije za gradnjo in izvedbo del	17.477	17.477	42.695	42.695
Pridobitev vseh potrebnih dovoljenj in soglasij	17.610	17.610	17.610	17.610
Stroški gradbenih del	1.256.730	1.144.650	1.466.880	1.466.880
Stroški izvedbe pasivnega dela omrežja elektronskih komunikacij	293.500	293.500	410.900	293.500
Stroški opremljanja ali odkupov prostorov za skupno uporabo obstoječih objektov omrežja	70.000	350.000	40.000	40.000
Stroški pasivne opreme in materiala	469.600	469.600	587.000	469.600
Stroški aktivne opreme in materiala, ki so glede na specifične zahteve potrebni za izvedbo	84.280	351.750	115.200	78.720
Nadzor nad gradnjo, ki jo izvede pooblaščen nadzornik (1 % investicije)	22.092	26.446	26.803	24.090
Stroški vpisa infrastrukture v kataster komunalnih naprav	58.700	58.700	58.700	58.700
Skupaj začetna investicija (CAPEX)	2.289.989	2.729.738	2.765.788	2.491.795
Skupaj strošek vzdrževanja in upravljanja (OPEX)	FTTC + VDSL	FWA LTE	FTTH P2P	FTTH P2MP GPON
OPEX na uporabnika (EUR na mesec)	12,48	12,36	8,29	6,19
Dejansko število uporabnikov (50 % penetracije)	701	701	701	701
Skupno trajanje projekta (mesecev)	240	240	240	240
Skupaj strošek vzdrževanja in upravljanja (OPEX)	2.088.027	2.078.553	1.393.540	1.041.471
SKUPNI STROŠEK OMREŽJA	4.388.016	4.808.286	4.159.328	3.533.266

Vir: Izračun avtorjev.

Prihodki se pri izvedbi projekta z javnimi sredstvi izračunajo na podlagi izhodiščnih predpostavk, in sicer:

- števila nepokritih uporabniških omrežnih priključnih točk (1.401)
- maksimalne višine investicije v občini Rogašovci glede na znana izhodišča (2.400 €)

Izračun: 1.401 OPT * 2.400 EUR = 3.362.400 EUR; od tega je lahko največ 50 % javnega vložka.

Ker verjetno za projekt več kot 1.200 EUR na belo liso javnega sofinanciranja ne bo mogoče dobiti, bo moral zasebni partner v primeru, da bo dejanski strošek na gospodinjstvo višji od 2.400 EUR, sam prispevati manjkajoči del.

6.4. Okvirni terminski načrt

Na podlagi izraženega tržnega interesa investitorjev in ponudnikov elektronskih komunikacij se bo gradnja širokopasovnega omrežja v občini Rogašovci izvajala v skladu z načrti zasebnih investitorjev in v skladu z možnostmi sofinanciranja naložbe z javnimi sredstvi.

Kot predvideva točka (4) 11. člena ZEKom-1 mora investitor takšno omrežje zgraditi v treh letih, odkar je pisno obvestil ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije in AKOS, da je za to zainteresiran.

Podrobni datumi načrtovane gradnje širokopasovnih priključkov po posameznih naseljih bodo navedeni v izkazanem interesu. Stanje pokritosti in izkazanega tržnega interesa bo novelirano, ko bo pristojno ministrstvo objavilo natančnejše podatke.

7 ZAKLJUČEK

Načrt razvoja odprtega širokopolasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Rogašovci je osnovni razvojni in strateški dokument, s katerim želi občina ugotoviti stanje in potrebe po širokopolasovni infrastrukturi. V njem so zajeti in identificirani možni načini pridobivanja sredstev za izvedbo projekta gradnje širokopolasovnega omrežja.

Pomen širokopolasovnega omrežja lahko primerjamo s pomenom cestne infrastrukture, železniškega omrežja ali električnega omrežja, saj je le-ta postal nepogrešljiva komponenta vsakodnevnega življenja. Ustrezna širokopolasovna infrastruktura omogoča uporabo novih storitev, ki niso samo tržno usmerjene, temveč so tudi v javnem interesu. Posamezniki, podjetja in javne institucije se iz uporabnikov storitev vse pogosteje preoblikujejo v oblikovalce storitev. Poleg ljudi, ki so neprestano priključeni na internet, je v porastu tudi število med seboj priključenih naprav (t. i. M2M – machine to machine).

Demografski podatki za občino Rogašovci izkazujejo izrazito negativen naravni in selitveni prirast prebivalstva, poleg tega je za občino značilna razpršena poseljenost in nižja povprečna starost občanov kot drugje po Sloveniji. Sestava prebivalstva je pretežno kmečko delavska, izobrazbena struktura prebivalcev je nizka, izobraženi kadri pa se iz občine odseljujejo v večja središča in čez mejo, saj jim obstoječa struktura gospodarstva ne nudi primernih zaposlitvenih možnosti.

Mladi, izobraženi prebivalci pa predstavljajo temelj razvoja občine, zato mora občina vzpostaviti takšne pogoje, ki bodo zaustavili negativne trende in pospešili gospodarski razvoj. K temu lahko brez dvoma veliko pripomore tudi izgradnja širokopolasovne infrastrukture, ki bo med drugim omogočala odpiranje novih delovnih mest z vzpostavitvijo novih storitev, ki jih dostop do širokopolasovnega interneta omogoča (delo od doma, e-uprava, e-zdravje, e-izobraževanje, itd.).

Podatki o pokritosti širokopolasovne infrastrukture v občini Rogašovci kažejo, da so v vsakem naselju uporabniki, ki danes nimajo možnosti pridobitve širokopolasovnega priključka z zmogljivostjo 30 Mb/s in seveda tudi ne z zmogljivostjo 100 Mb/s.

Analiza potreb končnih uporabnikov je pokazala, da si večina občanov (94,78 %) želi priključiti se na širokopolasovno infrastrukturo s hitrostjo 100 Mb/s in več. Poleg dostopa do interneta z ultra hitrostmi si občani želijo kablensko in internetno televizijo, kar je povezano s hitrostjo interneta, saj v nasprotnem primeru obstaja velika verjetnost, da se bodo srečevali s težavami pri koriščenju teh storitev. Zgovoren pa je tudi podatek, da 5,65 % anketiranih občanov dostopa do interneta sploh še nima. Če se bodo potrebe uporabnikov upoštevale in bodo le ti imeli možnost priključka na širokopolasovno omrežje, se bo povečala penetracija in s tem optimalna izkoriščenost širokopolasovnega omrežja.

Vzpostavitev ustrezne širokopolasovne infrastrukture bi pripomogla k večji konkurenčnosti obstoječih in k razvoju novih inovativnih gospodarskih subjektov, ki bi nudili nova delovna mesta in preprečili odhajanje mladega, izobraženega kadra.

8. KRATICE

ADSL	Nesimetrični digitalni naročniški vod (angl. Asymmetric Digital Subscriber Line)
AJPES	Agencija RS za javnopravne evidence in storitve
AKOS	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
BDP	Bruto družbeni proizvod
CAPEX	Stroški naložbe v osnovna sredstva (angl. Capital Expenditure)
DAE	Evropska digitalna agenda (angl. Digital agenda for Europe)
DBO	Načrtovanje, izgradnja in upravljanje (angl. design, build and operate)
DOCSIS	Standard prenosa podatkov v kablinskih dostopovnih omrežjih (angl. Data Over Cable Service Interface Specification)
DSL	Digitálni naročniški priključek (angl. Digital Subscriber Line)
EDGE	Radijski vmesnik v sistemu GSM (angl. Enhanced Data for GSM Evolution)
EK	Evropska komisija
EKSR	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
EPEC	Evropski center za javno-zasebno partnerstvo (angl. European PPP expertise Centre)
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj (angl. European Regional Development Fund – ERDF)
EU	Evropska Unija
FTTB	Optično vlakno do stavbe (angl. Fiber-to-the-Building)
FTTC	Optično vlakno do omarice (angl. Fiber-to-the-Curb)
FTTH	Optično vlakno do doma (angl. Fiber-to-the-Home)
FTTN	Optično vlakno do vozlišča (angl. Fiber-to-the-network)
FTTX	Optično vlakno od poljubne točke (angl. FTT-fiber to the x)
FWA	Fiksni brezžični dostop (angl. Fixed Wireless Access)
GVŽ	Glav velike družine
GOCO	Skupno vlaganje javnega in zasebnega sektorja ter zasebno upravljanje in vzdrževanje (angl. Government owned, contractor operated)
GPON	Pasivno optično omrežje (angl. Gigabit Passive Optical Network)
GPRS	Paketni prenos podatkov v sistemu GSM (angl. General Packet Radio Service)
GSM	Globalni sistem mobilnih komunikacij (angl. Global System for Mobile Communications)
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
HFC	Hibridno omrežje iz optičnih vlaken in koaksialnih kablov (angl. Hybrid Fiber-Coaxial)
HRP	Hitro rastoča podjetja
HSPA	Je protokol 3G, ki pomeni nadgradnjo omrežja UMTS in omogoča večje prenosne hitrosti in kapacitete podatkov od omrežja proti uporabniku (angl. High Speed Packet Access)
IKT	Informacijsko komunikacijske tehnologije
JZP	Javno-zasebno partnerstvo (angl. Public-Private Partnership – PPP)
LAN	Lokalno omrežje
LTE	Mobilno omrežje 4. generacije (angl. Long Term Evolution)

MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MSP	Mikro, mala in srednje velika podjetja
NGA	Dostopovno omrežje nove generacije (angl. Next Generation Access Network)
NGN	Širokopolovno omrežje nove generacije (angl. Next Generation Network)
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (angl. Organization for Economic Cooperation and Development)
OP	Operativni program
OPEX	Operativni stroški (angl. Operational Expenditure)
OPT	Omrežna priključna točka
P2MP	Povezava Točka-več točk (angl. Point To Multi- point)
P2P	Povezava Točka-točka (angl. Point To Point)
SKD	Standardna klasifikacija dejavnosti
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
UMTS	Univerzalni mobilni telekomunikacijski sistem (3G) tretje generacije (angl. Universal Mobile Telecommunications System)
VDSL	DSL standard velikih hitrosti (angl. Very high bit rate DSL)
VPN	Virtualno zasebno omrežje je elektronska komunikacijska storitev, ki nudi naročnikom na videz zasebno omrežje, realizirano z viri javnega omrežja. (angl. Virtual Private Network)
WiFi	Brezžična vernost, standard IEEE za brezžične lokalne komunikacije (angl. Wireless Fidelity)
WIMAX	Svetovna medsebojna obratovalnost mikrovalovnega dostopa, brezžično mestno omrežje po standardu IEEE 802.16 (angl. Worldwide Interoperability for Microwave Access)
WLAN	Brezžično lokalno omrežje (angl. Wireless Local Area Network)
XDSL	Digitalna naročniška linija
ZEKom	Zakon o elektronskih komunikacijah
ZGO	Zakon o graditvi objektov
ZJN	Zakon o javnem naročanju
ZJZP	Zakon o javno-zasebnem partnerstvu

9. VIRI IN LITERATURA

1. Current and next-generation PONs: A technical overview of present and future PON technology (http://www.ericsson.com/news/080527_er_current_next_generation_634817832_c);
2. D. Gomboc, Vpliv prekomejnih tokov na regionalni razvoj občine Rogašovci, 2006;
3. DFG Consulting d.o.o., 2016;
4. Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti, 2014;
5. Evropska digitalna agenda (2010);
6. Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast – COM(2010)2020;
7. Geografski informacijski sistem, občina Rogašovci, 2016;
8. Guide to High-Speed Broadband Investment, Evropska Komisija, 2014;
9. LTE Advanced (<http://www.3gpp.org/technologies/keywords-acronyms/97-lte-advanced>);
10. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Infrastruktura elektronskih komunikacij, (http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_informacijsko_druzbo/infrastruktura_elektronskih_komunikacij/);
11. Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, osnutek, avgust 2014;
12. Občina Rogašovci, (<http://obcina-rogasovci.si/obcina>);
13. Občina Rogašovci, (https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dina_Roga%C5%A1ovci), 2016;
14. Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 11.12.2014;
15. Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020, 2014;
16. Predlog proračuna občine Rogašovci za leto 2016, Načrt razvojnih programov 2016-2019;
17. Program razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020, potrjen 13.2.2015;
18. Regionalni razvojni program Pomurje 2014-2020, maj 2015;
19. Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01);
20. The broadband State aid rules explained – An eGuide for Decision Makers, 2013;
21. Socio-economic benefits of high-speed broadband, Evropska Komisija, 2015;
22. Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020, osnutek, avgust 2014;
23. Statistični urad Republike Slovenije, 2013, 2014, 2015, 2016;
24. Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe, 2014;
25. Wikipedia, Gigabit Ethernet (http://en.wikipedia.org/wiki/Gigabit_Ethernet);
26. Wikipedia, VDSL2-Vectoring (<http://de.wikipedia.org/wiki/VDSL2-Vectoring>);
27. Wikipedia, DOCSIS (<http://en.wikipedia.org/wiki/DOCSIS>);
28. Zakon o javno-zasebnem partnerstvu, Uradni list RS, št. 127/2006;
29. Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1), Uradni list RS, št. 109/2012;
30. Zakon o javnem naročanju – ZJN-2, Uradni list RS, št. 128/06 z vsemi spremembami in dopolnitvami;
31. Zavod za gozdove Slovenije, (http://www.zgs.si/slo/delovna_podrocja/lesna_biomasa/potenciali_po_obcinah/index.html);
32. <http://www.ses-broadband.com/10338323/about-astra-connect/>;
33. <http://www.dish.com/entertainment/internet-phone/satellite-internet/>.

Fotografija na naslovni strani dokumenta: arhiv občine Rogašovci.

10. TOČKA

Osnovna šola Sveti Jurij
Sveti Jurij 13
9262 Rogašovci
Davčna številka: 99951525

Podračun pri UJP: 01305-6030678159
Telefon: 02 5571 003
Fax: 02 5588 480
Tel. ravnatelj: 02 5588 488
e-mail: osmssj1s@guest.arnes.si

Številka: 100-27/2016-1

Datum: 13.5.2016

OBČINA ROGAŠOVCI
Sveti Jurij 13

9262 Rogašovci

ZADEVA: Predlog sistemizacije delovnih mest v vrtcu pri Osnovni šoli Sveti Jurij za šolsko leto 2016/2017

I. Vpis predšolskih otrok v vrtec pri OŠ Sveti Jurij za šolsko leto 2016/2017

Javni vpis novincev v vrtec pri OŠ SVETI JURIJ za šolsko leto 2016/2017 je potekal od **21.3. do 25.3.2016** v pisarni svetovalne delavke in pomočnice ravnatelja vrtca.

V času javnega vpisa v vrtec pri OŠ SVETI JURIJ je bilo vpisanih **37 novincev**. Od vpisanih novincev so 3 otroci iz občine Grad (oče 1 otroka ima stalno bivališče pri nas), 1 otrok iz občine KUZMA (oče ima stalno bivališče v naši občini) in 1 otrok iz občine Dobrovnik (oče ima stalno bivališče v naši občini). Ostalih 32 novincev je iz občine Rogašovci. Od novincev je **26 otrok prvega starostnega obdobja** in **11 otrok drugega starostnega obdobja**, 7 od njih želi obiskovati enoto VVE PERTOČA.

Od vpisanih 26 otrok prvega starostnega obdobja jih bo 7 pričelo pozneje obiskovati vrtec, saj v skladu z 20. členom Zakona o vrtcih, *vrtec lahko sprejme otroka, ko je dopolnil starost najmanj 11 mesecev, če starši ne uveljavljajo pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela.*

II. Oblikovanje oddelkov vrtca pri OŠ Sveti Jurij za šolsko leto 2016/2017

Pri oblikovanju oddelkov smo upoštevali **Pravilnik o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje** (Ur.l. RS 27/2014) (v nadaljevanju Pravilnik). Pri oblikovanju oddelkov smo upoštevali starost že vključenih otrok, starost novincev in normative, ki se nanašajo na vključenost otrok s posebnimi potrebami.

Predlagamo naslednjo razporeditev v **6 oddelkov na treh lokacijah**.

1. ENOTA VVE PERTOČA: 1 starostno kombiniran odderek (normativ: 10 -17+2 otrok)

V odderek vrtca na podružnični OŠ Pertoča je že vključenih 11 otrok, ki ostajajo v vrtcu. Na novo je vpisanih 7 novincev. Starost otrok, ki bodo naslednje šolsko leto vključeni v odderek

Osnovna šola Sveti Jurij
Sveti Jurij 13
9262 Rogošovci
Davčna številka: 99951525

Podračun pri UJP: 01305-6030678159
Telefon: 02 5571 003
Fax: 02 5588 480
Tel. ravnatelj: 02 5588 488
e-mail: osmssj1s@guest.arnes.si

VVE PERTOČA: 6 otrok rojenih 2011, 3 otroci rojeni leta 2012, 3 otroci rojeni leta 2013, 4 otroci rojeni 2014 ter 2 otroka rojena leta 2015. **Skupaj 18 otrok. Imeli bomo 1 prosto mesto.** Ker bo vključenih 6 otrok 1. star.obd., se upošteva v skladu 27. členom Pravilnika normativ za kombinirani oddelek.

Potrebujemo fleksibilni normativ.

2. ENOTA VVE ROGAŠOVCI (2 oddelka 1. starostnega obdobja)

V enoti vrtca Rogošovci ostaja **13 že vpisanih otrok** (vseh 13 otrok je rojenih leta 2014) in prihaja na novo vpisanih **16 novincev**. Starost novincev je: 15 otrok rojenih leta 2015 in 1 otrok rojen leta 2016. **Skupaj je to 29 otrok.**

Enoto VVE ROGAŠOVCI bo v naslednjem šolskem letu obiskovalo **28 vpisanih otrok** (2 homogena oddelka 1. starostnega obdobja 2x14 otrok) + **1 dodatna vključitev** s soglasjem ravnatelja (27. člen pravilnika).

Predlagamo oblikovanje dveh oddelkov, in sicer: vključitev **15 otrok** (14 otrok rojenih leta 2015 in 1 otrok rojen leta 2016) v oddelek **jaslice I** in **14 otrok** (13 otrok rojenih leta 2014 in 1 otrok rojen leta 2015) v **jaslice II**.

- **Jaslice I** – normativ za starostno homogen oddelek je $9-12 +2 = 14$ otrok + 1 (soglasje ravnatelja); Ob upoštevanju fleksibilnega normativa **ni več prostih mest**. Mlajši novinci (rojeni leta 2015 in otrok rojen 2016) se bodo vključevali tekom šolskega leta, ko bodo izpolnili zakonsko določeno starost (11 mesecev in starši več ne bodo uveljavljali starševski dopust v obliki polne odsotnosti z dela – **20. člen Zakona o vrtcih**).
- **Jaslice II** – normativ za starostno homogen oddelek je $9-12 +2 = 14$ otrok (13 otrok rojenih 2014 + 1 otrok rojen 2015). Ob upoštevanju fleksibilnega normativa **ni več prostih mest**.

3. ENOTA: VVE na matični šoli SVETI JURIJ (3 oddelki - 2 oddelka 2. starostnega obdobja in 1 kombiniran oddelek)

V VVE na matični šoli SVETI JURIJ je že vpisanih **57 otrok**, ki ostajajo v tej enoti ter **na novo vpisanih 10 novincev**. Skupno bo v enoti VVE SVETI JURIJ v šol.l. 2016/2017 **67 otrok**. Starost otrok: **1 otrok** rojen 2010 (odložitev šolanja), **20 otrok** rojenih leta 2011, **23 otrok** rojenih leta 2012, **18 otrok** rojenih leta 2013 ter **5 otrok** rojenih leta 2014.

V skladu z veljavno zakonodajo predlagamo v enoti vrtca na matični šoli oblikovanje naslednjih treh oddelkov:

- **Starostno homogen oddelek (starejša skupina):** normativ je $17-22 +2 = 24$ otrok. V ta oddelek bo vključenih: **1 otrok** rojen leta 2010, **20 otrok** rojenih

Osnovna šola Sveti Jurij
Sveti Jurij 13
9262 Rogašovci
Davčna številka: 99951525

Podračun pri UJP:01305-6030678159
Telefon: 02 5571 003
Fax: 02 5588 480
Tel. ravnatelj: 02 5588 488
e-mail:osmssj1s@guest.arnes.si

leta 2011 **ter 3 otroci** rojeni leta 2012. Ob upoštevanju fleksibilnega normativa **ni več prostih mest.**

- **Starostno homogen oddelek (srednja skupina):** normativ je $17-22+2 = 24$ **otrok**. V ta oddelek bo vključenih **20 otrok** rojenih leta 2012 **ter 4 otroci** rojeni leta 2013 = **24 otrok**. Ob upoštevanju fleksibilnega normativa **ni več prostih mest.**
- **Starostno kombiniran oddelek (mlajša skupina):** normativ je $10 -17+2 = 19$ **otrok**. V ta oddelek bo vključenih **14 otrok** rojenih 2013 in **5 otrok** rojenih 2014. Ob upoštevanju fleksibilnega normativa **ni več prostih mest.**

Glede na število vpisanih otrok v vrtec pri OŠ Sveti Jurij bomo **ob upoštevanju fleksibilnega normativa lahko vključili vse vpisane otroke**. Glede na trenutno stanje vključenih in na novo vpisanih otrok imamo **1 prosto mesto** v enoti **VVE PERTOČA**.

Osnovna šola Sveti Jurij
Sveti Jurij 13
9262 Rogašovci
Davčna številka: 99951525

Podračun pri UJP: 01305-6030678159
Telefon: 02 5571 003
Fax: 02 5588 480
Tel. ravnatelj: 02 5588 488
e-mail: osmssj1s@guest.arnes.si

III. Predlog sistemizacije za šolsko leto 2016/2017

S Pravilnikom se določajo normativi, ki so podlaga za sistemizacijo delovnih mest, potrebnih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje ter normativi za oblikovanje oddelkov ter spremstvo otrok.

Na podlagi tega smo pripravili predlog sistemizacije kot sledi v nadaljevanju.

1.	Ravnatelj: 1/14 oddelkov	0,43
2.	Pomočnik ravnatelja (poseben izračun)	0,43
3.	Svetovalni delavec: 1/30 oddelkov	0,20
4.	Organizator prehrane: 1/60 oddelkov	0,10
5.	Organizator zdr.-higienskega režima: 1/60 oddelkov	0,10
6.	Knjigovodja: 1/15 oddelkov	0,40
7.	Administrator: 1/15 oddelkov	0,40
8.	Delavci v kuhinji (poseben izračun)	2,48
9.	Perica-šivilja: 1/60 kg suhega perila na dan	0,41
10.	Čistilec: 1/600 m ² - kuhinja in prostori hišnika	1,24
11.	Hišnik: 1/16 oddelkov	0,38
12.	Hišnik - prevoz hrane (poseben izračun)	0,42
13.	Vzgojitelj: 1/oddelek	6,21
14.	Pomočnik vzgojitelja: 1/oddelek	7,00
15.	Spremljevalec gibalno oviranega otroka	1
	SKUPAJ	21,20

1. Ravnatelj v vrtcu s 14 in več oddelki v okviru polne delovne obveznosti nima obveznosti dela z otroki oziroma svetovalnega dela (3. odst. 3. člena Pravilnika).
2. V vrtcu pri šoli imenuje ravnatelj za pedagoško in organizacijsko vodenje vrtca pomočnika ravnatelja. Pomočnik ravnatelja mora v vrtcu z enim oddelkom opraviti 28 ur svetovalnega dela. Za vsaka dva nadaljnja oddelka se obveznost pomočnika ravnatelja zmanjša za 2 uri svetovalnega dela na teden (1. odst. 6. člena Pravilnika).

Pomočnik ravnatelja	
28 ur svet. dela/oddelek	
26 ur svet. dela/3 oddelke	
24 ur svet. dela/5 oddelkov	
23 ur svet. dela/6 oddelkov	
DELEŽ (org. delo/polna del. obveznost)	0,43

3. V vrtcu s 30 oddelki se sistemizira eno delovno mesto svetovalnega delavca (1. odst. 9. člena Pravilnika).

Osnovna šola Sveti Jurij
Sveti Jurij 13
9262 Rogašovci
Davčna številka: 99951525

Podračun pri UJP:01305-6030678159
Telefon: 02 5571 003
Fax: 02 5588 480
Tel. ravnatelj: 02 5588 488
e-mail:osmssj1s@guest.arnes.si

4. V vrtcu s 60 oddelki se sistemizira eno delovno mesto organizatorja prehrane in eno delovno mesto organizatorja zdravstveno-higienskega režima (1. odst. 10. člena Pravilnika)
5. Vrtec, ki glede na število oddelkov ne dosega normativov za strokovne delavce, administrativno – računovodske ter tehnične delavce, sistemizira delovno mesto v ustreznem deležu (12. in 20. člen Pravilnika).
Računovodja oz. poslovni sekretar, ki je ob uveljavitvi tega Pravilnika zaposlen v šoli, ki ima vrtec in opravlja delo za vrtec, po uveljavitvi tega Pravilnika nadaljuje delo na delovnem mestu računovodje oziroma poslovnega sekretarja (40. člen Pravilnika).
6. Število delavnih mest v kuhinji se sistemizira na podlagi porabe časa za posamezni obrok, ob upoštevanju starosti otrok ter faktorja za določanje enot obrok glede na starostno skupino (2. odst. 16. člena Pravilnika). Za pripravo dietnih obrokov za otroke, ki imajo ustrezno zdravniško mnenje, se doda za vsak obrok tri četrtine časa, določenega v tabeli, ki je priloga Pravilnika (3. odst. 16. člena Pravilnika).

	Izračun števila delavcev v kuhinji		Faktor
1.	Priprava za lasten objekt		
zajtrk		97,35	
malica		86,73	
kosilo		383,5	
	SKUPAJ	567,58	
3.	Priprava dietne hrane Sv. Jurij		
zajtrk		23,12	
malica		20,56	
kosilo		91,2	
	SKUPAJ	134,88	
2.	Priprava hrane za odvoz (Rogašovci)		
zajtrk		55,75	
malica		42,5	
kosilo		46,75	
		145,00	
3.	Priprava dietne hrane za odvoz (Rogašovci)		
zajtrk		15,6	
malica		11,92	
kosilo		13,12	
	SKUPAJ	66,52	
4.	Priprava hrane za odvoz (Pertoča)		
zajtrk		20,91	
malica		19,55	
kosilo		43,52	
	SKUPAJ	83,98	

Osnovna šola Sveti Jurij
Sveti Jurij 13
9262 Rogašovci
Davčna številka: 99951525

Podračun pri UJP: 01305-6030678159
Telefon: 02 5571 003
Fax: 02 5588 480
Tel. ravnatelj: 02 5588 488
e-mail: osmssj1s@guest.arnes.si

5.	Priprava dietne hrane za odvoz (Pertoča)		
	zajtrk		2,15
	malica		2,01
	kosilo		4,48
			8,64
6.	Delitev hrane (Rogašovci)		0,73
	zajtrk		26,39
	malica		20,01
	kosilo		37,99
	izračun s faktorjem		61,60
7.	Delitev hrane (Pertoča)		1
	zajtrk		16,38
	malica		12,42
	kosilo		23,58
	izračun s faktorjem		52,38
	SKUPAJ minut (priprava in delitev hrane)		1120,58
	DELEŽ (skupen čas za pripravo/60/8)		2,33
	PREHRANA ZAPOSLENI		
	malica/L	22,5	22,5
	malica/O	28,56	28,56
	kosilo/L	11,1	22,2
	kosilo/O		0,00
	SKUPAJ minut (priprava in delitev hrane)		73,26
	DELEŽ (skupen čas za pripravo/60/8)		0,15

7. V vrtcu se sistemizira eno delovno mesto perice ali perice šivilje za povprečno 60 kg suhega perila na dan (17. člen Pravilnika)

Perica	
DELEŽ (kg perila na dan/60)=(3,5*7)/60	0,41

8. V vrtcu se sistemizira eno delovno mesto čistilca na 600m² talne površine. Od te površine se odšteje površina kuhinje ter površina prostorov hišnika (18. člen Pravilnika).

Čistilec	
DELEŽ (600m²-prostor kuhinje - prostor hišnika) = (55+55+55+68+25+100+154,65+106,56)/500	1,24

Osnovna šola Sveti Jurij
Sveti Jurij 13
9262 Rogašovci
Davčna številka: 99951525

Podračun pri UJP:01305-6030678159
Telefon: 02 5571 003
Fax: 02 5588 480
Tel. ravnatelj: 02 5588 488
e-mail:osmssj1s@guest.arnes.si

9. V vrtcu z 18 oddelki se sistemizira eno delovno mesto hišnika-vzdrževalca, kurjača in šoferja. Če delavec skrbi za tri do pet stavb, se normativ zniža za dva oddelka (2. odst. 19. člena Pravilnika). Glede na izračun deleža za delavce v kuhinji se iz razlike, ki nastane iz časa priprave kosila v lastni kuhinji, časa priprave kosila za odvoz ter časa za razdelitev kosil, izračuna delež za prevoz hrane. Skupen čas prevoza hrane smo pomnožili s faktorjem 2, kar pomeni prevoz hrane dvakrat na dan.

Prevoz hrane	
Pertoča	
kosilo (čas za pripravo-čas za razdelitev)	47,34
Rogašovci	
kosilo (čas za pripravo-čas za razdelitev)	54,34
DELEŽ (skupen čas/60/8*2)	0,42

10. Pedagoško delo v vrtcu izvajata vzgojitelj in pomočnik vzgojitelja. 17. člen Zakona o vrtcih in 1. odst. 26. člena Pravilnika določata, da je sočasna prisotnost vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja v oddelku prvega starostnega obdobja ter v edinem oddelku na samostojni lokaciji vsaj šest ur dnevno, v oddelku drugega starostnega obdobja pa vsaj štiri ure dnevno. Glede na navedeno se za vsak oddenek sistemizira eno delovno mesto vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja ter 1,21 delovnega mesta za zagotavljanje sočasnosti, od tega 0,21 delovnega mesta vzgojitelja ter 1,00 delovnega mesta pomočnika vzgojitelja.
11. Za nudenje fizične pomoči otrokom s posebnimi potrebami se v vrtcu, na podlagi odločbe o usmeritvi, sistemizira delovno mesto spremljevalca, če se ne more zagotoviti izvajanje odločbe o usmeritvi z že sistemiziranimi delovnimi mesti (1. odst. 23. člena Pravilnika).

Osnovna šola Sveti Jurij
Sveti Jurij 13
9262 Rogašovci
Davčna številka: 99951525

Podračun pri UJP: 01305-6030678159
Telefon: 02 5571 003
Fax: 02 5588 480
Tel. ravnatelj: 02 5588 488
e-mail: osmssj1s@guest.arnes.si

IV. Nadstandardne dejavnosti

Otrokom drugega starostnega obdobja želimo omogočiti spoznavanje tujega jezika v obliki tečaja nemškega jezika ter razvoja gibalnih sposobnosti v obliki športnega krožka. Navedene dejavnosti bomo vnesli v LDN vrtca za prihodnje šolsko leto.

Zaradi razporeditve ur med enoto vrtca na matični šoli ter enoto vrtca na podružnični šoli načrtujemo izvajanje obeh dejavnosti v naslednjem številu ur:

Dejavnost	Ure
Nemški jezik	40
Športni krožek	40

V primeru potrditve bomo realizirane ure izplačali v skladu z veljavnim cenikom MIZŠ in sprejetim proračunom občine.

V. Poslovni čas

Enote vrtca pri Osnovni šoli Sveti Jurij bodo poslovale ob delavnikih od ponedeljka do petka, vse mesece v letu. Predlagamo, da bi bile vse enote vrtca zaprte v času božično-novoletnih praznikov, to je od 27.12.2016 do 30.12.2016 ter v času prvomajskih praznikov, in sicer 28.4.2017. Enote bodo dnevno poslovale od 6.30 oziroma 7.00 pa do 15.30 oziroma 16.00, v skladu s potrebami staršev, navedenimi v vpisnem listu.

Vzgojno-varstveni programi v vrtcu so predvideni v trajanju največ devet ur dnevno in so zajeti v poslovnem času posameznih enot.

Poslovni čas po posameznih enotah:

Enota Rogašovci od 6.30 do 16.00
Enota Pertoča od 6.45 do 15.45
Enote Sv. Jurij od 6.30 do 16.00

Poslovni čas bomo po potrebi staršev med letom prilagajali.

Med šolskimi počitnicami, ko je v vrtcu praviloma prisotno manjše število otrok, bomo delo v vzgojno-varstvenih ustanovah optimizirali v skladu s številom prijavljenih otrok in veljavno zakonodajo. V skladu s sklepom Sveta zavoda OŠ Sveti Jurij bomo organizirali dežurstvo v vrtcu na matični šoli, starši pa bodo o organizaciji dežurstva pravočasno obveščeni.

Najavljena odsotnost otrok v času poletnih počitnic se bo obračunavala v skladu s sprejetim sklepom Občinskega sveta Občine Rogašovci.

Pripravili:

Anita Fartek, univ.dipl.psih.

Anita Fartek

Anja Banfi, univ.dipl.prav.

Anja Banfi

Ravnatelj:

Aleksander Mencigar, mag.manag., prof.

Aleksander Mencigar

Osnovna šola Sveti Jurij
Sveti Jurij 13
9262 Rogašovci

Davčna št.: 99951525
Matična št.: 5085705

Podračun pri UJP: 01305-6030678159
Telefon: 02 5571 003
Fax: 02 5588 480
Tel. ravnatelj: 02 5588 488
e-mail: tajnistvo@ossvi.si

Številka: 900-2/2016-4

Datum: 4.4.2016

OBČINA ROGAŠOVCI

Sveti Jurij 13

9262 Rogašovci

 OBČINA ROGAŠOVCI	
Prejeto: 05. 04. 2016	Sig.z.: 02
Vrednost:	Pril.:
Šifra Zadeve: 602-1/2016-3	

- 05 -
- spis -

Zadeva: Predlog kandidatov za člane komisije za sprejem otrok

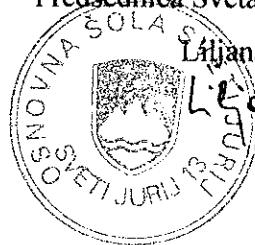
Na podlagi 5. odstavka 17. člena Pravilnika o sprejemu otrok v vrtec pri Osnovni šoli Sveti Jurij (Ur. l. RS št. 14/2011) Svet zavoda Osnovne šole sveti Jurij predlaga ustanovitelju Občini Rogašovci naslednje člane komisije za sprejem otrok:

- ANITA FARTEK (svetovalna delavka in pomočnica ravnatelja vrtca),
- MARJETA ŠINKO (strokovna delavka vrtca – pomočnica vzgojiteljice),
- NATAŠA GOMBOC (strokovna delavka vrtca –vzgojiteljica),
- PETRA VIDONJA (predstavnica staršev),
- PETRA TURZA DAJČ (predstavnica staršev).

Lep pozdrav.

Predsednica Sveta zavoda Osnovne šole Sveti Jurij:

Liljana Hajdinjak Zelko, prof.

Vročiti:

- naslovniku
- arhiv tu

11. TOČKA

Na podlagi 5. člena Odloka o ustanovitvi režijskega obrata (Uradni list RS, št. 18/09) in 17. člena Statuta Občine Rogašovci (Uradni list RS, št. 66/99, 76/02, 29/03, 88/05, 79/06 in 69/10) je Občinski svet Občine Rogašovci na ... redni seji dne ... sprejel

SKLEP

o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ceniku storitev režijskega obrata Občine Rogašovci

1. člen

Sklep o ceniku storitev režijskega obrata Občine Rogašovci (Uradni list RS, št. 81/2015) se spremeni tako, da se doda nov 2. člen, ki glasi:

"UPORABNINA ZA PRIREDITVENI ODER NA OBMOČJU OBČINE ROGAŠOVCI

Velikost	Cena z DDV
6 x 5 m	70,00 €

Cena vključuje montažo in demontažo prireditvenega odra ter prevoz na območju Občine Rogašovci."

2. člen

Spremeni in dopolni se dosedanji 2. člen, tako da se doda storitev pod točko 6, ki glasi:

6.	Plakatiranje na plakatnih mestih v naseljih Občine Rogašovci	40,00 €
----	--	---------

Cena storitve obsega plakatiranje za posamezno prireditev oziroma oglaševanje posameznega dogodka ter zajema tudi odstranitev plakatov v predpisanem času."

3. člen

Dosedanji 3. člen se ustrezno spremeni, tako da po novem glasi:

"Vsem naročnikom se ob opravljanju storitev iz 1. do 3. točke 3. člena tega sklepa zaračuna kilometrina v višini 0,45 €/km z DDV. Prva začeta delovna ura s traktorjem z mulčerjem oziroma z delovnim strojem se zaračuna polno uro. Storitve iz 3. člena tega sklepa se opravljajo izključno na območju Občine Rogašovci."

4. člen

Dosedanji 2. člen se preštevilči na 3. člen, ostali členi se ustrezno preštevilčijo.

5. člen

Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ceniku storitev režijskega obrata Občine Rogašovci začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Rogašovci, dne

Župan Občine Rogašovci

Edvard Mihalič l.r.

12. TOČKA

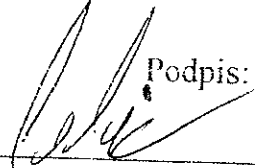
 OBČINA ROGAŠOVCI	
Prejeto: 04. 05. 2016	Sig. z.:
Vrednost:	Pril.:
Šifra Zadeve:	

- 05 -
E

IZSTOPNA IZJAVA

Spodaj podpisana Klavdija Celec, stanujoča Večeslavci 14a, izjavljam, da z dnem 03. 05. 2016 izstopam iz Uredniškega odbora Gorički vrh, iz osebnih razlogov.

Večeslavci, dne 03. 05. 2016.

Podpis: